

С У П Е Р Б Е С Т СЕ Л Ъ Р № 1 В САЩ

n e r o

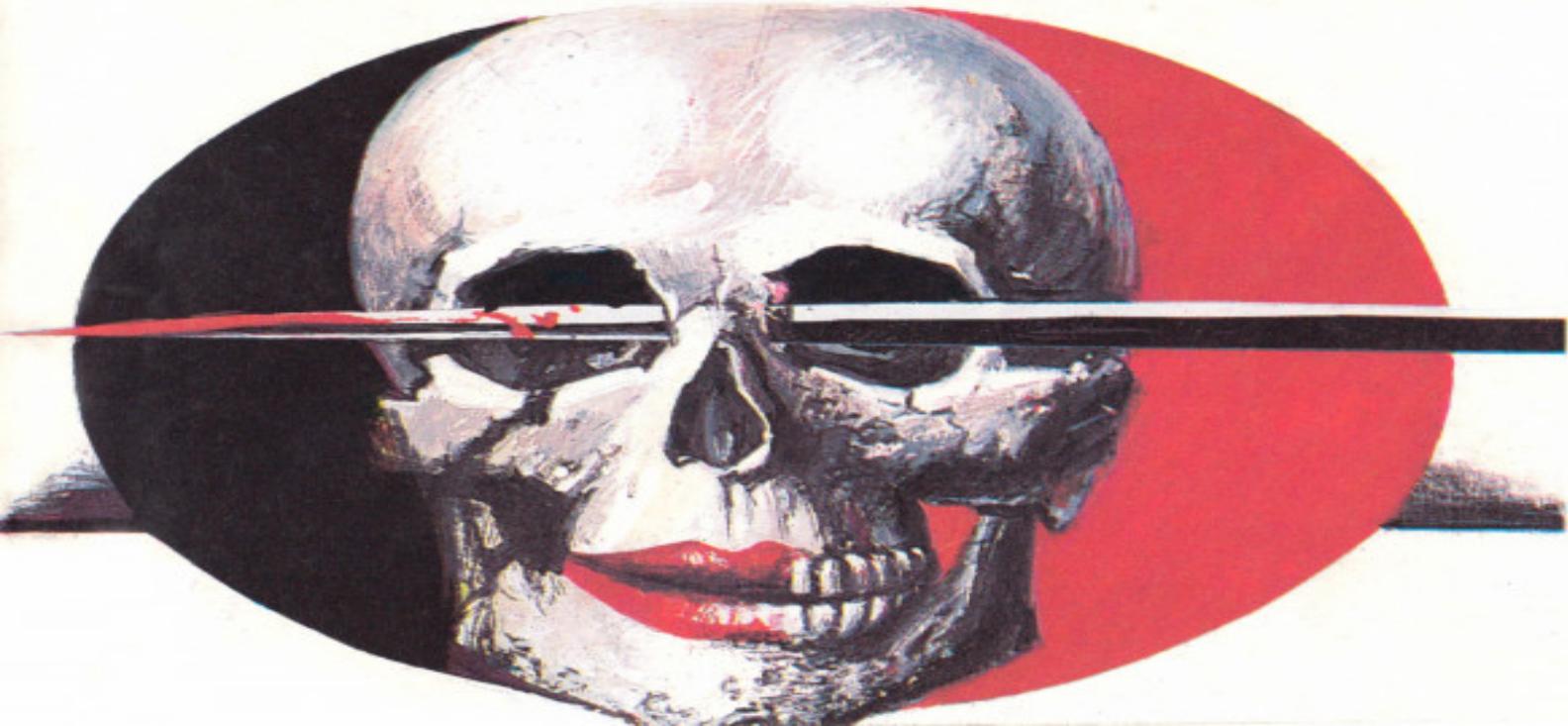

С О В А

№ 1

РОС

МАКДОНАЛД
УСМИВКАТА НА ЧЕРЕПА

РОС МАКДОНАЛД

УСМИВКАТА НА ЧЕРЕПА

Превод: Таня Колева

chitanka.info

Щорите бяха спуснати. През процепите им проникваха снопчета светлина, в които танцуваха прашинки. До вратата имаше електрически ключ. Натиснах го с лакът. Жълтите стени изскочиха срещу мен, отгоре сякаш падна таванът. Светлината идваше от стенна лампа точно над момичето. Крушката светеше право в лицето ѝ — сиво като смъртна глинена маска в локва черна кръв. Прерязаното ѝ гърло зееше като уста, отворена с неизразима скръб. Облегнах се на вратата. Искаше ми се да бъда от другата ѝ страна, далеч от момичето. Но сега смъртта ме свързваше с нея по-здраво от всякаква церемония.

Рос Макдоналд (Кенет Милар 1915–1983), е познат по света като един от най-големите съвременни автори на криминални романи. Роден в Сан Франциско, учи в канадски училища, получава титла от Мичиганския университет, преподава в колеж. Женен е за известната канадска писателка Маргарет Милар. Двадесет години живее и работи в Санта Барбара, Калифорния. Всички романи от серията за детектива Лу Арчър стават национални бестселъри в САЩ, а романите „Студът“ и „Далечната страна на долара“ получават съответно „Сребърната кама“ и наградата „Най-добър криминален роман за 1965 година“ от Асоциацията на криминалните автори на Великобритания. Лауреат на престижната награда „Гранд Мастър“ на Асоциацията на американските писатели-криминалисти, по-късно — неин президент. Стилът Рос Макдоналд днес е етикет за много от съвременните автори.

ГЛАВА 1

Чакаше пред вратата на кантората ми — ниска, набита жена, облечена в синьо сако и панталони. Под сакото носеше синьо поло, а отгоре — яка от норка, която обаче не успяваше да смекчи чертите ѝ. Лицето ѝ бе ъгловато и почерняло от слънцето, а тъмната ѝ късо подстригана коса подчертаваше момчешкото в нея. Не бе типът жена, която става в осем и тридесет сутринта, но може би не бе лягала цяла нощ.

Докато отключвах вратата, тя отстъпи назад и ме погледна така, както ранобудна птичка гледа огромен червей.

— Добро утро — поздравих аз.

— Господин Арчър?

Без да чака отговор, тя ми подаде късите си дебели пръсти. Ръкостискането ѝ, подпомогнато и от пръстените, бе твърдо като на мъж. Освободи ръката си и като ме прихвана за лакътя, ме вкара в собствената ми кантора, затваряйки вратата зад себе си.

— Приятно ми е да се запозная с вас, господин Арчър.

Вече започваше да ме дразни.

— И защо?

— Какво защо?

— Защо ви е приятно да се запознаете с мен?

— Ами защото... Я да се разположим удобно, за да можем да говорим.

— За нещо конкретно ли?

Настани се в креслото до вратата и огледа приемната ми, която не беше нито голяма, нито скъпо обзаведена. Тя като че отбеляза точно това. Единствената ѝ реакция бе да сключи в ската си отрупаните си с пръстени ръце. На всяка ръка носеше по три пръстена с доста едри диаманти, които изглеждаха истински.

— Имам една работа за вас — обърна се тя към хълтналото канапе от изкуствена кожа. Девическото ѝ оживление се превърна в

момчешка сериозност. — Не може да се нарече голяма работа, но съм готова да заплатя добре. Петдесет на ден?

— Плюс допълнителни разходи. Кой ви изпрати при мен?

— Никой. Моля седнете. Зная ви по име от години.

— Тук ме биете.

Обърна очи към мен — по-уморени и не така млади след малката обиколка из бедната ми приемна. Под очите ѝ имаше виолетови сенки — може би наистина не беше си лягала цяла нощ. Във всеки случай изглеждаше около петдесетте въпреки момчешкото си държане. Американците никога не оstarяват — те умират. Очите ѝ гледаха виновно, сякаш знаеха това.

— Наричайте ме Уна.

— В Лос Анджелис ли живеете?

— Не съвсем, но това няма никакво значение. Ако искате да бъда откровена, ще ви кажа точно какво има значение.

— Няма да го преживея, ако не сте откровена.

Почти усетих как ме докосна твърдият ѝ поглед — обходи ме целия и спря на устните ми.

— На външен вид сте добре, но говорите по холивудски.

Не бях в настроение да си разменям комплименти. Дразнех се от гласа ѝ и от непрекъснатата смяна на добри и лоши обносци. Като че говорех едновременно с няколко души.

— Защитно оцветяване — погледнах я в очите. — Срещам се с най-различни хора.

Тя не се изчерви, само за момент лицето ѝ сякаш потъмня. После момчето в нея каза:

— Навик ви е да прерязвате гърлата на клиентите си, така ли?

Имам някои лоши спомени.

— С детективи?

— С разни хора. И детективите са хора.

— Пълна сте с комплименти, госпожо...

— Казах да ме наричате просто Уна. Не съм горделива. Мога да ви се доверя да свършите това, което искам — и точка. Взимате парите и си гледате работата.

— Парите?

— Моля — тя извади смачканата банкнота от малка синя чантичка и ми я подхвърли, като че ли беше употребена носна кърпичка, а аз бях

кошчето за боклук.

Хванах я. Бе стодоларова банкнота, но аз не я прибрах.

— Предварителният хонорар винаги спомага за установяване на доверие. Аз, разбира се, пак ще ви прережа гърлото, но първо ще ви сложа упойка.

Тя погледна нагоре и каза мрачно:

— Защо всички в тази част на света толкова се мъчат да бъдат забавни? Не отговорихте на въпроса ми.

— Ще направя това, което искате, стига да не е незаконно и да има някакъв смисъл.

— Разбира се, че не е незаконно — отвърна тя остро. — И ви обещавам, че има смисъл.

— Още по-добре — пъхнах банкнотата в портфейла си, където тя изглеждаше твърде самотна, и отворих вратата към кабинета си.

В него имаше три стола — място за четвърти нямаше. Вдигнах щорите и седнах във въртящия се стол зад бюрото. Посочих ѝ креслото срещу него. Вместо това, обаче тя седна на стола до стената — далеч от прозореца и светлината.

Кръстоса крака, сложи цигара в късо златно цигаре и си запали със златна запалка.

— Та за работата, която споменах... Исках да намерите един човек — едно чернокожо момиче, което работеше при мен. Напусна дома ми преди две седмици, по-точно на първи септември. Всъщност се отървах от нея, но тя взе със себе си някои мои дреболии — рубинени обеци и златна верижка.

— Застраховани ли са?

— Не. Те не са чак толкова ценни, но за мен имат сантиментална стойност, нали разбирате? За мен те означават много — опита се да изглежда сантиментална, но не успя.

— Звучи като работа за полицията.

— Не, не мисля така — лицето ѝ се затвори, твърдо като тъмно дърво. — Нали си изкарвате прехраната като издирвате хора? Да не би да искате сам да си отнемете препитанието?

Извадих сто долларовата банкнота от портфейла си и я пуснах на бюрото пред себе си.

— Очевидно е точно така.

— Не се сърдете! — тя се усмихна насила. — Истината е, господин Арчър, че съм много глупава. Всички, които са работили при мен, дори са ме използвали, аз се чувствам отговорна за тях. Много бях привързана към Луси и още съм. Не искам да ѝ създавам неприятности. Не бих и помислила да пусна полицията подире ѝ. Така се надявах, че ще ми помогнете!

Спусна късите си мигли върху студените си черни очи. Може би чуваше музиката на далечни цигулки. Това, което аз чувах, бе само шумът на движението долу по булеварда.

— Казахте, че е негърка.

— Нямам расови предразсъдъци.

— Не това имам предвид. В този град е невъзможно да се открие чернокожо момиче. Опитвал съм.

— Луси не е в Лос Анджелис. Знам къде е.

— Защо тогава просто не отидете да поговорите с нея?

— Точно това смятам да направя. Но първо искам да разбера какво прави и с кого се среща.

— Това е доста сложен начин да си върнете няколко бижута. Каква е целта?

— Не е ваша работа! — опита се да прозвучи шеговито, по момчешки, но не успя да скрие враждебността си.

— Права сте — бутнах банкнотата към нея и станах. — Пращате ме за зелен хайвер. Защо не опитате с обявите във вестник „Таймс“? Има много частни детективи, които живеят от зелен хайвер.

— Боже, този май е честен! — рече тя към стената, сякаш нейното алтер его стоеше там. — Е добре, господин Арчър, във ваши ръце съм.

Образът, който си представих, не ме развълнува особено и не скрих безразличието си.

— Искам да кажа, че бързам. Нямам време да търся друг. Дори ще ви призная, че имам неприятности.

— Които нямат нищо общо с дребната кражба на бижута. Можехте да измислите нещо по-убедително. Но, моля, не се опитвайте.

— Не се опитвам. Това е истината: докато работеше у дома, Луси естествено добре опозна семейните ми работи. А когато напусна, не се разделихме с добри чувства, не от моя, а от нейна страна, разбира се. Има едно-две неща, които ще ме поставят в неловко положение, ако тя

реши да ги разпростира. Затова искам да знам с кого се среща. От това ще мога да си направя изводите.

— Ако знаех нещо повече за тези компрометиращи факти...

— А-а, това твърдо няма да ви кажа. Целта на идването ми тук е да ги запазя в тайна. Достатъчно откровена ли съм?

Не ми хареса историята ѝ, но втората версия беше по-добра. Пак седнах.

— Тя какво работеше при вас?

Отговори след леко колебание:

— Домакинска работа. Прислужница. Името ѝ е Луси Чемпийн.

— И къде работеше?

— В къщи, естествено. Не е нужно да знаете какво точно.

Преглътнах раздразнението си:

— Тя къде се намира сега или и това е тайна?

— Зная, че ви се струват подозрителна и глупава, но повярвайте ми, парила съм се. Ще приемете ли работата?

— Ще я приема.

— Луси е в Бела Сити. Ще трябва да побързате, за да стигнете там преди обяд. Намира се на около два часа път оттук.

— Знам къде е.

— Добре. Една моя приятелка я е видяла там вчера, в един ресторант на главната улица, на ъгъла с улица „Идалго“. Приятелката ми разбрала от келнера, че Луси обядва там всеки ден между дванадесет и един.

— Снимка на Луси много би ми помогнала.

— Съжалявам — разпери ръце и по жеста ѝ познах, че прадедите ѝ са дошли от Северното Средиземноморие. — Мога обаче да ви я опиша: хубаво момиче с доста светла кожа — може да мине за южноамериканка. Големи кафяви очи, неголяма уста, хубава фигура, но е малко мършава.

— Възраст?

— Млада, по-млада от мен...

Отбелязах самоласкателството в това сравнение.

— ... около двадесет, бих казала.

— Коса?

— Черна, на опашка. Държи я опъната с гел.

— Ръст?

— Малко по-висока от мен. Аз съм един и петдесет и седем.

— Особени белези?

— Има много хубави крака и го показва, но носът ѝ е чип и ноздрите ѝ сякаш те зяпат.

Уна не можеше да направи искрен комплимент на друга жена.

— В какво е била облечена, когато приятелката ви я е видяла?

— В копринен костюм черно и бяло каре. По това разбрах, че е тя. Дадох ѝ този костюм преди няколко месеца и тя си го преправи по мярка.

— Не си ли искате и костюма обратно?

Това като че ли уцели — Уна извади фаса от цигарето и го смачка ядосано в пепелника.

— Доста обиди понесох от вас, господине.

— Е, сега вече сме квит. Просто не искам да си мислите, че можете да ме купите кой знае колко за сто долара. Вие сте подозрителна, а аз съм обидчив.

— Говорите, като че ви е настъпила мечка. Нещастен семеен живот, навярно?

— Тъкмо щях да ви попитам за вашия.

— Не е нужно да се тревожите за моя. И още нещо — не искам да говорите с Луси — бързо, а може би и престорено тя си смени настроението. — По дяволите! Животът си е мой и аз си го живея! Но да не си губим времето. Съгласен ли сте да направите точно това, което искам?

— И нищо повече. Тя може и да не дойде в ресторанта днес. Ако дойде, ще я проследя и ще ви докладвам къде ходи и с кого се среща.

— Точно така. И още днес, ако е възможно. Отседнала съм в „Мишън хотел“ в Бела Сити. Търсете госпожа Ларкин — тя погледна масивния златен часовник на дясната си ръка. — По-добре тръгвайте. Ако Луси напусне града, последвайте я и ми съобщете незабавно.

Тя тръгна бързо към външната врата. Под късо подстриганата ѝ коса вратът ѝ изглеждаше доста дебел и мускулест, сякаш често го използваше за борба. До вратата се обърна, вдигна ръка за довиждане и нагласи яката от норка. Замислих се дали не я използва да прикрива с нея дебелината си.

Върнах се на бюрото и позвъних на телефонистката. Застанах до прозореца — така виждах тротоара през щорите. Улицата гъмжеше от

весели момчета и момичета, които жужаха и пърхаха в преследване на щастието и на някой долар. Уна се появи между тях — тъмна и още пониска поради височината, от която я гледах. Пое нагоре по булеварда с глава, протегната напред върху тежкия й врат, сякаш преследваше далечна цел. Телефонистката отговори едва след петото позвъняване с млад и женствен глас. Казах й, че заминавам за няколко дни.

ГЛАВА 2

От върха на хълма виждах планините отсреща, изправени като гранитни плочи на фона на синьото небе. Под мен шосето се виеше сред пожълтелите септемврийски склонове и сенките на дъбовете, които приличаха на мастилени петна. Между хълмовете и далечните планини долината бе покrita с овощни градини като яркозелен плющ и с кафявото кадифе на разораните ниви. Сред тях се гушеше Бела Сити — прашен град, който изглеждаше по-малък и спретнат заради чистата си околност. Подкарах към него.

В края на зелените поля складовете на зеленчукопроизводителите приличаха на самолетни хангари. Крайградските стопани предлагаха за продан домати, яйца и едър боб. По пътя унило се редяха бензиностанции, ресторантчета и мотели — всички с оптимистични имена. Големи камиони префучаваха в двете посоки и оставяха след себе си мириз на бензин и изгоряла гума.

Шосето като някакъв своеобразен обществен екватор делеше града на по-светло и по-тъмно полукълбо. В северното живееха белите — притежатели и служители в банките и църквите, продавачи в магазините за дрехи, хранителни стоки и напитки. В по-малката част, разпокъсана от складове и обществени перални, живееха цветнокожите — мексиканци и негри, черноработниците в Бела Сити. Спомних си, че улица „Идалго“ се намира успоредно на шосето през два квартала.

Беше много сух и доста горещ ден. На главната улица бе шумно от обедното движение. Свих наляво по „Ист идалго“ и намерих място за паркиране. Цветнокожи домакини, прегърнали пакети, бутаха по тротоара ръчни колички, пълни с покупки. Две мексиканчета, момче и момиче, вървяха ръка за ръка в безвремието към ранна женитба. Двама редници приличаха в безцветните си униформи на млади призраци, попаднали в капана на действителността. Слязох от колата и ги последвах през главната улица в книжарницата на ъгъла. Отсреща

видях незапаления неонов надпис на ресторант „Томс“. Наливна бира. Опитайте спагетите — наш специалитет.

С вид на познавачи войниците разглеждаха комикси; избраха си няколко, платиха и излязоха.

— Кърмачета — рече продавачът, побелял човек с очила. — Днес са като на конвейер: скок и направо от люлката в гроба. Аз, когато служех в армията...

Промърморих нещо и застанах до витрината. Ресторант „Томс“ имаше разнообразна клиентела. Официални костюми, работни комбинезони, тениски и спортни ризи влизаха и излизаха непрекъснато. Между тях имаше и бели, но преобладаваха негрите и мексиканците. Не видях черно-бял копринен костюм.

— Та аз, когато служех в армията... — повтори продавачът зад щанда.

Взех наслуки едно списание и се престорих, че го разглеждам, като същевременно следях тълпата от другата страна на улицата. Светлината танцуваща като преливащи се вълни върху покривите на колите. С променен тон продавачът каза:

— Първо платете и тогава четете списанието.

Подхвърлих му долар и той помирително добави:

— Нали знаете как е — бизнесът си е бизнес.

— Разбира се — отвърнах рязко, да отблъсна армията.

През прашното стъкло хората приличаха на статисти в улична сцена. Фасадите на сградите бяха толкова грозни, че не исках да си представям какво има зад тях. Ресторант „Томс“ съседстваше от едната страна със заложна къща с цигулки и пушки на витрината и от другата страна — с кино, облепено с привлекателни реклами. Тълпата, като че ли забърза и сцената се фокусира върху двойната въртяща се врата на ресторанта. Млада светлокожа негърка с къса черна коса и черно-бял костюм излезе оттам, спря се за миг на тротоара и тръгна на юг.

— Забравихте си списанието — извика след мен продавачът.

Бях по средата на улицата, когато момичето стигна ъгъла с „Идалго“. Зави вляво, като ситнеше забързано. Сънцето блестеше в опънатата ѝ с гел коса. Мина на три крачки от колата ми. Седнах зад кормилото и запалих мотора.

Луси вървеше с горда походка. Бедрата ѝ се полюшваха като круши от тънкото стебло на талията ѝ, голите ѝ тъмни крака красиво

пристъпяха под копринената пола. Изчаках да стигне до първата пресечка и тогава я последвах — колата кихаше и кашляше от едно място за паркиране до друго. На втората пресечка спрях пред малък будистки храм, на третата — пред билярдна зала, където чернокожи, мексикански и жълтокожи момчета се въртяха около зелени маси. Луси продължи да върви на изток.

Постепенно улицата премина от надробен асфалт в кал и тротоарът свърши. Луси внимателно избираше пътя си сред децата, които клечаха и се въргалиха в прахоляка, покрай къщи с картон вместо стъкла на прозорците си. Под ярката светлина мизерията на тези къщи излъчваше някаква строга красота — като старчески лица на слънце. Покривите бяха издънени, стените — приведени с човешко примирение. Къщите имаха гласове — караха се, пееха, разменяха клюки. Децата в прахта си играеха на войници.

След десетина пресечки Луси зави и тръгна на север покрай зелената ограда на бейзболно игрище. Малко преди шосето тя отново тръгна на изток по улица със съвсем различен вид — пътят беше павиран, имаше тротоар, пред малките бели добре поддържани къщи се зеленееше трева — улица „Мейсън“. Паркирах полускрит зад подрязаните храсти на ъгловия имот.

По-надолу по улицата, пред малка бяла къща стоеше избелял зелен форд. Чернокожно момче в жълти шорти го миеше с маркуч. Момчето бе едро и силно. Дори и от разстояние виждах как играят мускулите на мокрите му ръце. Момичето пресече улицата към него с позабавени и още по-грациозни стъпки. Когато я забеляза, той се усмихна и насочи водната струя към нея. Тя отскочи встрани, забрави високомерието си и хукна към него. Той се засмя и обърна струята право нагоре в близкото дърво. Тя свали с подриване обувките си и тичешком заобиколи колата — на крачка пред миниатюрния дъжд. Момчето пусна маркуча на земята и хукна след нея.

Тя се появи от моята страна, вдигна маркуча и насочи бялата струя право в лицето му. Той продължи напред, като се смееше — съвсем измокрен, и измъкна маркуча от ръцете й. Смехът на двамата се сля в едно. Един до друг на зелената трева, те си държаха ръцете. Смехът им неочеквано секна. Дървото ги покри със зелено мълчание. Водата от маркуча бълбукаше като изворче в тревата.

Някъде се тресна врата — като удар от далечна брадва. Влюбените отскочиха встрани и се разделиха. Едра негърка излезе на верандата пред бялата къща. Застана с ръце, скръстени върху престилката, препасана на дебелата ѝ талия, и ги загледа мълчаливо. Момчето взе една гюдерия и започна да лъска покрива на колата така, сякаш изтриваше греховете на света. Момичето се наведе и много съсредоточено вдигна обувките си, като че ги бе търсила надлъж и шир. Мина покрай момчето, без да обръща глава и изчезна зад ъгъла на къщата. Едрата негърка се скри вътре, като затвори безшумно вратата зад себе си.

ГЛАВА 3

Обиколих квартала, оставих колата близо до кръстопътя и се върнах на улица „Мейсън“ пеша и от долната страна. Под дървото момчето продължаваше да лъска форда. Погледна ме, като пресичах, и не ми обърна повече внимание.

Тяхната къща бе пета подред от северната страна на улицата. Отворих бялата портичка на третата къща, която носеше телевизионна антена като голямо метално перо в шапката си. Почуках на стъклена врата и извадих черен бележник и химикалка от вътрешния си джоб. Вратата се отвори на няколко сантиметра и в отвора се появи слабото бледо лице на негър на средна възраст.

— Какво искате? — устните му се обърнаха навътре върху зъбите му.

Отворих бележника и изправих химикалката отгоре:

— Нашата фирма прави общо национално проучване.

— Нямаме нужда от нищо — обърнатата навътре уста се затвори, а след нея се затвори и вратата.

Вратата на съседната къща обаче стоеше отворена. Погледът ми стигаше чак в гостната, отрупана със старовремски мебели. Когато почуках на вратата, тя се бълсна в стената. Момчето под дървото вдигна поглед от бронята, която лъскаше и каза:

— Направо влизайте. Ще се радва да ви види, тя на всеки се радва — и добави „господине“, като нарочно допълнение. После ми обърна мощния си гръб.

Някъде отвътре се обади глас — стар и немощен, но с нещо напевно в себе си:

— Ти ли си, Холи? Не, още е рано за Холи. Който и да си, влизай. Сигурно си някой познат, те идват тук вътре, а аз вече не мога да излизам. Така че влизай!

Гласът говореше без пауза, думите се низеха една след друга с приятна южняшка провлаченост. Последвах го като нишка през гостната, по късия коридор, през кухнята и в стаята зад нея.

— Обикновено приемах в гостната, съвсем до неотдавна. Но докторът ми каза да не ставам от леглото и не мога да готвя повече, сега Холи готви. А аз ето — лежа.

Стаята бе малка и гола, светлината и въздухът влизаха през единствен прозорец, който сега стоеше отворен. Източникът на гласа бе леглото под него. Подпряна с възглавници, от него се усмихваше негърка с бледо хълтнало лице и огромни очи, които блестяха като тъмни фенери. Усмихнатите сини устни продължаваха да нижат:

— Имам късмет, че ставите ми са съвсем сковани от артрита, иначе ако сега се опитам да тичам из къщата, както правех, сърцето ми сигурно ще да се пръсне. Казах му на доктора, че няма полза от сърце, дето е като повреден часовник, щом не мога да стана и да се разшетам. А той ми отговори, че моето поколение е твърдоглаво и аз не можах да се удържа и му се изсмях право в лицето. Младият доктор ми е добър приятел. Ти, синко, доктор ли си?

Огромните сини очи светеха към мен и сините устни се усмихваха. Мразя да лъжа, когато срещна нещо наистина човешко. Но излъгах:

— Правим проучване сред радиослушателите в южна Калифорния. Виждам, че имате радио.

Между леглото и стената стоеше малко радио — имитация на слонова кост.

— Разбира се, че имам — гласът ѝ прозвуча разочаровано. Горната ѝ устна, леко окосмена, се набръчка.

— Работи ли?

— Разбира се, че работи! — въпросът подобри настроението ѝ, тъй като ѝ даде предмет за разговор. — Няма да държа в къщата си радио, което не работи. Слушам го сутрин, обед и вечер — точно преди да дойдеш го затворих. Ще го пусна пак, когато си тръгнеш. Но ти не бързай. Ела седни. Обичам да се срещам с нови хора.

Седнах на единствения стол в стаята — люлеещ се стол близо до леглото. Оттук можех да виждам едната страна на съседната бяла къща — кухненският ѝ прозорец бе отворен и гледаше назад.

— Как се казваш, синко?

— Лу Арчър^[1].

— Лу Арчър — повтори тя бавно, като че изричаше късо, но силно изразително стихотворение. — Хубаво име, много хубаво. Аз се

казвам Джоунс — фамилията на покойния ми съпруг. Всички обаче ми викат „лелчето“. Имам три дъщери и четирима сина, женени във Филаделфия и Чикаго. Дванадесет внука, шест правнuka и чакам още. Виждаш ли снимките?

Стената над радиото бе покрита с омазнени от пръсти снимки. Тя продължи:

— Сигурно ти е приятно да поседнеш, да ти починат краката. Това проучване — добре ли ти плащат, синко?

— Не много.

— Поне носиш хубави дрехи.

— Тази работа е само временна. Исках да те питам дали съседите ти имат радио. Мъжът в съседната къща не поиска да ми отговори.

— Тоби ли? Той е надут. Има не само радио, но и телевизор — въздишката ѝ издаде завист и примирение. — Той притежава няколко къщи на улица „Идалго“.

Уж записах нещо в бележника си и попитах:

— Ами от другата страна?

— Ани Норис няма. Когато бях на крака, и аз се отдавах на църковна дейност като Ани Норис, но никога не съм била горделива като нея. Какво лошо име в малко музика по радиото? Ани вика, че това е дяволски капан, но аз ѝ казвам, че изостава от времето. Тя дори забранява на момчето си да ходи на кино, а всъщност могат да му се случат и по-лоши неща от малко невинно забавление. И по-лоши неща наистина се случиха... — тя замълча. Набръчканата ѝ ръка с мъка се повдигна от одеялото, което покриваше коленете ѝ. — За вълка говорим... Чуваш ли?

С усилие на цялото си тяло тя извърна лице към прозореца. Зад стените на съседната къща два женски гласа се караха.

— Пак се кара с квартирантката си. Чуваш ли? Единият глас бе дълбок контраалт, който лесно се връзваше с фигурата на дебелата негърка. Чувах отделни фрази:

— Вън от къщата ми... Флиртуващ със сина ми... Вън... Моят син...

Другият глас бе сопран, пълен със страх и гняв:

— Не съм... това е лъжа... Платила съм си наема за един месец.

Плътният глас го заля като вълна:

— Вън! Взимай си багажа и вън! Ще ти върна парите за останалите дни. Трябват ти да си купиш алкохол, нали, мис Чемпийн?

Външната врата се тресна и гласът на момчето се чу отвътре:

— Какво става тук? Майко, остави Луси на мира.

— Ти не се бъркай! Не е твоя работа! Мис Чемпийн напуска.

— Не можеш да я изхвърлиш — гласът на момчето прозвуча обидено. — Тя си е платила до края на месеца.

— Въпреки това напуска! Алекс, отивай си в стаята! Какво щеше да каже баща ти, ако можеше да те чуе как говориш с майка си!

— Прави каквото ти казва майка ти — каза момичето, — аз няма да остана повече тук, особено след тези клевети.

— Клевети! — отсече по-старата жена иронично. — Аз говоря за факти, мис Чемпийн, и те не са единствените. Не искам да си мърся устата с другите неща сега пред Алекс...

— Какви други неща?

— Ти добре знаеш. Не съм дала под наем чистата си прилична стая за това, за което ти я използва снощи. В стаята ти имаше мъж снощи и не се опитвай да лъжеш!

Луси отговори тихо нещо, което аз не чух. Госпожа Норис се появи неочеквано на кухненския прозорец. Нямах време да се отдръпна, но тя въобще не вдигна очи към мен. Лицето ѝ бе каменно. Затръшна прозореца и пусна щорите.

Като се смееше и се задъхваше, възрастната жена се отпусна върху възглавниците.

— Е-е! Изглежда Ани загуби квартирантката си. Трябаше да ѝ кажа, че си взима белята още като даваше стаята под наем на това създание Луси... С голямо момче в къщата! — и добави с прямотата на старите хора, които освен живота, нямат какво да губят: — Жалко, ако наистина напусне, няма да има какво да слушам през стената.

Станах и я потупах леко по рамото:

— Беше ми приятно да си поприказваме, лелче.

— И на мене, синко. Дано си намериш по-добра работа, дето да не трябва много ходене. Знам как се изморяват краката. Цял живот бях готвачка по големите къщи. Грижи се добре за краката си... — гласът ѝ ме оплиташе като паяжина.

Върнах се при колата и я преместих няколко метра по-напред, за да мога да наблюдавам къщата на госпожа Норис. В работата ми

имаше много ходене и шофиране, но главно седене и чакане. Беше горещо под гюрука, но ми трябваше за прикритие. Свалих си сакото, седях и чаках. Като купчинки нови монети секундите се трупаха бавно и се превръщаха в минути.

Когато часовникът на таблото ми показва два часа, едно жълто такси влезе от другия край на улицата. То забави ход и клаксонът иззвири пред къщата на госпожа Норис, после спря зад форда. Луси Чемпиън се появи с голяма кутия в ръка и шапка на главата. Зад нея Алекс Норис, вече облечен, носеше два еднакви сиви куфара. Шофьорът ги сложи в багажника и Луси несръчно и с нежелание седна на задната седалка. Алекс Норис проследи с поглед отдалечаващото се такси, а майка му следеше него от верандата.

Подкарах покрай тях и последвах таксито първо по улица „Идалго“ и после на юг по главната улица. В тази посока се намираше гарата — Луси сигурно искаше да вземе влака. Таксито спря и остави Луси и багажа ѝ на площадчето пред гарата. Момичето влезе вътре, а аз паркирах и тръгнах към задната врата на чакалнята. В този момент тя излезе. Лицето ѝ бе много напудрено и косата ѝ бе скрита под шапката. Без да ме погледне, тя се отправи към редицата чакащи таксита от другата страна на сградата и се качи в едно черно-бяло. Докато шофьорът прибираще багажа ѝ от площадката, аз обърнах колата.

Черно-бялото такси се отправи по главната улица на север към шосето и продължи по него. Под надпис, който гласеше „Мотел Маунтвю“^[2], то забави ход и зави рязко наляво. Аз го подминах, направих обратен завой на следващото кръстовище и се върнах точно навреме да видя как черно-бялото такси се отдалечава. Задната му седалка бе празна.

Паркирах малко преди надписа и се преместих на дясната седалка. Мотел „Маунтвю“ се намираше между шосето и ж.п. линията. Имаше изглед към планините точно толкова, колкото и всички останали сгради в Бела Сити. През телената ограда, по която едва-едва пълзеше лозница, се виждаха двадесет-тридесет каравани, които лежаха като китове в прахоляка на двора. Между тях си играеха деца и кучета. В близката страна на двора се намираше Г-образна панелна сграда с дванадесет прозореца и също толкова врати. На първата врата пишеше „Офис“ и пред нея стояха куфарите на Луси.

Момичето излезе отвътре, последвано от дебел мъж по тениска. Той вдигна куфарите и спря пред седмата врата, точно до ъгъла на постройката. Дори и от това разстояние Луси изглеждаше много напрегната. Дебелият отключи вратата и двамата влязоха вътре.

Подкарах в двора и паркирах пред офиса. Това бе мрачна кутийка, разделена на две от небоядисан дървен тезгях. До вратата имаше оръфен диван, а от другата страна на тезгяха — бюро, затрупано с хартии, неоправено легло и електрическа машина за еспресо. Миришеше на долнокачествено кафе. Със скоч върху тезгяха бе прилепен надпис: „Запазваме си правото да си избираме клиентите“.

---

[1] Арчър означава съзвездието Стрелец. — Б.пр. ↑

[2] Планински изглед. — Б.пр. ↑

ГЛАВА 4

Дебелият се върна в офиса — шкембето му се полюляваше под тениската. Ръцете му бяха татуирани със синьо като печати върху говеждо месо. На дясната му ръка пишеше „Обичам те Етел“. Малките му очички обаче казваха: „Не обичам никого“.

— Имате ли свободни стаи?

— Вие да не се майтапите — ако въобще имаме нещо, то е свободни стаи — огледа ме, сякаш очакваше да открие нещо нередно, но не можа. — Стая ли искате?

— Номер шест, ако е свободна.

— Не е.

— Ами номер осем?

— Може — той се разтърси по бюрото за празна регистрационна бланка и я побутна върху тезгая. — Пътувате за някъде?

— Щхъ — написах името си нечетливо и пропуснах да впиша адреса си. — Много е горещо днес.

— Нищо не сте видели — астматично изхриптя той, — няма и четиридесет градуса. Трябваше да дойдете в началото на месеца, беше почти четиридесет и пет. Това отблъсква туристите. Два долара и петдесет цента.

Дадох му парите и помолих да използвам телефона.

— Междуградски? — изхриптя подозително.

— Не, тук в града. И ако може, насаме.

Извади телефона изпод тезгая и излезе бавно като тресна стъклена врата след себе си. Набрах номера на „Мишън хотел“. Гласът на Уна отговори веднага, щом телефонистката ме свърза със стаята й:

— Кой се обажда?

— Арчър от мотел „Маунтвю“. Луис Чемпиън преди малко се регистрира тук. Хазияката й я изгони — една негърка на име Норис на улица „Мейсън“.

— Къде се намира мотелът?

— На шосето, две пресечки западно от главната улица. Тя е в стая номер седем.

— Добре. Дръжте я под око. Ще ѝ направя посещение. Искам да знам къде ще отиде след това.

Тя затвори. Нанесох се в стая номер осем — оставих сака си на средата на прътъркания килим и си окачих сакото на единствената закачалка в талашитения гардероб. Върху леглото имаше евтина зелена покривка, която не успяваше да прикрие икономическата депресия в средата му. Не му се доверих. Седнах на стола до прозореца и запалих цигара. Виждах вратата и прозореца на Луси. Вратата беше затворена и щорите на прозореца — спуснати. Димът от цигарата ми отиваше право нагоре към пожълтелния таван. Някаква жена изпъшка зад стената на номер девет. Мъжки глас каза:

— Какво има?

— Мълчи.

— Помислих, че ти стана нещо.

— Млъкни, няма ми нищо.

— Заболя ли те?

— Млъкни, млъкни, млъкни.

Цигарата ми имаше вкус на горяща трева. Загасих я в капака на термоса за кафе, който играеше ролята на пепелник и се замислих за хората, които са лежали сами или по двойки на желязното легло и са гледали пожълтелия таван. По ъглите се бе запазила тяхната мръсотия, а от стените лъхаше дъхът им. Идвали са откъде ли не да гледат пожълтелия таван, да тръскат желязното легло, да докосват стените и да оставят незаличими следи от себе си.

Приближих се до стената, която ме делеше от стаята на Луси. Тя плачеше. Каза нещо на себе си, което ми прозвучава като „Няма да го направя“. След малко: „Не знам какво да правя“.

Все някой някъде плаче и си казва, че не знае какво да прави. Тежко е обаче ти да си слушателят. Върнах се на стола до прозореца и продължих да наблюдавам вратата, като се опитвах да си представя, че не знам какво става зад нея.

Уна се появи отпред съвсем изведнъж — като в сън, сън от марихуана. Носеше петнисти като леопардова кожа панталони и копринена жълта блуза. Наведе глава напред към вратата като нетърпелив боксьор и удари по нея два пъти с десния си юмрук.

Луси отвори. Кафявите ѝ пръсти се сплетоха и стиснаха устата ѝ. Уна тръгна напред като малка ослепителна стенобойна машина и Луси изчезна от полезрението ми. Чух само препъващите ѝ се токчета да чукат по пода. Приближих се до стената.

— Седни — рече Уна рязко. — Седни на леглото, аз ще седна на стола. Е какво, Луси, какво правиш?

— Не желая да говоря с вас — гласът на Луси би звучал приятно и меко, ако страхът не си правеше номера с него.

— Няма защо да се вълнуваш.

— Не се вълнувам. Какво правя си е моя работа, не ваша.

— Съмнявам се. Та какво точно правиш?

— Търся си работа. Почтена работа! Като спестя малко пари, ще се върна в къщи. Не е ваша работа, но мога да ви го кажа.

— Това е добре, Луси. Защото ти никога няма да се върнеш в Детройт.

— Не можете да ме спрете.

Мълчание.

— Не мога да те спра, но ще ти кажа следното: още щом слезеш от влака, ще те чакат посрещачи. Всеки следобед говоря с Детройт по телефона.

Отново мълчание, този път по-дълго.

— Тъй че виждаш, Луси, в Детройт те чакат. Според мен знаеш ли какво трябва да направиш? Мисля, че сърка като ни напусна. Най-добре е да се върнеш у нас.

— Не, не мога — дълбоко въздъхна Луси.

— Да, върни се при нас. Ще бъде по-безопасно и за теб и за нас, за всички ни — гласът на Уна стана измамно мек. — Ще ти опиша положението, скъпа. Просто не можем да те оставим да се въртиш наоколо без контрол. Ще си навлечеш някоя беля или ще попрекалиш с пиенето в неподходяща компания и ще се разбъбриш. Добре ги познавам такива като теб — много дрънкате.

— Аз не дрънкам! — възпротиви се момичето. — Никога не приказвам излишно, честна дума. Моля ви, оставете ме на мира, моля ви.

— Нося отговорност за брат си. Много ми се иска да те оставя на мира, Луси, ако си готова да ми помогнеш.

— Винаги съм била готова, преди да се случи онova.

— Да, така е. Кажи ми къде е тя, Луси. Ако ми кажеш, ще те оставя на мира или, ако искаш, можеш да се върнеш у нас с двойна заплата. Имаме ти доверие. На нея не ѝ вярваме, нали знаеш. Тя тук в града ли е?

— Не знам.

— Знаеш, че е в града. Кажи ми само къде. Ще ти дам хиляда долара, ако ми кажеш. Хайде, Луси, кажи ми.

— Не знам.

— Веднага ти давам хилядарка — повтори Уна, — ето, виж.

— Няма да взема парите ви. Не знам къде е.

— В Бела Сити ли е?

— Не знам, госпожо. Доведе ме тук и замина. Откъде да знам къде е? Не ми каза нищо.

— Странно, мислех, че си нейната малка довереница — после Уна каза строго, като рязко смени тона. — Той много зле ли пострада?

— Да, тоест не знам.

— Къде е сега? В Бела Сити ли е?

— Не знам, госпожо — гласът на Луси бе станал съвсем безжизнен.

— Мъртъв ли е?

— Не знам за кого говорите, госпожо.

— Мръсна малка лъжкиня!

Чух удар, скърцането на стол. Някой изхълца високо.

— Оставете ме на мира, мис Уна. Няма да взема нищо от вас. Ще извикам полиция.

— Съжалявам, скъпа. Не исках да те ударя. Знаеш, че бързо кипвам — гласът на Уна бе станал дрезгав от фалшивата загриженост. — Заболя ли те?

— Не ме заболя. От Вас не ме боли. Не се приближавайте. Идете си и ме оставете на мира.

— Защо да те оставя на мира?

— Защото няма нищо да изкопчите от мен.

— Колко искаш, скъпа?

— Не ме наричайте скъпа. На вас не съм ви скъпа.

— Пет хиляди долара?

— Няма дори да се докосна до парите Ви.

— Ставаш прекалено нахална за черна негърка, която стоеше без работа. Аз те прибрах.

— Вашата работа, защо не си я... Няма да се върна при вас, дори ако трябва да умра от глад.

— Може и да умреш — рече Уна бодро. — Надявам се, че ще умреш от глад.

Стъпките ѝ тръгнаха към вратата и тя се тресна. В кухото мълчание, което последва в стаята, се чу бавно тътрене, проскърцване на пружини и въздишка. Върнах се до прозореца. Синьото небе ме заслепи. Уна се качи в едно такси и потегли нанякъде.

След две цигари време Луси излезе и заключи вратата. Поспра се за миг, сякаш бе неопитен шофьор, който се готови да се втурне в жестокия свят. Дебел слой пудра покриваща лицето ѝ като пудра захар, но не можеше да прикрие нито черния му цвят, нито отчаянието. Въпреки че бе облечена в същите дрехи, тялото ѝ изглеждаше по-отпуснато и по-женствено. Излезе от двора на мотела и зави надясно покрай шосето. Последвах я пеша. Пристъпваше бързо и несигурно. Страхувах се да не падне под някоя кола. Постепенно походката ѝ придоби ритъм и цел. На светофара пресече шосето.

Избързах пред нея и се шмугнах в първия срещнат магазин, който се оказа за плодове и зеленчуци. Приведен над щайга портокали с гръб към улицата, чух токчетата ѝ по тротоара и усетих как сянката ѝ ме докосна като студено птиче перо.

ГЛАВА 5

Улицата бе успоредна на главната, една пресечка западно от нея. Асфалтът бе целият в дупки, а покрай него се редяха магазинчета, за които нямаше място на главната улица — за поправка на радиоапарати и обувки, за претапициране на мебели, за препарати срещу насекоми. Сред тях бяха оцелели няколко стари къщи — апартаменти и стаи под наем.

Луси спря пред една такава къща и се огледа. Стотина метра зад нея аз чаках на автобусната спирка. С рязко движение тя претича през дворчето и изкачи стъпалата към верандата. Продължих да вървя.

Къщата, в която Луси влезе, се издигаше оstarяла и безлична между магазин за почистване на матраци и бърснарско салонче само с един стол. Триетажна и със странни кули, тя явно бе строена, преди да бъде измислен калифорнийският архитектурен стил. По сивите ѹ стени личаха кафяви дъждовни петна. Стъклата на прозорците на партера, боядисани в бяло, приличаха на тъмните очила на слепец. На табелката на вратата с големи черни букви пишеше: „д-р Самюъл Бенинг“. Над звънеца имаше надпис на английски и испански: „Звънете и влизайте“.

Така и направих.

Въздухът в коридора бе като рядка супа в болница — миришеше на дезинфекция, кухня и очакване. През него до мен доплава едно лице — едро мъжко лице, остро и агресивно. Интуитивно се отдръпнах и разбрах, че това е моето собствено лице, отразено в мъгливо огледало. В края на коридора през една врата проникваше светлина. Оттам се показва тъмнокоса жена в сива раирана униформа. Макар и пълна, и малко грубовата, тя бе хубава, а тъмните ѹ очи ме гледаха така, сякаш добре съзнаваха това.

— При доктора ли идвate, господине?

— Той тук ли е?

— Моля, влезте в приемната. Той ще ви прегледа след малко.

Вратата вляво.

Приемната бе празна. Просторна, с много прозорци, сигурно някога е била преден салон на къщата. Сега обаче ѝ липсваше всянакво достойнство — от окъсания килим до високия избелял таван. До стената имаше няколко плетени стола, които някой се бе опитал да освежи с пъстри басмени възглавници. Стените и подът бяха чисти. Въпреки това, обаче мизерията бе оставила отпечатъка си в стаята.

Седнах на един стол с гръб към светлината и взех едно списание от разклатената масичка. Списанието бе отпреди две години, но mi послужи добре, за да прикрия лицето си. Срещу мен имаше затворена врата. След малко оттам влезе висока чернокоса жена, облечена в бяла униформа не по нейна мярка. През няколко стапи чух глас, който приличаше на гласа на Луси — говореше нещо възбудено и неразбираемо. Жената рязко затвори вратата зад себе си и пристъпи към мен.

— Вие ли сте за преглед?

Очите ѝ бяха с цвят на син емайл. Стаята изчезна пред красотата ѝ. Зачудих се как тази мизерна стая е заслужила подобна красота. Жената ме прекъсна:

— Вие ли сте за преглед?

— Да.

— Докторът е заест в момента.

— Много ли ще се забави? Бързам.

— Не знам.

— Ще почакам малко.

— Както желаете, господине.

Стоеше съвършено спокойно под натиска на очите ми, сякаш това бе съвсем естествено. Красотата ѝ не зависеше от чувствата или от позата ѝ. Бе мраморна и вечна като статуя — дори в сините ѝ очи нямаше дълбочина. Цялото ѝ лице изглеждаше така, сякаш бе замразено.

— Вие пациент ли сте на доктор Бенинг?

— Все още не.

— Как се казвате, моля?

— Ларкин — казах наслуги. — Хорас Ларкин.

Замразеното лице не трепна. Тя отиде до бюрото и записа нещо. Тясната ѝ униформа ме изнервяше. Всичко в нея ме правеше неспокоен.

Плешив мъж в докторска престилка отвори рязко вратата. Вдигнах списанието пред лицето си и го разгледах над него. С големите си уши и почти съвсем плешива, главата му изглеждаше оголена, сякаш оскубана. Продълговатото му лице слабо се осветяваше от безцветни тревожни очи. Скръбта бе оставила дълбоки бразди от двете страни на месестия му нос.

— Ела и говори с нея, за бога — обърна се той към жената. — Аз нищо не разбирам — гласът му бе писклив и пълен с тревога или може би гняв.

Жената го изгледа студено, погледна към мен и не каза нищо.

— Хайде, ела — каза той умолително като протегна към нея зачервената си костелива ръка. — Аз не мога да се оправя с нея.

Жената повдигна рамене и мина покрай него. Жилавото му тяло се сви, сякаш от нея се излъчваше палеща горещина. Излязох от къщата.

Луси излезе след пет минути. Седях в съседната бръснарница. Пред мен имаше двама души — единият седеше в бръснарския стол, а другият четеше вестник до прозореца. Този с вестника бе дебелак, облечен в сако от камилска вълна. Бузите и носът му бяха осияни с червеникави венички. Когато Луси мина покрай витрината, той бързо се изправи, нахлупи мръснапанамена шапка и излезе.

Аз изчаках малко и го последвах.

— Но редът ви дойде, господине! — извика след мен бръснарят.

Обърнах се вече от другата страна на улицата, а той все още стоеше до прозореца и размахваше бръснача.

Мъжът с червения нос ипанамената шапка се бе изравnil с Луси. Последвахме я до гарата. Един пътнически влак тъкмо тръгваше на север. Тя остана като закована на перона, докато пушекът му не се превърна в лека мъгла над хълмовете. Мъжът в сакото от камилска вълна я наблюдаваше приведен зад няколко контейнера като безжизнена камара скуча.

Луси се завъртя на токчетата си и влезе в чакалнята. През един тесен прозорец се виждаше част от нея. Преместих се на друг прозорец, без да обръщам повече внимание на человека зад контейнерите. Опитах се обаче да си спомня къде съм го виждал.

Луси стоеше пред гишето за билети и държеше зелена банкнота. Мъжът се примъкна до мен и постави два дебели пръста на ръката ми.

— Лу Арчър, nest-се pas^[1]? — каза с ирония и се ухили самодоволно.

— Говорите за някой друг — отърсих ръка от пръстите му.

— Не можеш ме изльга, момче. Добре те помня. Ти бе свидетел на обвинението по делото Седлър и добре се справи. Аз пък обработвах съдебните заседатели в полза на защитата. Казвам се Макс Хейс.

Свали шапката си и на челото му падна рижав перчем. Под него блестяха хитри очички като капки шери. Усмихваше се със срамежлив чар — явно се бе втурнал със скок към мъжествеността, но макар и вече на 40–45, все още не можеше съвсем да я достигне.

— Хейс — повтори той, сякаш да ме убеди, — Максфийлд Хейс.

Спомних си го, спомних си и делото Седлър. Спомних си също така, че той бе изгубил разрешителното си за частен детектив, защото се бе опитал да подкупи съдебни заседатели в някакъв процес за убийство.

— Познах те, Макс. И какво от това?

— Да пресечем отсреща да черпя по едно. Ще си припомним старите времена — говореше меко и убедително, между розовите му устни се появиаха балончета. Човек можеше да се подпре на дъха му.

Погледнах към Луси. Тя бе влязла в телефонната кабина в другия край на чакалнята. Устните ѝ се движеха почти долепени до слушалката.

— Не, благодаря. Друг път. Чакам влака.

— Пак ме премяташ. Влак няма да има още два часа. Значи няма защо да се притесняваш, че момичето ще се измъкне, nest-се pas? Поне още два часа няма да може да използва билета, дето си купи преди малко — лицето му светна от удоволствие като на шегаджия, който току-що ми е пъхнал в ръката избухлива пура.

Почувствах се така, сякаш бе направил точно това.

— Някой може и да се майтапи, но аз не съм в настроение за това.

— Еее, не се обиждай, де.

— Хайде, чупка, Макс. Пречиш ми на светлината.

Той затанцува в кръг около мен и пак се ухили:

— Avec atguee vallee, момче. Това значи довиждане и здравей. Тук сме на обществено място и не можеш да ме изгониш. А и нямаш

монопол върху този случай. Дори се хващам на бас, че не знаеш точно какъв е случаят. Така че те бия.

Любопитството ми се възбуди и той разбра това. Пръстите му отново се впиха в ръката ми.

— Луси е моя. Спечелих я на томбола. Спечелих я с храброст, обвързах я със седемгодишен договор и точно когато смятах да прибера парата, се препънах в тебе — нали все съм пиян.

— Голяма реч му дръгна, Макс. Колко от нея е истина?

— Истината и само истината, да ми помога господ — закле се насмешливо. — Естествено не цялата истина. Нито аз, нито ти знаем цялата истина. Трябва да обменим мисли.

Луси излезе от телефонната кабина. Щом напусна затвореното пространство, тялото ѝ отбранително се сгуши. Седна на една пейка, кръстоса крака и се присви напред сякаш я болеше корем.

Хейс леко ме побутна. Очите му светнаха:

— Знам обаче, че в тази работа има голяма para.

— Колко?

— Пет хиляди. Готов съм да деля наполовина с теб.

— Защо?

— Просто паника, приятел — за разлика от много родени лъжци, той можеше ефектно да използва истината. — Удариш ли ме, ще падна в несвяст. Стреляш ли по мен, ще ме раниш, уплашиш ли ме — губя ума и дума. Не съм от куражлиите. Нужен ми е някой, който да ме пази.

— Или да бъде изкупителна жертва.

— Няма такова нещо. Това е съвсем законно, повярвай ми. Не ти падат често две и половина хиляди законно, нали?

— Карай нататък.

— След малко. Казах обмяна на мисли. Ти още нищо не си ми казал. Каква история разказа дамата на теб, например?

— Каква дама?

— Дама, жена, все едно. Тази с момчешката прическа и диамантите. Нали тя те нае?

— Ти всичко знаеш, Макс. Как да ти кажа нещо ново?

— Ами опитай. Каква история ти разказа?

— Нещо за никакви откраднати бижута. Не звучеше много убедително.

— Но по-добре от глупостите, които пробута на мен. Знаеш ли какво ми каза? Че момичето било прислужница при покойния ѝ съпруг и когато той умрял, ѝ оставил наследство, а тя самата била изпълнителка на завещанието. И „Ооо, господи, дължа го на паметта на покойния си съпруг да намеря Луси и да ѝ дам парите“ — отвратително, но остроумно той имитираше фалшивото вълнение на Уна. — Тя сигурно си мислеше, че има работа с някой дебил.

— Кога стана това?

— Преди седмица. Прекарах цяла седмица да търся това черно момиче — той хвърли злобен поглед към гърба на Луси. — Намерих я и какво? Звъня на добрата дама да ми даде по-нататъшни указания, а тя ми вика: „Уволнен си“.

— Какво се опитва да прикрие тя, а Макс?

— Ще работим ли заедно?

— Зависи.

— По дяволите! Предлагам ти половината от голяма сделка, а ти — зависи. Зависи! Приемам те в пазвата си, а ти мълчиш като риба. Не е честно.

— Петте bona честни ли са?

— Заклех ти се, че са. Вече съм се парил, дори загубих разрешителното си веднъж.

— И няма изнудване?

— Не, няма. Ако искаш да бъда откровен, нещата са толкова законни, че дори ме хваща страх.

— Е, добре — според мен тя въобще не търси Луси. Луси е примамка за някой друг.

— Бързо включваш. Знаеш ли кой е този друг?

— Не съм я намерил още.

— Ъхъ. Обаче не е тя — Макс се усмихна покровителствено, — а е той. Имам името и описание му и всичко останало. И това черно маце ще ни заведе при него. Само стой и гледай!

Хейс се развълнува. Очите му се въртяха, а ръцете му взаимно се поздравяваха. На мен историята ми прозвуча твърде добре, за да е истина. Обаче беше.

Луси неочеквано скочи от пейката и тръгна към задния изход на чакалнята. Зарязах Хейс и когато завих край ъгъла, видях как Луси се

качва в зелен форд. На волана бе Алекс Норис. Фордът потегли, преди да се затвори вратата му.

Пред гарата чакаше едно-единствено такси. Шофьорът спеше проснат на предната седалка с широко отворена уста и хъркаше. С ъгъла на очите си забелязах как фордът зави на север към шосето.

Разтърсих шофьора. Той бе дребен посивял човек, но готов за кавга:

- По-спокойно, бе! Какво става?
- Следвай форда! — показах му банкнота аз.
- Добре бе, спокойно.

Макс Хейс се опита да се качи, но аз треснах вратата под носа му и таксито потегли — точно навреме, за да видим как фордът завива наляво на кръстовището. Светна червено и ние спряхме. Мина дълго време преди да светне пак зелено. Движехме се бързо и задминахме всички коли — ни следа от зеления форд.

На няколко километра извън града казах на шофьора да обърне обратно.

— Съжалявам — рече той, — но не можех да пресека на червено в това голямо движение. Неприятности ли имате с онези хора?

Когато се върнахме на гарата, Макс Хейс вече си бе тръгнал. Още по-добре! Поръчах си закуска в бюфета на гарата и когато започнах да ям, усетих, че съм много гладен. Минаваше вече пет часът. Довърших закуската и се върнах пеша в мотела.

---

[1] Нали. — Б.пр. ↑

ГЛАВА 6

Ключът на Луси, от който висеше месингова плочка с номера на стаята, бе в ключалката. Подчиних се на импулса си и почуках. Не получих отговор. Огледах двора, потънал в следобедна сънливост. В другия му край никакви деца цвърчаха като щурчета. Почуках пак. Ослушащ се в тишината, която последва вместо отговор, натиснах дръжката и влязох. Луси лежеше почти в краката ми. Затворих вратата и си погледнах часовника — пет и седемнадесет.

Щорите на прозореца бяха спуснати. През процепите им проникваха снопчета светлина, в която танцуваха прашинки. До вратата имаше електрически ключ. Натиснах го с лакът. Жълтите стени изскочиха срещу мен, отгоре сякаш падна таванът. Светлината идваща от стенна лампа точно над Луси. Крушката светеше в лицето ѝ — сиво като смъртна глинена маска в локва черна кръв. Прерязаното ѝ гърло зееше с неизразима скръб като отворена уста. Облегнах се на вратата. Искаше ми се да съм от другата ѝ страна, далеч от Луси. Но смъртта ме свързваше с нея по-здраво от всяка възможност.

Едната ѝ ръка бе протегната и до нея лъщеше нещо метално. Наведох се да го разгледам. Беше ръчно изработен нож с петнадесетсантиметрово острие и черна дървена дръжка с издълбани по нея листа. Острието бе потъмняло от кръв.

Прескохих Луси и се приближих до леглото. Беше съвсем същото като моето. Зелената му покривка бе смачкана там, където Луси бе лежала. До леглото стояха неотворените ѝ куфари. Отворих единия, като използвах чиста носна кърпичка, за да не оставя следи. В него бяха подредени дрехи на медицинска сестра прясно изгладени и колосани. Като личното отделение на разделен на две живот, съдържанието на другия куфар бе в пълно безредие.

Явно в бързината в него са били нахвърляни чорапи, смачкани рокли, мръсни блузи и бельо, няколко женски списания и албум, увит в червена копринена пижама. В страничния джоб между кремовете и пудрите намерих писмо. Адресирано бе до госпожа Норис, за Луси

Чемпиън, ул. „Мейсън“ 14, Бела Сити. Печатът бе от Детройт, 9-ти септември. На самото писмо нямаше нито дата, нито адрес на подателя:

„Скъпа Луси, много жалко, че си си изгубила работата. Мислехме, че вече си се уредила до живот, но човек не знае какво го чака. Разбира се, ще се радваме у дома, но ако можеш донеси малко пари. Баща ти пак е без работа и само аз мъкна в семейството едвам свързваме двата края. Но за теб, скъпа, винаги ще се намери легло и нещо за ядене ела си все никак ще се оправим. Брат ти ходи на училище и сега той ти пише това писмо (здрави сестричке). Надявам се, че ще намериш пари и внимавай по пътищата.

Майка ти.

П.С. — Как си сестричке. Аз съм добре. Знаеш кой“.

Сложих писмото обратно там, където го намерих и затворих куфара. Ключалката щракна силно като последен удар на времето.

Чантичката на Луси лежеше сред прахоляка в ъгъла зад леглото. Вътре имаше червило и носна кърпичка с червилени петна, няколко банкноти и монети, билет за Детройт, карта за социална осигуровка и изрезка от вестник със заглавие:

„МАЙКА ПРЕДЛАГА ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ ЗА СВЕДЕНИЯ ЗА ИЗЧЕЗНАЛИЯ Й СИН,

Аройо бийч, 8-ми септември (специално за Бела Сити прес)

Госпожа Чарлз А. Сингълтън, видна гражданка на този курортен град, днес обяви награда от пет хиляди долара за сведения за сина ѝ Чарлз А. Сингълтън, младши, който изчезна от фоайето на местния хотел преди седмица, вечерта на 1-ви септември. Оттогава роднините и приятелите му не са чували нищо за него.

Сингълтън, завършил Харвард и лейтенант от ВВС през войната, е със среден ръст, кестенява къдрава коса и кафяви очи. Когато са го видели за последен път, е бил облечен в сив камгарен костюм, бяла риза, тъмночервена вратовръзка и черни обувки. Изчезналият — син на покойния майор Чарлз А. Сингълтън, е наследник на фабриките за селскостопанска продукция «Сингълтън». По майчина линия негов дядо е полковник Айзък Карлайл, а баба му е Мария Валдес, дъщеря на известния едър земевладелец Валдес.

Местната полиция не смята, че е извършено престъпление, въпреки че госпожа Сингълтън се страхува за безопасността на сина си. Шерифът Оскар Ларсън заявява: За отвлечане не може и дума да става — никой не се е обадил да иска откуп. Господин Сингълтън е напуснал Ароио бийч по собствено желание и не е извършено никакво престъпление. Да не забравяме, че той е млад мъж без ангажименти и обича да пътува. Ние, разбира се, правим всичко, което е по силите ни, за да го открием и ще бъдем благодарни за всякакви сведения.“

Всеки, който знаеше нещо за местонахождението на Сингълтън, трябваше да се обади на капитан Кенеди в полицейското отделение на Ароио бийч.

Прочетох обявленietо два пъти, като се опитах да запомня имената и датите, после сложих изрезката обратно в чантичката, а няя върнах в ъгъла. Сега знаех дори по-малко, отколкото преди, точно както нещо, написано на чужд език, те кара да се чувствуаш още поневеж. Погледнах часовника си — пет и двадесет и четири. Седем минути откак намерих Луси.

За да стигна вратата, трябваше пак да я прескоча. Вгледах се в посивялото ѝ лице, преди да изгася светлината. Отчуждено и потънало дълбоко в безвремието, лицето не ми казваше нищо. После потъна в сенките.

На двора жълтата светлина бе станала по-бледа — сякаш много отдавна бе късен следобед. Откъм шосето зави стар автомобил и се

насочи към караваните, като остави след себе си прашна следа. Изчаках практа да падне на земята и се запътих през двора към офиса. Преди да стигна там, видях, че Алекс Норис ме следи от портала.

С несръчно движение — синият костюм, твърде тесен за него, му пречеше — той се хвърли към мен. Приведох се напред да го посрещна. Бе силен и тежък и знаеше как да използва теглото си. С рамо ме повали върху чакъла. Изправих се. Не знаеше обаче как да използва юмруките си. Хвърлих се между размаханите му ръце и с удар го превих на две. За да не наранявам напразно юмрука си и лицето му, вместо да му нанеса ъперкът, аз извих дясната му ръка и така го обезвредих.

- Пуснете ме. Честен бой. Тогава ще ви покажа...
- Ти вече ми показа. Твърде стар съм вече да се бия.
- Какво правехте в стаята на Луси?
- С нея е станало нещо лошо.

Държах ръката му като в клещи и той трябваше силно да извърти шията си, за да ме погледне. По черното му чело блестяха капчици пот. Очите му широко се отвориха в очакване на някаква беда.

- Лъжец! Пуснете ме!
- Ще говориш ли с мен спокойно като разумен човек?
- Не — каза вяло.

Очите му светеха изцъклени. Щеше да се разплаче — момче с тялото на мъж. Пуснах го. Изправи се бавно като разтриваше ръката си. Зад него, от другия край на двора се приближиха няколко зяпачи, примамени от насилието.

- Ела с мен в офиса, Алекс.
- Кой ще ме принуди? — замръзна на мястото си той.
- Никой. Хайде ела.
- Няма.
- На колко години си?
- Деветнадесет, скоро ще стана на двадесет.
- Забъркал ли си се вече в някоя каша?
- Никога! Питайте майка ми.
- Луси любовница ли ти е?
- Не ми е любовница. Ще се женим! — и добави глупаво и прочувствено: — Мога и сам да издържам семейство.
- Сигурно можеш.

— Какво има? Защо бяхте в стаята й? — заболя ме от блестящия му поглед.

Опитах се да си припомня какво точно ме накара да почукам на вратата й и да вляза.

— Исках да говоря с нея. Да я предупредя да напусне града.

— Ние тръгваме довечера. Затова чакам тук. Тя си събира нещата — обърна глава сякаш насила към затворената врата на номер седем.

— Защо не идва? Да не ѝ е лошо?

— Няма да дойде.

Зяпачите се приближиха, като мърмореха нещо заплашително. Отворих вратата на офиса и я задържах, за да влезе Алекс. Той мина покрай мен, като тътреше краката си.

Мъжът, който обичаше Етел и никой друг, седеше на леглото с гръб към вратата и държеше полупразно шише кока-кола. Стана и зашляпа към тезяха, като хвърли поглед към леглото. От корицата на списание, захлупено върху възглавницата, разголена жена беззвучно викаше за помощ. Пренебрегвайки зова ѝ, мъжът попита:

— С какво мога да ви услужа? — умът му бавно реагира на чернокожото момче. — Този какво търси тук?

— Телефонът — отвърнах аз.

— Градски разговор?

— С полицията. Кой номер има?

— Нещо лошо ли е станало?

— В номер седем. Иди и виж. На твоето място няма да влизам. Не пускай никого вътре.

Той се наведе през тезяха и шкембето му провисна като прясно сирене в торба.

— Какво е станало?

— Иди и виж, но първо ми дай телефона.

Подаде ми го и излезе навън. Алекс се опита да го последва. С дясната си ръка го задържах, а с лявата набрах номера. Като чу това, което казах в слушалката, момчето се захлути върху тезяха и се разтърси от беззвучни ридания. Дежурният полицай каза, че веднага ще изпрати патрулна кола.

Потупах момчето по гърба. То рязко се дръпна, сякаш се опитвах да го наръгам с нож.

— Какво правеше тук, Алекс?

— Моя си работа.
— Чакаше Луси?
— Щом знаете, защо питате?
— Откога чакаш?
— Почти половин час. Обиколих наоколо с колата и се върнах.
— Тя влезе в стаята си около пет часа, така ли? — погледнах часовника си пет и тридесет и една.
— Да, беше почти пет.
— Сама ли влезе?
— Да, сама.
— Някой друг да е влизал след нея?
— Не видях никого.
— А някой да е излизал оттам?
— Само вие. Видях ви да излизате.
— Освен мен. Преди това?
— Не, никого не видях. Аз обикалях с колата.
— Ти влиза ли вътре?
— Не, господине. Не съм влизал.
— Защо?
— Тя каза, че няма да се бави — само пет минути. Багажът ѝ беше готов.
— Можеше и да влезеш...
— Не исках. И тя не ми даде.
— Луси се представяше за бяла, нали?
— Какво от това? Няма закон, който да го забранява в този щат.
— Добре си осведомен. Ходиш ли на училище?
— Първа година в колежа. Но ще се откажа.
— За да се ожениш ли?
— Никога няма да се оженя. Ще избягам някъде. Ще изчезна — главата му се отпусна между раменете, сякаш говореше на тезгяха.
— Ще трябва да останеш и да отговаряш на въпроси. Стегни се!
— разтърсих рамото му.

Той не се помръдна, докато по шосето не се чу воят на сирена. Тогава повдигна глава и се слуша като преследвано животно.

ГЛАВА 7

Черната патрулна кола спря пред офиса. От нея слезе цивилен полицай и фигуранта му изпълни рамката на вратата. Въпреки сивата си мека шапка и провисналия сив костюм, изглеждаше така, сякаш цял живот е бил полицай — слагал е белезници, изучавал е наказателния кодекс, правил е кариера по разбити нощни улици. Обрулено и обгоряло от петдесет години на слънце и други атмосферни условия, лицето му бе като релефна карта на живота в долината.

- Лейтенант Брейк — представи се той. — Вие ли се обадихте?
- Да, аз. Тя е в стая номер седем в края на двора.
- Мъртва?
- Съвсем.

Алекс издаде звук сякаш се задушаваше. Брейк пристъпи към него и го огледа внимателно:

- Ти какво правиш тук?
- Чаках Луси.
- Тя ли е мъртвата?
- Да, сър.
- Дълго ще трябва да почакаш. Ти ли й преряза гърлото?

Алекс погледна полицая така, сякаш бе дърво, което не можеш да изкачиш, защото е много дебело и отвърна:

- Не, сър.
- Ти си момчето на Ани Норис, нали?
- Да, сър.
- Това няма да се хареса на майка ти, а? — Преди Алекс да отговори, Брейк се обърна към мен. — Той ли я уби?
- Съмнявам се. Щеше да избяга веднага. Казва, че са щели да се женят.
- Той казва...
- Не съм я убил. Не бих дал да падне и косъм от главата на Луси! — Алекс се отпусна на тезгяха върху лактите си, сякаш тялото му изневери.

Дебелият се върна и леко притвори вратата. Плъзна се по стената и заобиколи тезгяха. Върна се в своя свят на хартиени жени, мръсни чаршафи и беззвучни писъци за помощ. Смъртта му бе напомнила за погребаните в мозъка му грехове и той подскочи, когато Брейк попита:

- Ти ли държиш ключовете?
- Да, сър.
- Искам ключа за номер седем. Дай ми всъщност и дубликата.
- Не са при мен, господин Брейк — той умолително пристъпи напред и предложи тялото си в жертва. — Дадох ѝ ключа, когато нае стаята, но после, като се върна, ми поискава дубликата. Каза, че е загубила някъде ключа. Казах ѝ, че трябва да го плати...
- Ключът е на вратата, лейтенант — прекъснах аз дебелия.
- Защо веднага не ми казахте?

Брейк излезе навън и извика шофьора да пази Алекс. Зад полицейската кола спря втора, която зяпачите наобиколиха. Един униформен сержант ги разбута и се приближи до Брейк. Носеше статив и фотоапарат в едната си ръка и прибор за вземане на отпечатъци в другата.

- Къде е трупът, лейтенант?
- Ей там. Повикахте ли съдебния лекар?
- Тръгнал е.
- Както се мотаете, трупът ще се разложи. Хайде, дайте път, момчета.

Тълпата им стори път и развълнувано зашумя след тях. Вътре в офиса Алекс и пазачът му седяха на дивана в интимно униние. Пазачът бе едро младо ченге и носеше синята униформа на транспортната полиция. До широките му гърди Алекс изглеждаше по-дребен и слаб. Гледаше някъде навътре в себе си и явно за първи път виждаше какво наистина представлява — чернокожо момче, забъркано с бялата полиция, толкова уязвимо, че не смееше въобще да помръдне.

Зад тезгяха дебелият се утешаваше с остатъка от кока-кола. Седнах на леглото до него и казах:

- Дайте да изясним това с ключовете.
- Само въпроси — оригна се той прочувствено. От ъгълчето на устата по брадата му потече кафява течност.
- Сигурно няма да повярвате, но въпреки че имам здраво тяло, нервите ми са слаби. Освободен съм от армията по болест. Не

издържам на този кръстосан разпит. Лейтенантът ме гледаше така, сякаш аз съм я довършил! — той се нацупи като слабоумно и подпухнало малко момченце.

— Кога я видяхте за последен път?

— Трябва да е било около пет. Не погледнах часовника.

— И тя поиска втория ключ?

— Точно така. Попитах я къде е оригиналният, дето ѝ дадох, когато се регистрира. Каза, че сигурно го е изгубила. Поисках ѝ петдесет цента и тя плати веднага. Каза, че заминава. Не съм знаел, че е имала среща със смъртта.

— Разтревожена ли беше?

— Не знам. Не обърнах внимание. Аз трябва да съм разтревожен. Защо ѝ трябваше да идва точно тук да ѝ прережат гърлото! На „Идалго“ щяха да свършат това по всяко време без проблеми.

— Сигурно ви е тежко. Колко безотговорно от нейна страна!

— Точно така, прав сте — самосъжалението къркореше в гърлото му незасегнато от иронията. — Откъде да знам, че не е бяла? Защо ѝ трябваше да ми цапа пода с кръвта си? Сега ще трябва да го мия!

От другата страна на тезяха Алекс седеше до пазача си. Виждах само върха на главата му, но ясно чуха дишането му.

— След като момичето влезе в стаята си, някой влезе ли там след него?

— Не видях никого. Пък и не обръщам внимание. Влизат-излизат! — Изразът явно му хареса и той повтори: — Влизат-излизат.

— Вие никого ли не видяхте?

— Не-е. Седях тук вътре. Влизат-излизат. — И добави с искрица гняв: — Само да го бях видял! Само да пипна този, дето го е направил и ми е изцапал пода!

— Мислите, че е мъж?

— Кой казва?

— Казахте „тоя“.

— Ааа, само така казах. Пък и може ли жена да пререже гърлото на друга жена? — наведе се към мен и високо изшептя: — Ако искаш да знаеш какво мисля, този черният го е направил. Те все намушкат приятелките си.

Чу се търене на крака. Алекс Норис се хвърли пред тезгяха и падна пред нас. Повдигна се и с опакото на ръката си удари дебелия по лицето. Той високо изписка и припадна върху мен.

Алекс се втурна към отворения прозорец. Не можех да стана и изкрещях само:

— Спри, Алекс, върни се!

Той прехвърли крак през перваза. Сакото му се разцепи на гърба. Пазачът заобиколи тезгяха и повдигна десния край на униформената си куртка. Черният му кобур се отвори и като смъртоносна пружинена играчка револверът подскочи в ръката му. Алекс все още бе на прозореца — опитващ се да мине през тесния отвор. Лесна мишена.

Бутнах дебелия на пода и застанах пред насочения пистолет. Пазачът ме изруга и извика:

— Пречиш ми!

Алекс бе вече от другата страна. Хвърлих се след него. Тичаше тежко през високата изсъхнала трева към двуметровата телена ограда. Стигна я и прелетя над нея с плавно движение. Фордът му бе паркиран горе край пътя.

Прехвърлих се през оградата и паднах от другата ѝ страна. Зад мен проехтя изстрел. Алекс бе вече в колата, палеше мотора. Един куршум удари покрива на форда като едра дъждовна капка. Ужилен, фордът подскочи напред и задните му колела хвърлиха чакъл. Затичах се след него и проврях ръка през отвореното дясно стъкло. Алекс не обърна глава, но рязко натисна спирачките, зави и даде газ. Изпуснах вратата, паднах и се обърнах презглава. Пъстроцветният свят около мен за секунди притъмня. Младият полицай с револвера ме вдигна на крака. Фордът бе изчезнал.

— Слушай, бе! — и той ме наруга, не много цветисто. — Щях да го надупча, ако ти не се пречкаше. Какво се опитваш да направиш?

Револверът в дясната му ръка ме гледаше заплашително. Лявата механично почистваше камъчетата от гърба ми.

— Трябва ви жив. Ако го беше застрелял, щеше да си имаш неприятности. Той дори не беше под арест.

Лицето му побеля под кафявия загар, сякаш му бях спрял кранчето за кръвта. Почти плахо прибра пистолета. Брейк се приближи през портала — тичаше тромаво като мечка на задните си крака. Разбра положението още преди да стигне до нас.

— Губиш ценно време, Тренчър. Качвай се в колата и след него!
Аз ще се обадя по радиостанцията. Какъв е номерът на колата му?

— Не го забелязах, господин лейтенант.

— Браво, добре се справяш, Тренчър! — Брейк го отпрати с ръка.

Казах му номера. С нетърпелива походка Брейк се върна при патрулната кола и седна в нея да се обади в участъка. Аз стоях и го чаках.

— Какво става, лейтенант?

— Обща тревога! Блокиране на пътищата! — и той тръгна към стаята на Луси.

Тълпата зяпачи — мъже, жени и деца — го наобиколиха. Един извика: „Какво, капитане, момчето ви се изпълзна?“.

— Ще го хванем. Искам да ви помоля всички да бъдете на разположение. Ще говорим с вас по-късно.

— Убийство ли е? — въпросът бе последван от шушукане и от цвърченето на децата и жените.

— Едно със сигурност мога да кажа — рече Брейк, — не си е прерязала гърлото като се е бръснела. Хайде, разпръснете се!

Тълпата се оттегли с мърморене. Брейк ме повика с очи и аз го последвах до номер седем. Вътре един полицай нещо мереше и правеше снимки. Луси лежеше пред него с изражението на отегчена домакиня, която не може да контролира странното поведение на гостите си.

— Влизайте и затворете вратата — обрна се към мен Брейк.

Единият куфар бе отворен на леглото и той продължи да преглежда съдържанието му. Стоях до вратата и гледах как големите му ръце опипват с обигран жест белите униформи.

— Медицинска сестра — и допълни сякаш съвсем непринудено.

— Та как, казвате, я намерихте?

— Почуках на вратата и тя не отговори. Беше отключено.

Надзърнах вътре.

— И защо всичко това?

— Аз съм в съседната стая.

— Познавате ли я? — присветите му сиви очи ме погледнаха в очите.

— Не.

— Шум ли чухте? Видяхте ли някого?

— Не — взех бързо решение аз, — частен детектив съм, от Лос Анджелис. Следя я от обяд.

— Така значи — сивите очи потъмняха. — Това е вече интересно. И защо я следяхте?

Другият полицай, който взимаше отпечатъци от втория куфар, се обърна и остро ме изгледа.

— Плащат ми за това.

— Естествено не сте го правили за кеф! — Брейк се обърна с лице към мен. — Покажете си разрешителното.

— Мога и да не ви го покажа.

— Случайно да са ви платили да я убияте?

— Ако искате да ви кажа какво знам, ще трябва да се държите по-учтиво.

— Кой казва, че ми е нужна помощта ви? Кой ви нае?

— Лесно се палите, лейтенант. Можех и да избягам, когато я намерих, вместо да ви чакам и да споделям с вас каквото знам.

— Стига празни приказки! — явно не се нервираше лесно. — Кой ви нае? За бога, само не ми разправяйте, че трябва да пазите интереса на клиента си. Аз трябва да пазя цял град.

Стояхме един срещу друг със засъхващата локва кръв между нас. Той бе твърдо ченге от малък град — не бе учтив и не се опитваше да ме убеждава. Бе от типа „ни приема, ни предава“. Изкушавах се да го ядосам, да покажа на тези провинциални момчета колко твърдо, но възпитано е момчето от големия град. Но ми беше безразлично. Чувствах се повече отговорен пред мъртвото момиче на пода, отколкото пред клиентката си.

— Тази сутрин в кантората ми дойде една жена. Представи се като Уна Ларкин. Нареди да проследя момичето и ми каза къде да го намеря — по обяд в ресторант „Томс“ на главната улица. Намерих го там и го проследих до квартирата му — държеше стая под наем у Алекс Норис.

— Спестете си подробностите за писмените показания — рече Брейк. — Та какво назвате за клиентката си? Мислите, че името й е фалшиво?

— Да. Ще трябва ли да давам писмени показания?

— Веднага щом свършим тук, идвate с мен в участъка. Сега искам да знам какво точно ви каза тя?

— Ами каза, че Луси работела при нея и изчезнала преди няколко седмици заедно с някои бижута — рубинени обеци и златна верижка.

Брейк погледна към другия полицай, който поклати глава отрицателно, после се обърна към мен:

— И тази история ли е лъжа?

— Така мисля.

— Жената тук в града ли живее?

— Надали. Беше много потайна коя е и откъде е.

— Това всичко ли е или укривате сведения?

— Всичко — Уна за толкова бе платила със стодоларовата банкнота, която все още лежеше самотно в портфейла ми.

— Дано да е така! Веднага ли се обадихте в полицията, когато я намерихте?

— С няколко минути закъснение. Като пресичах двора, младият Алекс Норис ме нападна.

— Той влизаше или излизаше?

— Не, чакаше.

— Откъде знаете?

— Задържах го и то поразпитах. Каза, че чака от пет часа Луси да си събере нещата. Заминали да се женят. Не знаеше, че е мъртва. Аз му казах.

— Вие да не четете мислите, а? — Брейк се наклони към мен с издадена напред брадичка. Лицето му бе набраздено и потъмняло като земята в Бела Сити. — Какво друго можете да правите, господин Всезнайко?

— Когато давам показания, се опитвам да бъда обективен. Фактите са срещу Норис. Той побягна, сякаш съзнаваше някаква вина.

— Добре че сте вие да ми го кажете! — натърти Брейк и помощникът му се подсмихна. — Никога нямаше сам да се сетя.

— Той побягна, защото се уплаши. Мислеше, че ще го пратите право в затвора и може би беше прав. Това се случва с много черни, а и с бели момчета.

— Ооо, разбира се, вие всичко знаете! Имате голям опит. Само че аз нямам нужда от тъпия ви опит — трябват ми фактите.

— Аз ви ги казах. Но може би твърде бързо и не можете още да ги асимилирате.

Брейк присви очи. В едрото му лице нахлу кръв. Това, което щеше да последва, бе предотвратено от отварянето на вратата зад мен и от напевен глас:

— Хайде стига, момчета! Имам тук среща с една дама. Къде е тя?

Беше съдебният лекар — пълен млад човек, който преливаше от бодро настроение — типично за онези, чието всекидневно занимание е смъртта. С него влезе облечен в бяла престилка шофьор на линейка и облечен в черно погребален агент, който почти го надминаваше по веселост. Брейк загуби интерес към мен и моя подбор на факти.

От пода взеха проби кръв. Окървавеният нож и разни дреболии на Луси бяха прибрани в специални пликове. След като очертаха с тебешир положението му, положиха тялото на носилката и го покриха. Погребалният агент и шофьорът на линейката го изнесоха навън. Брейк запечата стаята.

Дворът бе почти празен в падналия здрач. В средата, около единствения електрически стълб се бяха събрали няколко жени. Говореха високо и самоуверено за убийства, които са видели, за които бяха чули и чели, или които просто си представяха. Гласовете им се снижиха в неловък шепот, когато покрай тях мина кортежът на Луси. Очите им, които блестяха под светлината на лампата, проследиха покритата носилка чак до задната врата на катафалката. Небето приличаше на опущен жълт таван.

ГЛАВА 8

„Мишън хотел“ бе най-внушителната сграда на главната улица. Представляващ бетонен куб, пресечен от четири реда прозорци и увенчан с огромна антена, на която сред звездите мигаше червена светлина. Плоската бяла фасада червенееше под неоновия надпис над входа.

Фоайето бе голямо и мрачно, обзаведено с кожени кресла. Близо до прозореца с полуспуснати завеси седяха като истукани старци — сякаш потопът ги бе оставил там преди векове. На стената над тях неясен стенопис изобразяваше американската кавалерия. Конете бяха странни — имаха човешки колена и преследваха още по-странны индианци.

На рецепцията стоеше човек като мишка и напразно се опитваше да внесе представителност в обстановката. Косата и тънките му мустаци бяха добре пригладени, синчецът в бутониерата му се съчетаваше с дискретното райе на фланеленото му сако, а до лакътя му стоеше ваза с цветя. Видът му сигурно би вдъхновил Дебюси да напише музикална пиеса. Отговори на въпросите ми любезно и елегантно, сякаш да внуши, че невинаги е работил на този вреден пост в пустошта.

— Мисля, че госпожа Ларкин е в апартамента си. Не съм забелязвал да излиза, сър. За кого да съобщя, моля?

— Арчър. Не си правете труда да съобщавате за мен. Кой е номерът на апартамента ѝ?

— Сто и две, господин Арчър. Мисля, че тя ви очаква.

Беше точно срещу асансьора на втория етаж. В края на коридора над завесите на двукрилатата стъклена врата светеше червен надпис: „Авариен изход“. Почуках на номер сто и две. Зад мен, като отслабващо болно сърце, изскърца асансьорът.

През вратата долетя плах глас:

— Кой е?

— Арчър.

— Влезте.

Вратата бе заключена и ѝ казах това.

— Добре, добре, идвам.

Уна не изглеждаше добре. Сенките под очите ѝ бяха по-тъмни и по-големи. В черната си копринена пижама тя приличаше по-скоро на безполово дяволче, израснало в ада, отколкото на жена. Пропусна ме в стаята и леко затвори вратата зад мен. Това бе гостната на президентския апартамент. На двата прозореца към улицата висяха драперии от тъмночервен плюш. Отвън ги осветяваше пурпурният неонов надпис и си съперничеше с лампата от черно ковано желязо на пода. Явно никой никога не бе сядал на високите столове с дърворезба на облегалките. Единствената следа от Уна в тази стая бе леопардовото ѝ палто, окачено на гърба на един стол.

— Какво ви е? — обърнах се към гърба ѝ.

Тя сякаш намираше опора в дръжката на вратата.

— Няма ми нищо. Глупавото ми сърце и цялото това чакане и несигурност — разбра, че става откровена и изключи пискливия тон на малко момиченце. — Имам мигрена. Това често ми се случва.

— Лошо! — добавих нарочно грубо. — И аз имам главоболие.

Обърна се към мен със свирепа хипохондрична усмивка.

— Басирам се обаче, че не е мигрена. Ако не сте имали мигрена значи не знаете какво е. Ако можех, щях да си отрежа главата. Стилно, нали? Обезглавено тяло се върти наоколо! — опитваше се да надвие самосъжалението си и да се шегува. — И без това мъжете няма да забележат разликата.

Уна пак се самоласкаеше. Дори и в копринена пижама, тялото ѝ бе не по-интересно и заоблено от една тухла. Седнах на един от недокосваните столове и рекох:

— Май сте голяма почитателка на мъжете?

— Те са достойни за възхищение. Е, казвайте! — застана тя до мен. Промененият ѝ глас казваше, че забавната част е свършила.

— Имам да ви докладвам. Защо не седнете?

— Щом държите! — столът бе прекалено висок за нея и краката ѝ висяха, без да докосват пода. — Развързайте.

— Преди това трябва да изясним някои неща.

— Това пък какво значи? — ожесточено прозвуча гласът ѝ заради болката.

— Сутринта ме излъгахте за кражба на някакви бижута. Възможно е да сте ме излъгали и за втори път.

— Обвинявате ме в лъжа?

— Питам ви.

— Явно сте говорили с нея.

— Не съвсем. Ако бях говорил, това ли щях да разбера — че лъжете?

— Не преиначавайте думите ми. Това не ми харесва. Обясних ви защо искам да проследите Луси.

— На втория път.

— Добре, на втория път.

— Не ми казахте кой знае колко.

— Защо да ви казвам? Имам право на лични тайни.

— Имахте тази сутрин. Сега вече нямате.

— Това пък какво значи? — обръна се тя към стаята учудено. Пръстите ѝ се сплетоха и диамантите по тях отразиха червената светлина от прозореца. — Плащам ви сто долара да свършите работа, а вие ме питате за средното име на дядо ми. То е Мария — смешно нали?

— Много сте откровена за незначителни неща. Но още не сте ми казали истинското си име. Дори не знам къде живеете.

— Ако това беше ваша работа, щях да ви кажа. За какво се мислите?

— Бивше ченге, което се опитва да преживее някак. Предлагам услугите си на свободния пазар. Това обаче не означава, че трябва да се продавам на всекиго.

— Големи думи. Мога да ви купя и продам двадесетократно.

— Не, мен не можете. Трябваше да послушате съвета ми и да намерите някой друг. Има безделници, които можете да наемете за петнадесет долара. Ще направят всичко, което искате. Освен убийство. То струва по-скъпо.

— Защо убийство? Кой говори за убийство? — гласът ѝ неочеквано премина в шепот — прожужка и потрепна като комар в полет.

— Аз говоря за убийство. Казах, че то се плаща скъпо и не само с пари.

— Но защо да говорим за това? С кого сте се срещали? С някого от онези нехранимайковци ли?

Тя явно мислеше за Максфийлд Хейс.

Отговорих, че не съм.

— А с Луси?

— Не съм.

— Но я следяхте отблизо?

— Съвсем отблизо.

— Къде е тя? Къде отиде?

— Не знам.

— Не знаете! Платих ви добри пари да я проследите.

Тя се плъзна напред по стола и се изправи пред мен със свити юмруци. Пригответих се да ги хвана, ако се нахвърли върху мен. Но тя започна отривисто да се удря по кокалестите хълбоци.

— Всички ли са полуудели? — извика нагоре към тавана.

— Успокойте се. Говорите така, сякаш вие сте полуудяла. Няма да се учудя, ако имате мания за убийство...

— Мания за убийство! — гласът ѝ стана писклив. — Каква мания за убийство? Вие наистина сте говорили с Луси.

— Не, не съм. Но чух как вие говорехте с нея следобед. Не ми хареса. В моята работа срещам много насилие, но мразя хладнокръвното насилие и хората, които го използват.

— Оoo, това ли било? — тя въздъхна облекчено. — Ударих я през лицето, не много силно. Тя си го търсеше.

— И какво още?

— Вървете по дяволите!

— Малко по-късно. Преди да ви целуна за сбогом, искам някои сведения. Коя сте, откъде сте, защо преследвате Луси? И какво правехте в пет часа днес следобед? Да започнем с това.

— В пет часа? Бях тук, в тази стая. Важно ли е? — въпросът не бе нито реторичен, нито предизвикателен като повечето ѝ въпроси. Тя разбра или усети какво ще последва.

— Няма значение. Можете ли да го докажете?

— Да, ако трябва. Обадих се по телефона около пет — тя непрекъснато търкаше ръце, опитваше се да ги стопли на студения огън на диамантите. — Не бих искала да използвам това, освен ако не се налага. Вие дори не сте ми казали за какво ми трябва алиби.

— На кого се обадихте?

— Няма да ви е интересно. Казах, че мога да го докажа, ако трябва. Междуградски разговор. На рецепцията ще си спомнят — тя отстъпи назад към кожената възглавница на пода и се сви неудобно на края ѝ.

— Всичко за вас, Уна, ме интересува. Преди малко дадох показания в полицията и не можех да не ви спомена в тях.

— Отидохте при ченгетата? — в гласа ѝ имаше недоверие, сякаш се бях съюзил със силите на злото.

— Не, те дойдоха при мен малко след пет часа. Намерих Луси с прерязано гърло.

— С прерязано гърло?

— Да, мъртва в мотелската ѝ стая. Трябваше да обясня какво правя там. Естествено споменах и вашето име — това, което използвате.

— И те още не са тук?

— Не им казах, че сте в града. Реших, преди да ви хвърля на тях, да ви дам възможност честно да ми кажете някои неща. Любопитно ми е за кого си рискувам главата и защо.

— Глупак! Те може да са ви проследили дотук.

— Точно така, глупак — изправих се аз. — Не съм измислил подходяща дума за вас, но ще го направя.

— Къде отивате?

— В полицията, да разширя показанията си. Колкото повече се забавя, толкова повече неприятности ще си навлека.

— Няма да направите това! — тя се повдигна и се хвърли към вратата. Простря ръце върху нея като разпъната на кръст парцалена кукла. — Работите за мен. Не можете да ме предадете!

Извадих стотарката от портфейла си и я хвърлих в краката ѝ. Тя се наведе и я вдигна, като не ме изпускаше от очи.

— Моля, вземете я обратно! Ще ви дам и още.

— Нямате толкова. По моя ценоразпис убийството е много скъпо.

— Аз не съм я убила, господин Арчър. Имам алиби.

— Алиби по телефона лесно се прави.

— Моето е истинско. Бях тук в стаята. Питайте на рецепцията. Не съм излизала от обяд.

— Затова сте толкова спокойна, а? — протегнах ръка към дръжката на вратата.

— Къде отивате?

Студената ѝ ръка покри моята. Като смачкано зелено листо банкнотата падна на пода. Изправена до вратата, с дишане, учестено като на териер, тя дори не я забеляза.

— Ще говоря с телефонистката, ако все още е на смяна.

— Мъжът от рецепцията ме свърза. Познах го по гласа.

— Добре, ще говоря с него. След това двамата с вас подробно ще обсъдим положението.

— Без ченгетата?

— Зависи от вас. Ще видим дали историята ви е вярна.

— Не! Стойте тук! Не можете да се отнасяте така с мен! — тя се задъхваше.

Натиснах дръжката и дръпнах вратата. Тя седна до нея и беззвучно заплака. Избутах я встрани. С разкрачени крака и широко отворени уста тя погледна нагоре към мен в убийствено червената светлина. Издаваше непоносими звуци като стърженето на метал. Затворих тежката врата, за да не ги чувам.

Човекът на рецепцията засия от удоволствие, като ме видя. Бях щастливецът, чиято приятелка беше в президентския апартамент и носеше истинска леопардова кожа и истински диаманти.

— Аз се грижа за паричните дела на госпожа Ларкин. Мога ли да видя сметката за стаята ѝ?

— Разбира се, сър — и измъкна един картон от чекмеджето до себе си. После поверително се наведе напред. — Надявам се, че госпожа Ларкин не си заминава вече. Тя ми дава щедри бакшиши, а това е добре за настроението на прислугата — гласът му се превърна в срамежливо шептене. — Тя случайно да не е от Холивуд?

— Учудвам се, че ви е казала.

— Оoo, тя не ми каза. Аз се досетих. Винаги познавам истинската висока класа. Разбира се, имах някои основания.

Добре оформленият му нокът посочи горния ред на картона. Уна бе дала адреса на хотел „Рузвелт“ — Холивуд като постоянен. Под него на сметката имаше предплатени дванадесет долара за апартамента и три долара и тридесет и пет цента за телефонни разговори.

— Тя е тук едва от вчера — казах с тон на скъперник, — три и тридесет и пет е май много за телефон.

Малките мустаци се повдигнаха към носа.

— Ооо, това е за един-единствен разговор — междуградски. Аз самият свързах госпожата.

— Това не е ли необичайно?

— За съжаление не е. Телефонистката от първа смяна си тръгва в пет, а втората смяна малко закъсня днес. Аз отговарях на телефона, когато госпожа Ларкин се обади.

— В пет часа?

— Пет и една-две минути. Тъкмо бях седнал пред телефонното табло.

— Сигурен ли сте, че бе госпожа Ларкин?

— Абсолютно. Гласът ѝ е особен. Тя актриса ли е?

— Много сте проницателен — рекох. — Но ми е трудно да повярвам, че е похарчила толкова пари за един разговор.

— Моля, попитайте я! — явно бързо кипваше. — Идете и я попитайте!

— Госпожа Ларкин не желае да се занимава с подобни досадни неща. Всъщност тя ми плаща, за да я предпазвам от тях. Е, ако се е обадила в Детройт, разбирам защо е скъпо.

— В Ипсиланти — отговори с готовност той, — в ресторант „Текумзе“ в Ипсиланти. Това е точно до Детройт, нали?

— Че кого познава госпожа Ларкин в Ипсиланти? — добих замислен вид аз.

— Името е Гарболд, търсеше някого си Гарболд — готовността му се изпаряваше. Погледна вазата сякаш подозираше, че сред цветята се крият отровни насекоми.

— Ама разбира се, Гарболд. Защо не казахте веднага? Всичко е наред. Госпожа Ларкин ще плати — надрасках името си в края на картона и бързо се качих горе.

Уна обаче се оказа по-бърза. Почуках веднъж на вратата ѝ и не получих отговор. Получих такова усещане, сякаш бая се бях потрудил да се ударя сам по тила с гумен чук.

Вратата не бе заключена. Леопардовото палто бе изчезнало от облегалката на стола. Банята и спалнята бяха празни. Напуснах хотела през аварийния изход, също като Уна.

На улицата една жена в провисната черна пола се бе надвесила над кофа за боклук. Погледна ме през мрежа от бръчки.

— Да е минавала оттук една дама в петнисто палто?

Старата жена извади нещо от разрушения кратер на устата си. Беше червен кокал от пържола. „Si“ — рече тя.

— Накъде отиде?

Повдигна мълчаливо кокала и посочи нагоре по улицата. Изсипах всичките дребни пари от джоба си в съсушената ѝ ръка.

„Muchas gracias, senor“^[1] — черните ѝ очи гледаха някъде отдалеч в историята като светлината на звезда, отдалечена на хиляди светлинни години.

Улицата водеше до гаража на хотела. Госпожа Ларкин бе взела колата си преди две-три минути. Нов плиумут комби. Не, не записват номерата на колите. Сигурно е оставила адреса си на рецепцията. Попитайте там.

---

[1] Много благодаря, господине. — Б.пр. ↑

ГЛАВА 9

Изкачих се по бетонната омаслена рампа до тротоара и застанах на края му, като се чудех сега какво да правя. Нямах нито клиент, нито следа, нито пари. Вече ме гризеше съжаление за стоте долара на Уна като язва на гладен стомах. Край мен се нижеше тълпата — приличаше на непрекъснато въртящ се калейдоскоп, в който не можех да открия никакъв смисъл.

Тълпата събота вечер. Фермери в джинси и карирани ризи, войници в униформа и момчета в якета се лутаха сами, по двойки или на групички сред жени от всички възрасти и цветове. Жени с шапки и груби лица дърпаха след себе си мъже в костюми. Собственици на ранчо във високи ботуши се облягаха на избелелите от слънцето си жени. Под премигващата жълта светлина на кръстовището дълги блестящи лимузини се бореха за пространство и време с камионетки и разни други таратайки. Колата ми все още беше в двора на мотел „Маунтвю“. Присъединих се към тълпата и се оставил да ме понесе на юг към шосето.

На ъгъла, над магазинче за цигари висеше знак за обществен телефон. Под него няколко мексиканчета стояха и наблюдаваха как се движи светът около тях. Бяха се подпреди в редица, на един крак като щъркели, а подгънатият им крак се опираше във витрината на магазинчето. Под джинсите им се виждаха флуоресцентни чорапи. На стената до тях напразно пишеше: „Моля, дръжте краката си върху тротоара“.

Измъкнах се от тълпата, преминах през магазинчето и влязох в телефонната кабина. Трима шофьори на такси играеха на зарове върху тезгая. Намерих номера на доктор Самюъл Бенинг в телефонния указател и го набрах. На другия край на линията телефонът иззвъня двадесет пъти. Монетата ми падна в отвора за връщане с фанфарния звук на сребърни долари в игрален автомат.

Преди да стигна вратата, покрай витрината мина млада жена. Момчетата започнаха позната игра — това в края бутна другото и то

почти се блъсна в жената. Задържа се обаче на крака и дръпна опашчицата на третото, което пък на свой ред удари четвъртото в корема. Те се запревиваха от престорен смях.

Разбутах ги. Жената погледна назад с презрение. Въпреки че бе сменила раираната си униформа с бяла блузка и бяла пола, познах лицето ѝ. Беше закръглената черноока жена, която ме въведе в приемната на доктор Бенинг. Вратът започна да ме сърби там, където и преди ме бе ухапвала развратната богиня на случайността.

Жената продължи напред. Над закръглените ѝ бедра се мяташе черната ѝ конска опашка, привързана с червена панделка. Последвах я. Изпитах угрizение — тя ми напомни за Луси, макар че бе пълна и тромава, а Луси — слаба и елегантна. Вървеше така, сякаш знаеше точно къде отива — към онази част на града, където за първи път видях Луси. Когато пресече улицата и влезе в ресторант „Томс“, угризението ми се засили.

Вътре за миг спря и се огледа, после тръгна към едно от задните сепарета. В него с гръб към вратата седеше мъж. Над ниската преграда се виждаше панамената му шапка. Той стана да я посрещне като закопчаваше сакото си от камилска вълна. По лицето му се изписа удоволствие, когато тя промуши бедра между масата и седалката. Като израз на най-голяма преданост, той си свали шапката и приглади перчема си с късите си бели пръсти. После седна срещу нея. Макс Хейс упражняваше чара си.

Приближих се до бара на лявата страна — всички сепарета отсреща бяха заети. Заведението бе пълно със съботни пиячи — войници и кресливи цветнокожи момичета, които изглеждаха твърде малки, за да са тук, жени на средна възраст с остри лица и накъдрени коси, възрастни мъже, които за стотен път се опитваха да се подмладят, проститутки с асфалтов поглед, които си изкарваха хляба от пияни работници, някои пришълци от горната част на града, които давеха себе си с надежда да се преродят. Зад бара едър грък, препасан с престилка, раздаваше с неизменна меланхолична усмивка гориво — течности, възбуджащи половото желание — и опиати.

Поръчах си малко уиски и го изпих на крак, като не изпусках от очи Хейс в огледалото на бара. Той целият се бе надвесил през масата към чернооката жена. Лицето ѝ издаваше приятна изненада.

Сепарето зад тях се освободи и аз седнах там още преди да почистят масата. В залата бе шумно. Ревът на музикалния автомат заглушаваше разговорите на бара. Свих се в ъгъла и долепих ухо до преградата. На сантиметри зад тях Хейс казваше:

— Цял ден си мисля за теб, за твоите огромни красиви очи. Мечтая си за тези огромни красиви очи, etcetera^[1], седя и си мечтая за тях. Знаеш ли какво значи etcetera, Флоси?

— Досещам се — тя се засмя, като че си правеше гаргара със сироп. — Голям майтапчия сте. Всъщност, аз не се казвам Флоси.

— Тогава Флори, няма значение. Ти си единственото момиче на света, поне за мен. Няма значение как се казваш. Ти си момиче за мен. Но сигурно имаш много приятели — Макс явно бе пил цял ден и бе достигнал момента, когато каквото и да кажеше, му звучеше като музика.

— Не, нямам. Но това не е ваша работа, господин Дезмънд. Аз дори не ви познавам добре — тя обаче познаваше играта.

— Ела от тази страна и ме опознай, малка Флори. Сладко име за сладко момиче. Някой казвал ли ти е, че устата ти прилича на цвете?

— Добре го давате, господин Дезмънд!

— Наричай ме Джулиън. И ела седни тук, но те предупреждавам, че не е безопасно. Когато съм близо до огромни красиви etcetera, искам да си отхапя от тях.

— Да не сте гладен? — чух шумолене и проскърцване и момичето се премести. — Всъщност, Джулиън, аз бих хапнала нещо.

— Аз пък ще изям теб — Макс снижи глас. — Но първо ще трябва да те поугоя. Искаш ли пържола и нещо за пиене? А след това, кой знае? Quien Sabe, нали така се казва?

— Аз говоря само английски — отговори тя троснато, след което пак се отпусна. — Добре ще ми дойде една пържола, Джулиън. Наистина сте много приятен мъж.

Хейс повика сервитьорката — мършава фръцла с къносана коса.

— Какво ще поръчате?

— Пържола за младата дама. Аз не съм гладен.

— Шери?

— Много сухо шери — рече Дезмънд-Хейс.

— Разбира се, много сухо — сервитьорката наклони глава на една страна и изстреля: — Може би го искате под формата на прах?

— Коктейл „Александър“ за мен — каза Флори.

— Давай, малката, позабавлявай се! — в гласа му обаче прозвучава съжаление. Явно не му плащаха за допълнителни разходи. — Всичко, което Флори пожелае!

В заведението влезе една жена и тръгна покрай сепаретата. Широкото ѝ черно палто се развяваше от енергичните ѝ движения и под него се показва бяла униформа. Тя не ме забеляза, но въпреки това аз се поизправих на мястото си. Спра до Хейс и Флори. Очите ѝ святкаха от студеното ѝ порцеланово лице.

— Здравейте, госпожо Бенинг. Мен ли търсите? — гласът на Флори бе притихнал.

— Не си си свършила работата. Ела веднага и си я свърши!

— Свърших си я, госпожо Бенинг. Направих всичко, което ми казахте.

— Противоречиши ли ми?

— Не, но днес е събота. Имам право на почивка. Не ми се случва често да се забавлявам.

— Едно е да се забавляваш, а съвсем друго е да разправяш личния ми живот на този любопитен мръсник.

— Това пък какво значи? — високо рече Хейс. — Моля ви, госпожо!

— Въобще не ми говорете! Хайде, Флори! — говореше тихо, но настойчиво.

— Надявам се, всичко е наред, госпожо! — остро се обади сервитърката зад гърба ѝ.

Госпожа Бенинг се обърна и я погледна. Не видях очите ѝ, но сервитърката бързо се дръпна назад и вдигна менюто, сякаш да се предпази с него. Хейс се изправи. Бе по-нисък от нея.

— Не зная коя сте, госпожо, но ще ви кажа само, че няма да позволя да тормозите приятелката ми! — воднистият му поглед срещна очите ѝ и се отмести встрани.

Тя се наклони към него и каза тихо и равно:

— Знам кой сте. Забелязах, че наблюдавате нашата къща. Чух, че говорите по телефона с Флори. Предупреждавам ви — дръжте се далеч от нея и особено от мен!

— Флори може сама да избира приятелите си — Хейс играеше ролята на светски човек, но не за дълго. — А вас, госпожо Бенинг, ако

наистина така се наричате, не бих ви докоснал. Не бих ви купил и за котешка храна!

— Няма и да можеш, дребосък такъв — изсмя му се в лицето тя.

— А сега се скрий в дупката си. Само още веднъж да те видя, ще те смачкам като змия. Хайде, Флори!

Флори седеше с наведена глава — уплашена, но непреклонна. Госпожа Бенинг я хвана за ръката и я изправи на крака. Флори не оказа никаква съпротива. Като влечеше крака, тя последва госпожа Бенинг до вратата. Отвън чакаше такси. Докато изляза на улицата, то се бе изгубило сред движението.

Изпитах неприятното чувство, че историята се повтаря. То се засили, когато Хейс ме докосна. Той непрекъснато пипаше хората, сякаш да се увери, че и той принадлежи към този вид.

— Иди изпий малко змийска отрова — казах му аз.

Червеният нос се откряваше върху бледото му лице.

— Видях те тук в сепарето. Ти май ме изостави. Тъкмо се утешавах с това малко сладко мексиканско бонбонче.

— Искаше да кажеш, че го подпитваше.

— Подценяваш ме. Флори отдавна всичко ми разказа. Жените не могат да ми устоят. Чудя се какво точно ме прави неудържим! — устата му говореше, без да спира, явно така си връщаше доброто самомнение.

— Хайде, Макс, разказвай!

— Няма да стане, Арчър. Дадох ти възможност да се включиш, но ти не пожела да се занимаваш с мен. Сега аз не искам!

— Искаш да те убеждавам.

— Няма да стане! Само с пръст да ме докоснеш, ще викам — огледа самодоволно тълпата около нас, сякаш разчиташе тя да го защити.

— Не ме познаваш. Аз не използвам такива методи.

— Познавам те точно колкото трябва. Следобед ми върза тенекия.

— Забрави го! Каква е връзката с изчезналия в Ароюо бийч?

— Я пак опитай! — облегна се на един стълб. — Защо да ти давам нещо срещу нищо? На мен никой никога не ми е дал нещо за нищо. Претрепвам се от работа! — изтри лицето си с изцапана с червило кърпичка.

— Не се опитвам нищо да ти взема, Макс.

— Лека нощ. Беше ми много приятно! — и той се обърна.

— Луси е мъртва — казах аз.

— Какво каза? — закова се на мястото си той.

— Прерязаха ѝ гърлото днес следобед.

— Баламосваш ме.

— Иди в моргата и виж. И ако не искаш на мен да кажеш какво знаеш, кажи на ченгетата.

— Може и да им кажа! — очите му блестяха като осветени кафяви ахатчета. — E, bon soir^[2].

Отдалечи се, като се обърна назад няколко пъти. После се сля с пешеходците. Изпитах желание да го настигна и да изтръгна истината от него. Но бях казал, че не използвам подобни методи и държах на думата си.

---

[1] И така нататък. — Б.пр. ↑

[2] Лека нощ. — Б.пр. ↑

ГЛАВА 10

Прибрах колата от мотел „Маунтвю“ и потеглих към къщата на доктор Бенинг. Зад белите матови стъкла бе тъмно. Изглеждаше като запустяла със занемарения си двор. На фона на тъмнопурпурното небе високата ѝ сива фасада приличаше на сценичен декор, подпрян отзад с греди.

Позвъних на вратата и къщата отново доби измерения.

Някъде вътре зад стените ѝ се чу слаб звън — като жужене на попаднало в мрежа насекомо. Почаках и пак натиснах звънец. Никой не отговори. Двойните врати бяха остьклени със старовремски стъкла, разделени на геометрични фигури. Долепих лице до едната, погледнах вътре, но нищо не се виждаше. В единия си край стъклото бе счупено и като го натиснах, то леко потъна навътре.

Сложих си шофьорската ръкавица и натиснах по-силно. Парчето стъкло се разби на пода вътре. Почаках, огледах се нагоре-надолу по улицата и позвъних за трети път. Пак никакъв отговор. Тротоарът бе пуст. Промуших ръка през дупката и натиснах бравата.

Затворих вратата след себе си и я заключих, без да оставям следи. Счупеното стъкло изскърца под подметките ми. Плъзнах се пипнешком по стената и намерих вратата на приемната. През прозореца, от улицата влизаше слаба светлина, под която стаята доби смътна красота като забулена старица с хубаво лице.

Намерих картотеката в ъгъла на бюрото. Запалих джобното си фенерче, прикрих светлината с тялото си и така прегледах картоните на пациентите: Чамън, Чейли, Чембъруел, Чепмън. Нямаше картон за Луси Чемпиън.

Изгасих фенерчето и се придвижих внимателно към вратата на вътрешната стая — тя бе леко притворена. Бутнах я, промъкнах се през нея и я затворих. Светнах отново и огледах стените и мебелите под тънкия сноп светлина. В стаята имаше полирano дъбово бюро, въртящ се стол, още няколко други стола и стара секционна библиотека с медицински книги и списания. Над нея на стената в рамка висеше

диплома, издадена от медицинска академия, за която никога не бях чувал.

През друга отворена врата преминах в стая с линолеум на пода. На едната стена имаше кафяви петна от стара газова уредба. Нейното място сега бе заето от стоманено легло за преглед, тапицирано с черна изкуствена кожа. До него стоеше бял емайлиран шкаф за инструменти и стерилизатор. В другия край на стаята под затъмнен прозорец една чешма непрекъснато капеше в умивалника. Приближих се до шкафа и натиснах дръжката. Бе заключен.

Вторият шперц го отключи. Фенерчето освети озъбената усмивка на смъртта. От петнадесетина сантиметра височина в мен пусто се взираха потъналите в сянка очни вдълбнатини на един скелет. В уплахата си помислих, че това са костите на гигант, но после видях, че ходилата му висят почти тридесет сантиметра над пода. Цялото това нещо висеше окачено на лост. Ставите му бяха внимателно прикрепени с тел и движението на вратата легко го разклати. Сянката му се залюля върху стената зад него.

Приличаше на мъжки скелет. Изпитах желание братски да стисна безплътната му ръка. Беше самoten и нещастен. Боях се да го докосна.

Някъде в къщата слабо изскърца врата или под. Дъхът ми секна. Чух как капе водата в умивалника. С треперещи пръсти заключих шкафа и пуснах ключа в джоба си. Загасих фенерчето и слепешком се върнах в лекарския кабинет. Тъкмо прекрачвах металния му праг и лампата светна в очите ми. До отсрећната стена с ръка върху електрическия ключ стоеше жената на доктор Бенинг — неподвижна като статуя.

— Какво правите тук?

Не знаех какво да отговоря.

— Ами докторът го нямаше и аз влязох да го почакам.

— Да не си наркоман? Тук не държим наркотици.

— Дойдох да питам нещо. Мислех, че ще намеря отговора в тази стая.

— Какво да питаш? — тя стискаше здраво малък метално син пистолет. Очите й бяха добили цвета на желязото.

— Свалете пистолета, госпожо Бенинг. Не мога да говоря с насочено в лицето си желязо.

— Ще говориш! — тя се дръпна от стената и тръгна към мен. Дори и в движение тялото ѝ изглеждаше като замръзнало. Усещах обаче мощта му — като мина под снега. — Ти си още един любопитен мръсник, нали?

— От средна величина. Какво стана с Флори?

Тя се закова в средата на стаята с разкрачени крака. Зениците на металните ѝ очи бяха черни и празни като дулото на пистолета, който държеше.

— Ако пистолетът гръмне и ме нараните, ще се забъркате в голяма каша. Приберете го.

Тя сякаш не ме чу.

— Виждала съм те някъде. Ти беше в кафенето. Какво става с Флори е само моя и нейна работа. Платих ѝ и я изгоних. Не понасям слугите ми да доносничат на изметта. Това дава ли отговор на въпроса ти?

— На един от тях.

— Чудесно. Сега изчезвай или ще извикам полицията да те арестува за кражба с взлом — пистолетът леко се отклони, но го усещах като одраскване по кожата си.

— Не мисля, че ще извикате полиция.

— Искаш ли да почакаш и да видиш? — погледна към телефона на бюрото.

— Така смятам да направя. Криете нещо, иначе досега да сте извикали ченгетата. Въщност, не говорите като съпруга на лекар.

— Да не искаш да ти покажа брачното си свидетелство? — тя се усмихна и връхчето на езика ѝ се показа между белите зъби. — Исках да кажа, че може би господинът желае да разгледа документите ми за встъпване в законен брак. Мога да говоря по различен начин — зависи с кого. С мръсници говоря с пистолета.

— Не ми харесва думата мръсник.

— Не му харесвала думата — рече настрана тя.

— Какво мислите, че търся тук?

— Пари. Или да не си от онези, на които тайно им плащат?

— Това е идея. Ще я проверя. Сега обаче искам да знам какво правеше тук Луси Чемпиън. И ако не искате да свалите пистолета, поне пуснете предпазителя.

Все още бе напрегната и стискаше здраво пистолета. Напрягането на мускулите ѝ бе достатъчно, за да натисне спусъка и да ме застреля.

— Страх го е — нацупи устни презрително, но все пак спусна предпазителя с палец. — Не познавам никаква Луси Чемпиън.

— Младата чернокожа жена, която бе тук днес следобед.

— Ааа, тя ли? При доктора идват много пациенти.

— Много ли от тях ги убиват?

— Смешен въпрос. Но на мен, забележете, не ми е смешно.

— И на Луси не ѝ е. Прерязаха ѝ гърлото следобед.

Опита се да преглътне това, без да трепне, но явно бе потресена. Изпънатото ѝ тяло приличаше на сърфист, който стремително се движи по огромни вълни.

— Искате да кажете, че е мъртва? — рече тъпо.

— Да.

Затвори очи и се олюля, но се задържа на крака. Пристъпих напред, взех пистолета от ръката ѝ и извадих пълнителя. В дулото нямаше патрон.

— Познавахте ли я, госпожо Бенинг?

Въпросът я извади от транса. Очите ѝ се отвориха — сини и непроницаеми като керамични плочки.

— Беше пациентка на мъжа ми. Разбира се, за него това ще бъде шок. Пистолетът впрочем е негов — тя отново си бе надянала маската на благоприличието и бе възприела съответния тон.

Хвърлих пистолета на бюрото, но задържах пълнителя.

— Това в шкафа неговият скелет ли е?

— Не разбирам за какво говорите.

— Както искате. Знаехте за какво говоря обаче, когато ви казах, че Луси Чемпиън е мъртва.

Потърка челото си — побеляло под гарвановочерната коса.

— Не понасям смъртта, особено ако е някой, когото познавам.

— Добре ли я познавахте?

— Беше ни пациентка. Виждала съм я няколко пъти.

— Защо няма картон?

— Картон ли?

— В картотеката.

— Не знам. Цяла нощ ли ще ме държите тук? Предупредих ви, мъжът ми ще се върне всеки момент.

— Откога сте омъжена, госпожо Бенинг?

— Не е ваша работа. Хайде, махайте се или наистина ще извикам полиция.

Гласът ѝ не прозвучава убедително. Откакто ѝ казах, че Луси е мъртва, силата ѝ се стопи. Приличаше на сомнамбул, който се опитва да се събуди.

— Хайде, извикайте ги!

— Ох! — погледна ме с тъпа омраза, сякаш ѝ се гадеше. — Прави, каквото искаш, само се махни от очите ми!

Гърдите ѝ грееха през униформата като студени трепкащи луни. Минах покрай нея и излязох навън.

ГЛАВА 11

Асфалтовото шосе се развиваше пред фаровете ми като употребена лента за пишеща машина. Минаваше през каменната пустош, която отделя Бела Сити от океана, по ръба на опасни каньони, по скатовете на планински върхове, които чезнеха нагоре в мрака. След шейсетина дълги километри през планините шосето ме свали долу в пазвите на океанското крайбрежие. Над водата тежко висеше луна.

Пет минути път на север от кръстопътя с шосе № 101 запремигаха светлините на Арою бийч. Мотели, бензиностанции и закусвални се открояваха в тъмнината с неоновите си надписи. Спрях на една бензиностанция. Попитах обрulenя от времето възрастен човек, който зареждаше резервоара ми, къде има телефон. Той носеше сив работен комбинезон и черна папионка, изглеждаше и миришеше така, сякаш се миеше с автомобилно масло. Посочи с омазнен палец към стаичката, от която бе излязъл.

Местният телефонен указател бе тънка книжка, прикачена на верига към телефона на стената. Госпожа Чарлз Сингълтън бе добре представена в него. Живееше на „Аламеда топинга“ № 1411 и телефонният ѝ номер също бе 1411. В указателя имаше и втори телефонен номер за къщичката при портала, трети за гаража, четвърти — за градинаря и пети — за прислугата.

Човекът в сивия комбинезон ми върна рестото и аз го попитах къде се намира „Аламеда топинга“.

— Кого търсиш, братче?

— Никого. Просто разглеждам...

— Странно време за разходка — огледа ме той. — Нощем имат охрана, там на „Аламеда“, а ти не ми приличаш на богаташ, тръгнал на гости.

— Занимавам се с недвижими имоти. Чух, че е добро място.

— „Добро“ не е точната дума, братче. Откак построиха големия хотел и тия, дето са червиви от пари, се преместиха тук от Малибу, това място струва злато. Де да имах парченце от него! Можех и да

имам. Преди войната, ако старата ми беше дала да извадя малко пари изпод дюшека, можех евтино да купя пет декара. Сега щях да си живея живота, ама тя вика: „Не си хвърляй парите на вятъра — мястото е мъртво!“ — горчивият му смях прозвуча като стара кашлица.

— Жалко — казах. — Та къде е „Аламеда“?

Той ми даде напътствия като сочеше черните хълмове, сякаш те бяха на границата на обетованата земя. Завих към тях на следващото кръстовище. Като ничия земя между къщичките и големите имения празните поля бяха затрупани с боклук. Влязох в алея от двете страни, на която се издигаха сивите стволове на евкалиптови дървета. Минах покрай игрища за поло и за голф. Край осветен клуб в далечината бяха струпани коли. До мен, понесена от вятъра, достигаше музика.

Пътят се изкачваше по хълма неусетно — като че водеше към създадено от човека чистилище. Край него зърнах къщи от стъкло и алуминий, които блестяха като хирургически инструменти на болничната лунна светлина, венециански палати, вили от Лазурния бряг, испански замъци, готически, гръцки, версайски и китайски градини. Много растителност и никакви хора. Може би въздухът на това висше място бе прекалено разреден и скъп за човешката дихателна система. Хората бяха без значение, освен ако, разбира се, нямаха пари или земя.

Зад каменните стълбове на портала на №1411 стоеше къщичка в късно готически стил с тъмни прозорци. Порталът бе отворен. Между две редици тисове, които стояха като почетна стража, алеята ме изведе пред голяма бяла вила, обърната се към луната в цялото си ренесансово великолепие.

Спрях пред колоните на входа и натиснах старомодния звънец. Зад массивната врата се чуха леки колебливи стъпки. В ключалката се завъртя ключ и навън погледна млада жена. Мека кестенява коса засенчваше лицето ѝ.

— Какво обичате, сър? — гласът ѝ също бе мек и колеблив.

— Дали мога да говоря с госпожа Сингълтън? — подадох ѝ визитната си картичка.

Обърна се с профил към светлината: закръглена брадичка, меки пълни устни, правилен честен нос. Очите ѝ оставаха в сянка, но забелязах, че е съвсем малка.

— Частен детектив. Значи сте от бюрото. Късно е вече да говорите с госпожа Сингълтън. Тя не се чувства много добре.

— Аз имам собствено бюро.

— Аaa, така ли? Но се отнася до Чарли — до господин Сингълтън, нали?

— Не са го намерили още?

— Не, не са.

— Може би имам следа.

— Наистина ли? Знаете ли къде е той?

— Това все още не знам. Аз едва днес се сблъсках с този случай. Дори не знам при какви обстоятелства е изчезнал и дали обявеното възнаграждение е все още в сила.

— В сила е — усмихна се леко. — Ще ми кажете ли с какво точно сте се сблъскали?

Беше вече късно, но исках да говоря с госпожа Сингълтън. Подхвърлих на момичето най-тежкия отговор, който можах да измисля:

— Сблъсках се с труп.

Притисна ръце към гърдите си като уплашена птичка.

— Чарли? Нали не е Чарли?

— Млада чернокожа жена на име Луси Чемпиън. С прерязано гърло. Познавате ли я?

Отговорът ѝ се забави. Разбрах, че ще ме изльже. Беше ѝ трудно да лъже.

— Не, не я познавам. Каква е връзката? — гласът ѝ замря.

— Носеше изрезка от вестник с обявленето за изчезването на Сингълтън и си помислих, че може да е идвала тук във връзка с него. Полицията сигурно ще си помисли същото.

— Тук, в Аройо бийч ли е убита?

— В Бела Сити — явно името нищо не ѝ говореше и аз добавих:

— Надолу по долината, на около петдесет километра оттук.

— Влезте! — и като погледна пак картичката ми, добави: — Влезте, господин Арчър. Ще попитам госпожа Сингълтън дали иска да говори с вас.

Остави ме да стоя прав във входното антре и влезе в една осветена стая в другия му край. Бе облечена скъпо, но безвкусно в плетен ръждивочервен костюм, който я правеше прекалено пълна,

поне отзад. Движеше се невинно и непохватно, сякаш неочакваният растеж на тялото ѝ я затрудняваше с богатството на плътта.

Посветих няколко минути на разглеждане на поредица китайски рисунки на стената. Китаец с огромни провиснали уши — символ на мъдростта — вървеше през долини, реки и планини към светилище сред снеговете. Седемте рисунки отразяваха различните етапи на пътуването му.

Момичето се появи на прага на стаята. Над главата ѝ се образуваше ореол от светлината зад нея.

— Тя ще ви приеме, господин Арчър.

Стаята имаше висок бял таван с дорийски корнизи. Стените бяха покрити с шкафове за книги. Всички книги бяха еднакво подвързани в бяла телешка кожа. Между шкафовете висяха картини. Една от тях, сигурно бе Вато или Фрагонар, изобразяващо смеещо се момиче с дълбоко деколте. На бяло канапе с извита облегалка седеше пълна побеляла жена.

Лицето ѝ имаше квадратна челюст и дебели вежди — лице, което някои жени без късмет наследяваха от башите си. Сигурно някога е било хубаво, макар и конско — преди възрастта и egoизмът да втвърдят костите му и да ги превърнат в скрита артилерия. Отпуснатото ѝ тяло бе облечено в черна копринена рокля, която можеше да служи и за траур. В черния скут се открояваха бледи жълтеникави ръце, които не спираха да треперят. Тя се позакашля:

— Седнете, господин Арчър, ето там в креслото — и след като седнах, продължи. — Сега ми кажете какъв сте точно.

— Частен детектив съм. Имам кантора в Лос Анджелис. Преди войната бях сержант в полицията на Лонг бийч. Вече дадох визитната си картичка на младата дама.

— Силвия ми я показа. Каза ми и че имате някаква ужасна новина за млада чернокожа жена.

— Казва се Луси Чемпиън. Намерих я е прерязано гърло в един мотел в Бела Сити. В чантичката ѝ имаше изрезка от вестник с обявленето за изчезването на сина ви и за наградата, която предлагате. Помислих си, че е възможно да са я убили, защото е искала да получи наградата. Тя се е появила в Бела Сити почти по същото време, когато синът ви е изчезнал оттук, преди две седмици. Реших, че може би е говорила с вас.

— Доста прибързано и безпочвено заключение — гласът на госпожа Сингълтън бе нисък и добре обработен. Като неспокойни скорпиони ръцете ѝ се сплитаха и разплитаха. — Не намеквате, надявам се, че имаме нещо общо със смъртта на момичето. Нито пък с живота ѝ.

— Не се изразих ясно — въпреки че всъщност се бях изразил съвсем ясно. — Да предположим, че срещу сина ви е извършено престъпление. Да предположим, че Луси Чемпиън е разбрала какво точно се е случило и кой е престъпникът. Ако е възнамерява да съобщи какво знае на вас или на полицията, това лесно обяснява случилото се с нея.

Госпожа Сингълтън с нищо не показа, че ме е чула. Гледаше надолу в неспокойните си ръце, сякаш искаше да се откаже от тях.

— Силвия, запали ми една цигара.

— Да, разбира се — Силвия се изправи от мястото си в края на канапето, извади цигара от една кутия от слонова кост, сложи я между посинелите устни на госпожа Сингълтън и я запали с настолна запалка. Старата дама вдъхна дълбоко и издиша цигарения дим през носа и устата си. Той обви лицето ѝ като в мъгла. Дори очите ѝ изглеждаха опушени.

— Не искате да кажете, надявам се, че синът ми е избягал в Бела Сити с негърка.

— Оoo, не, госпожо — извика момичето. — Той не искаше да каже това.

После си спомни къде ѝ е мястото — винаги наблизо, но безмълвно. Седна си въгъла, сякаш се уплаши от самата себе си.

— Каква връзка въобще може да има между моя син и подобно същество? — настоя госпожа Сингълтън.

— И аз това се питам. За да разбера, съм готов да работя по този случай. При определени условия, разбира се.

— Искате да кажете, че ако заслужите наградата, ще я получите. Това се разбира от само себе си.

— Нещо по-определенено. Наградите имат навик да се изсипват в джоба на полицията — инстинктивно се подчиняват на властта. Аз искам да съм сигурен в моите петдесет долара на ден плюс непредвидени разходи.

— Разбира се, че ще искате — издиша дим и измърка като котка зад завеса. — Не виждам обаче никаква причина да ви наемам.

— Не мога да си позволя да работя за кеф, а и би било добре да мога да се позовавам на вас като на моя клиентка.

— Аaa, това вече добре разбирам — високомерно повдигна желязно сивата си глава, като че бе римски император. Ниският й глас се повиши, сякаш говореше на следобедни гости на кафе или отблъскваше варварско нападение. — Наистина, защо се интересувате от моите работи? Вече наех частни детективи, дотук това ми струва повече, отколкото мога да си позволя, а още нищо не съм получила в замяна. Не съм много богата.

В нейните кръгове това сигурно означаваше, че милионите й се брояха на пръстите само на едната ръка. Добави задъхано и със самосъжаление:

— Нямам нищо против да платя за полезни сведения, но ако едно голямо детективско бюро не успя да ми върне сина, не виждам как един-единствен човек може да успее.

Цигарата в ъгълчето на устата й догаряше. Без да чака да я подканят, Силвия я извади и угаси в пепелника.

— Нека да опитам. Искам да разбера защо бе убита Луси Чемпиън. Когато разбера, ако въобще успея, това може да ни доведе до сина ви. Такова предчувствие имам.

— Предчувствие — рече тя презрително. — Ако някой някъде държи Чарлз затворен, за да иска откуп, вашето посещение тук може да се възприеме като сондаж на положението. Познавате ли тази негърка, дето твърдите, че е убита?

— Тя е убита. А вие познавате ли я?

— Предупреждавам ви да не ставате нахален, млади човече! — лицето й побеля от гняв. — Зная как да се оправям с нахалници.

Погледнах към Силвия, която мрачно се усмихна и почти незабележимо поклати глава.

— Сигурно сте много уморена вече, госпожо — каза тя, — късно е.

Възрастната жена не й обърна никакво внимание. Наведе се към мен, роклята й се набръчка на ската в железни гънки.

— Тази сутрин при подобни обстоятелства при мен дойде човек, който се представи за частен детектив, също като вас. Твърдеше, че

може да намери Чарлз, ако му изплатя в аванс част от наградата. Естествено отказах. След което той ми изгуби един час време да ми задава въпроси. А когато аз се опитах да му задам един-два, той нищо смислено не можа да каже. Как му беше името, Силвия?

— Хейс.

— Хейс — яростно повтори госпожа Сингълтън и обърна поглед към мен. Очите ѝ явно добре познаваха сълзите и скръбта, но бяха все още проницателни. — Познавате ли го?

— Не.

— Изключително отблъскващо създание! Дори се осмели да ми предложи да подпишем договор, че ще му платя пет хиляди долара, ако намери сина ми жив или мъртъв. Хвалеше се с връзките си сред престъпния свят. Стигнах до извода, че или иска да ме измами, или представлява някаква престъпна организация. Изгоних го.

— В същата светлина ли ме виждате?

— Ооо, не — тихо рече момичето от ъгъла си.

Госпожа Сингълтън се отпусна безсилно назад. Подпра глава на облегалката на канапето и разкри като пред невидим нож набръчканата си шия. В гърлото слабо затрептяха надигащите се думи:

— Не знам вече какво да мисля. Болна съм, стара, уморена и съкрушенна. Свят пълен с лъжци. Никой нищо не ми казва.

Силвия се надигна и с тревожен поглед ме поведе към вратата. Изведнъж госпожа Сингълтън извика:

— Господин Арчър, Чарлз ли ви изпрати при мен? Пари ли му трябват?

Промяната в гласа ѝ бе поразяваща. Звучеше като уплашено момиченце. Обърнах се и я погледнах — нещо детинско за миг разкраси лицето ѝ. Красотата премина като лъч от фенерче през времето. Устата ѝ се сви в цинична пародия на майчина любов.

Положението бе прекалено сложно за мен — сякаш пъната връв между госпожа Сингълтън и сина ѝ се бе изпънала и скъсала, а после я бе ударила в сърцето. Или пък може би тя знаеше, че той е мъртъв и се бореше с отчаянието. Явно бе готова да повярва почти на всичко и бе подозирателна почти към всички. Действителността я бе измамила.

— Не познавам Чарлз. Лека нощ. Желая ви щастие.

Не каза нищо.

ГЛАВА 12

Силвия ме изпрати до външната врата.

— Съжалявам, господин Арчър, но ѝ беше много тежко последните две седмици. Взема успокоителни. Ако нещата не съвпадат с представите ѝ, не им обръща внимание или забравя за тях. Не че откача, но толкова страда, че не може да понесе действителността, дори не може да говори за това, което се случи.

— Какво се случи?

— Може ли да седнем в колата ви? — неочеквано предложи Силвия. — Струва ми се, че тя иска аз да говоря с вас.

— Трябва да имаш телепатия, за да разбереш това.

— Аз наистина имам телепатия за госпожа Сингълтън. Нали знаете, когато зависиш от някого...

— ... развиващ телепатия. Откога работите при нея?

— Само от месец юни. Но семействата ни са близки от години. Баща ми и бащата на Чарлз са били състуденти в Харвард — тя отвори външната врата, като се пресегна през мен. — Извинете, но искам да гълтна малко въздух.

— Можете ли да я оставите сама?

— Има присуга — ще я сложат да си легне — тя тръгна към колата ми.

— Имате ли снимка на Чарлз? По-добре нова.

— Да, имам.

— Бихте ли ми я донесли?

— Нося я в себе си — каза без стеснение. Извади червено кожено портмоне от джоба на костюма си и ми подаде малка снимка.
— Достатъчно ясна ли е?

На снимката млад мъж по шорти и риза с къси ръкави се усмихваше срещу слънцето. Ниско подстриганата му коса подчертаваше силата му. Бе як, с широки полегати рамене. Но в него имаше нещо фалшиво, театрално. Позата му бе неестествена —

прибран корем, изпъчени гърди, сякаш се страхуваше от студеното око на обектива или от горещото око на слънцето.

— Ясна е. Мога ли да я задържа?

— Да, колкото ви трябва. Много си прилича.

Влезе в колата. Имаше хубави закръглени крака. Когато седнах зад кормилото, усетих, че бе изпълнила пространството вътре със свеж пролетен дъх. Предложих ѝ цигара.

— Благодаря, не пуша.

— На колко сте години, Силвия?

— На двадесет и една — и добави без всякаква връзка. — Току-що получих първия чек от наследството, което майка ми остави под попечителство.

— Щастливка!

— За чека, исках да кажа, той е почти хиляда долара. Мога да ви наема — ще работите за мен, вместо за госпожа Сингълтън.

— Не мога нищо определено да ви обещая. Вие наистина копнеете да го намерите, нали?

— Да — отговорът носеше напрежението на целия ѝ живот. — Колко ще трябва да ви дам?

— Не се тревожете за това сега.

— Имате ми доверие?

— Всеки би ви имал доверие. По-учудващо е, че вие ми имате доверие.

— Познавам хората. Баща ми е добър човек. Вие не сте като онзи Хейс.

— Вие говорихте ли с него?

— Присъствах на разговора. Той искаше само пари, и толкова явно. Наложи се да го заплаша с полицията, за да се махне. Много жалко. Госпожа Сингълтън сигурно щеше да ви се довери, ако той не бе развалил всичко.

— Има ли нещо, което тя знае, но не ми каза?

— Целият живот на Чарли — рече объркано. — Как изглеждаше онази негърка?

Описах подробно Луси Чемпиън.

— Същата е — прекъсна ме тя. Отвори вратата и тръгна да слизат. Движеше се леко, почти с нежелание, сякаш играеше опасна игра.

— Познавате ли я?

— Да. Искам да ви покажа нещо — и се насочи към къщата.

Запалих цигара. Не успях да дръпна и няколко пъти, когато Силвия се върна обратно в колата.

— Мисля, че това е нейно — подаде ми нещо меко и тъмно. Запалих осветлението. Беше плетен черен тюрбан със златни нишки. Вътре стоеше етикетът на модната къща „Дениз“.

— Откъде го имате?

— Тя бе тук завчера.

— Да говори с госпожа Сингълтън ли?

— Сега си мисля, че затова дойде. Пристигна с такси следобед. Аз режех цветя в градината и я видях отзад в таксито. Седеше, сякаш не можеше да реши какво да прави. После слезе и таксито потегли. Тя постоя отпред — гледаше къщата. Мисля, че се уплаши.

— Разбирам я напълно.

— Внушителна къща, нали? Извиках към нея да я питам кого търси. Като ме видя, тя направо побягна. Почувствах се като някакво чудовище. Извиках ѝ да не се страхува, но тя побягна още по-бързо. Шапката ѝ падна, но тя не се спря да си я прибере. Прибрах я аз.

— Не я ли проследихте?

— Как да я проследя? Държах в ръцете си огромен букет хризантеми. Шофьорът я видя, че тича след него, и върна таксито, за да я вземе. Пък и нямах право да я спра.

— Никога ли не бяхте я виждали преди това?

— Никога. Помислих, че просто разглежда. Беше елегантно облечена, а и това е модна шапка. Но се учудих, че не се върна да си я прибере.

— Обадихте ли се в полицията?

— Госпожа Сингълтън бе против. Мислех да се обадя на Дениз, но госпожа Сингълтън и това не разреши.

— Познавате жената, която е направила шапката? Да. Магазинът ѝ е на крайморския булевард близо до хотела.

— Тук в Аройо бийч?

— Да, тук. Ако я разпитате, тя дали ще знае нещо повече за мис Чемпиън?

— Много вероятно е. Вие защо сама не отидохте при Дениз? Толкова много ли се страхувате от госпожа Сингълтън?

— Не — замълча за момент. — Може би се страхувах от това, което щях да открия. Сега вече не се страхувам. Виждате ли, Чарлз избяга с една жена — говореше насила, но продължи. — Мисля, че се страхувах това черно момиче да не е някоя от любовниците му.

— Май и майка му мисли така. Защо?

— Не знам. Тя толкова добре го познава, по-добре, отколкото признава дори пред самата себе си.

— Тежки думи.

— Но верни. Тези предфрайдови жени знаят всичко, но никога не го признават, дори в мислите си. Целият им живот е като вечерно облекло в джунглата. Така казва баща ми. Той преподава философия в университета.

— Коя е тази жена, с която Чарлз избяга?

— Висока руса жена. Много красива. Това е всичко, което знаем за нея. Нощта, когато изчезна, са ги видели заедно в бара на хотела. Момчето от паркинга ги е видяло как тръгват заедно в колата на Чарлз.

— Това не означава непременно, че е избягал с нея. Звучи повече като случайно запознанство.

— Но не е. Те живеят заедно цяло лято. Чарлз има колиба в планината при „Скай рут“ и са виждали жената там с него почти всяка събота и неделя.

— Вие откъде знаете?

— Говорих с един приятел на Чарлз, който живее там в каньона. Хорас Уайлдинг, художникът, може би сте чували за него. Не искаше да ми каже, но разбрах, че е виждал там тази жена с Чарлз. Може би, ако вие говорите с него... Нали сте мъж...

Запалих осветлението и извадих бележника си.

— Адрес?

— Адресът на господин Уайлдинг е „Скай рут“ № 2712. Няма телефон. Казва, че тя е много красива.

Обърнах глава към Силвия и видях, че плаче. Седеше с ръце, кротко скръстени в скута и бузите й блестяха от сълзите.

— Никога не плача! — каза с ожесточение и добави тихо — Защо не съм красива като нея? Искам да имам руса коса.

За мен тя бе красива и мека — можех да я пронижа с пръст. Зад плавните очертания на тялото й виждах светлините на Аройо бийч.

Между неоновите надписи покрай шосето и премигващите очертания на брега се издигаше обляният в светлина купол на хотела.

— Ако искате руса коса, защо не я боядисате, както правят другите момичета?

— Няма смисъл. Той дори нямаше да забележи.

— Влюбена ли сте в Чарлз?

— Разбира се, че съм влюбена — каза така, сякаш всяко нормално момиче трябваше да е влюбено в Чарлз. — Влюбих се в него още първия път, когато го видях. Прекара една седмица у нас след войната. Аз се влюбих в него, но не и той в мен. Бях просто дете и той се държеше мило с мен — гласът й стана доверителен. — Чете ми стиховете на Емили Дикинсън. Каза ми, че иска да стане поет, а аз си представях, че съм Емили. През цялото време, докато учех в колежа, си представях, че Чарлз ще дойде да ме вземе и ще се оженим. Разбира се, той не дойде. Видях го няколко пъти, веднъж обядвахме заедно в Бостън и той беше мил с мене — това е всичко. След като завърши Харвард и се върна тук, повече не получих никаква вест от него. Миналата пролет завърших колежа и реших да дойда и да го посетя. Госпожа Сингълтън си търсеше компаньонка и баща ми уреди да ме вземе. Мислех си, че ако съм тук в къщата, Чарлз може и да се влюби в мен. Госпожа Сингълтън одобряваше. Ако Чарлз трябваше да се ожени, тя би предпочела такова момиче, което лесно да се командва.

Погледнах я в очите и разбрах, че е напълно откровена.

— Странно момиче сте вие, Силвия. Наистина ли говорихте за това с госпожа Сингълтън?

— Нямаше нужда да говоря. Тя ни оставяше насаме при всяка възможност. Разбирах всичко. Татко казва, че най-голямото качество на една жена е да вижда това, което става под носа й. А ако казва и истината за него, тогава е безценна.

— Извинявайте, вие не сте странна. Неповторима сте.

— Знам. Но Чарлз не мислеше така. Дори не си стоеше в къщи много-много, така че нямах възможност да го накарам да се влюби в мен. Прекарваше по-голямата част от времето си в планинската колиба или се разхождаше нагоре-надолу с колата. Тогава още нищо не знаех за тази жена, но мисля, че тя е част от това, което той се опитваше да постигне — да се откъсне от опеката на майка си и парите й и да започне свой самостоятелен живот. Госпожа Сингълтън държеше

всичките пари дори и преди смъртта на съпруга ѝ. Той бе старомодният тип съпруг на богата жена — караше яхта, играеше поло и изпълняваше всички поръчки на жена си. Чарлз има други разбирания. Смята, че той и неговият кръг нямат допир с действителността. Вярва, че могат да спасят душите си само ако слязат до дъното на нещата и започнат оттам.

— Той това ли направи?

— Дали спаси душата си? Опита се. Okаза се по-трудно, отколкото си мислеше. Това лято, например, отиде да бере домати в долината. Госпожа Сингълтън му предложи да стане управител на едно ранчо, но той не пожела. Разбира се, не издържа много дълго. Сби се със собственика и загуби работата си, ако може въобще да се нарече така. Майка му едва не умря като видя насиленото му подпухнало лице. И аз едва не умрях. Но Чарлз изглежда изпитваше някакво удоволствие.

— И кога стана това?

— През юли, няколко седмици след пристигането ми. Средата на юли.

— Къде е станал боят?

— В едно ранчо близо до Бейкърсфийлд. Не знам къде точно.

— След това Чарлз тук ли остана до първи септември?

— Горе-долу. Често пътуваше за по два-три дни.

— Мислите ли, че и сега е на кратко пътуване.

—莫 же би. Но не вярвам, че ще се върне този път. Никога вече няма да се върне. Поне не по собствено желание.

— Мислите ли, че е мъртъв? — твърде рязък въпрос, но Силвия можеше да го понесе. Под привидната ѝ обърканост и слабост се криеха здрави нерви.

— Щях да усетя, ако е мъртъв. Не мисля, че е мъртъв. Просто е скъсал веднъж завинаги с майка си и с парите от земите на прародиците си.

— Сигурна ли сте, че искате той да се върне?

Поколеба се, преди да отговори:

— Поне трябва да съм сигурна, че е добре и че живее живот, който няма да го съсипе. За човек, който е свалял вражески самолети през войната, той е истинско дете, мечтател. Някоя жена може да го съсипе — рязко погаси дъх. — Надявам се това не звучи много сълзливо.

— Звучи смислено. Но може би въображението ви отнася — забелязах, че не ме слуша и замълчах.

Умът ѝ бе някъде далеч и тя се опитваше да намери думи.

— Той се чувстваше толкова виновен заради парите, които не е спечелил с труд, и двойно по-виновен, защото разочароваше майка си. Чарлз желаеше да страда. Гледаше на живота като на изкупление. Той би си избрал такава жена, която да му причини страдание.

На лунната светлина лицето ѝ изглеждаше съвсем разголено. Меките очертания на устните и брадичката ѝ се пресичаха от ъгловати сенки.

— Значи знаете каква жена е онази?

— Не съвсем. Сведенията ми са от трета ръка. Един детектив разпитал бармана в хотела и разказал на госпожа Сингълтън за жената. Тя разказа на мен.

— Хайде да отидем в бара. Ще ви черпя едно питие. Мисля, че добре ще ви дойде.

— Оoo, не. Никога не съм ходила на бар.

— Вече сте на двадесет и една.

— Не затова. Трябва да се прибирам вече. Винаги ѝ чета, преди да заспи. Лека нощ.

Наведох се да ѝ отворя вратата и видях сълзите на лицето ѝ — като пролетен дъжд.

ГЛАВА 13

Две филипинчета в тъмночервената униформа на пиколо ме погледнаха с интерес, който веднага изгубиха, когато влязох в хотела. Под мавританска арка във фоайето помощник-управителят стоеше като светец, облечен в смокинг. В далечния ъгъл светеше неонов надпис „Кантин“. Проправих си път сред официално изправилите се в саксиите си палми и се озовах на тераса с бананови дървета. В сенките им се бяха скрили няколко двойки. Бързо пресякох към бара, който представляваше голяма Г-образна стая, украсена с афиши за борба с бикове, пълна с цигарен дим и шумна като зоологическа градина. Бели женски рамене, тъмносини и черни костюми бяха затрупали дългия бар. Мъжките лица бяха неестествено здрави и самоуверени — спортисти, на които никога не се е налагало да поемат риск. Освен, разбира се, с жените. Телата на жените изглеждаха по-живи от лицата им. Невидим оркестър засвири самба и някои от раменете и костюмите се отделиха от бара.

Барманите бяха двама — пъргаво средиземноморски тип момче и оплещивяща мъж, който го държеше под око. Изчаках да намалее клиентелата и попитах по-възрастния дали той е главният барман. Погледна ме с непроницаем поглед присъщ за професията му.

— Аз съм. Какво желаете?

— Едно уиски. Бих искал да ви задам и един въпрос.

— Питайте, ако можете да измислите нещо ново — ръцете му не спираха да работят, наляха ми уискито и го поставиха на бара.

— За младия Чарлз Сингълтън — платих му. — Видяхте ли го през нощта, когато изчезна?

— О, стига вече! — погледна към тавана с престорено отчаяние.

— Всичко разказах на шерифа, после на журналистите, после на частните ченгета — погледът му се върна надолу към мен — сив и непроницаем. — Вие журналист ли сте?

Показах му разрешителното си.

— Още едно частно ченге — рече плачевно. — Защо не отидете при старата госпожа да ѝ кажете, че си губи времето и парите? Синът ѝ го издуха с такова русо парче, каквото не сте и сънували. Защо му е да се връща?

— Защо замина?

— Не можахте да я видите. Дамата си имаше всичко — ръцете му описаха какво точно. — Помните ми думата, те сигурно са някъде из Мексико Сити или Хавана и си гледат кефа. Защо да се връща?

— Добре ли огледахте жената?

— Съвсем добре! Поръча си питие, докато го чакаше. Освен това е идvala тук и преди.

— Какво си поръча?

— Джин и тоник.

— Как беше облечена?

— Тъмен костюм, нищо ярко. Елегантна. Не истинската висока класа, но почти. Естествена блондинка. Това мога и насиън да кажа — затвори очи, — може би наистина е сън.

— Какви са очите ѝ?

— Зелени или сини или нещо помежду.

— Тюркоазни?

— При вас един въпрос май значи няколко — широко отвори очи той. — Може да напишем заедно някое стихотворение, но друг път. Нека бъдат тюркоазни, щом настоявате. Приличаше ми на онези полякинчета, дето съм виждал в Чикаго, но мога да ви кажа, че тази е стигнала далеч.

— Тук въобще става ли нещо без вие да забележите? — с това платих за още тридесет секунди от времето му.

— Не, не става.

— И Чарлз наистина ли искаше да тръгне с нея?

— Разбира се. Да не мислите, че го е заплашила с пистолет? Бяха като залепени един за друг. Не можеше да откъсне очи от нея.

— Как тръгнаха? С кола?

— Така разбрах. Попитайте Дюи на паркинга. Само че първо ще трябва да му бутнете нещо. Той не се опиянява от гласа си като мен — с това приключи и се отмести встрадни.

Изпих питието и излязох навън. Хотелът гледаше към океана през палмите на булеварда. От задната му страна, до редица малки, но

скъпи магазинчета, се намираше паркингът. Тръгнах по тротоара покрай витрини със сребърни обеци, восъчни манекени и кехлибарени дреболии. Погледът ми спря на надпис със златни букви върху дебелата витрина на магазин за шапки — „Дениз“. Зад стъклото самотно висеше една-единствена шапка като шедьовър в музей. Магазинчето бе тъмно и след като се поколебах за миг, продължих нататък.

Под светлината на паркинга стоеше зелена колонка с надпис: „Бакшишът е единственото заплащане, което получава обслужващият персонал“.

Застанах до знака и вдигнах един долар към лампата. Измежду наредените като сардели коли се появи дребен мъж — слаб и посивял. Под старото му синьо поло стърчаха кокалите на раменете му. Гumenките му стъпваха безшумно. Вървеше приведен, сякаш върхът на дългия му остьр нос непрекъснато го дърпаše напред.

— Марка и цвят? Талончето ви, господине?

— Колата ми е паркирана зад ъгъла. Но искам да те питам нещо за една друга кола. Ти си Дюи, нали?

— Мисля, че съм аз — премигна с безцветните си очи невинно, сякаш се замисли за самоличността си. Несресаната му посивяла глава стигаше до рамото ми.

— Сигурно знаеш всичко за колите?

— Сигурно. Също и за хората. Вие сте ченге, нали не бъркам? Обзалагам се, че искате да ме питате за младия Чарлз Сингълтън.

— Частно ченге. На колко се обзалагаш?

— На доллар.

— Печелиш, Дюи — подадох му парите.

Сви банкнотата няколко пъти и я пъхна в малкото джобче на най-мръсните сиви панталони на света.

— Мисля, че така е честно — каза сериозно. — Вие ми отнемате от ценното време. Тъкмо миех стъклата на колите, а в събота вечер това ми носи добри пари.

— Хайде тогава да почваме. Видя ли жената, с която тръгна Сингълтън?

— Съвсем добре — страхотна жена. Видях я и когато дойде, и когато си тръгна.

— Я пак повтори.

— И като дойде, и като си тръгна. Руса дама. Пристигна около десет часа в нов син плимут комби. Слезе пред хотела. Аз тъкмо прибрах една кола. Тя влезе в хотела. Страхотна жена! — отпусна брадясалата си челюст и притвори очи да запази спомена.

— Какво стана с колата?

— Другата жена я подкара.

— Каква друга жена?

— Другата, дето караше. Тъмнокосата, която докара русата. Тя после си замина сама.

— Чернокожа ли беше?

— Тази, дето караше комбито ли? Може и да е била. Не я огледах добре. Гледах русата. Върнах се тук и Чарли Сингълтън пристигна след малко. Влезе в хотела, после излезе с русата и двамата заминаха.

— С неговата кола?

— Да. Буик, модел 1948 г. в два цвята зелено.

— Много помниш, Дюи.

— Ами просто често съм виждал Чарли да се мотае с колата. Познавам колите. Започнах, да карам още през 1911 година в Минеаполис.

— Накъде заминаха?

— Съжалявам, не видях. Така казах и на другата жена, а тя се ядоса и не ми даде бакшиш.

— Разкажи ми за нея.

Избелелите му очи ме изгледаха и премигнаха, сякаш даваха сигнали на мозъка му.

— Трябва да се връщам при колите. Времето ми е скъпо събота вечер.

— Обзалагам се, че не си спомняш другата жена.

— На колко?

— Долар?

— Нека бъдат два.

— Дадено.

— Тя пристигна като фурия със синия плимут няколко минути след като те заминаха?

— Мургавата ли?

— Не, друга, по-възрастна. Беше облечена в леопардово палто. Виждал съм я тук и преди. Попита ме за русата и Чарли Сингълтън,

накъде са тръгнали. Казах ѝ, че не видях. Тя ме нарече „игнорамус“ и замина. Изглеждаше като пощуряла.

— Сама ли беше?

— Не си спомням.

— Тя тук някъде ли живее?

— Виждал съм я преди, но не знам къде живее.

Пуснах два долара в ръката му.

— Благодаря, Дюи. И още нещо. Като тръгна с русата, Чарли с желание ли го направи?

— Не знам. Даде ми доллар. Всеки ще тръгне с желание с такава руса красавица — усмихна се накриво с набръканата си уста. — Например аз. Не съм имал вземане-даване с жена, откак напуснах старата по време на кризата — вече двадесет години.

— Много време. Е, лека нощ.

Като подсмърчаше самотно, Дюи обърна носа си към редицата коли и тръгна след него.

ГЛАВА 14

Върнах се в хотела и намерих телефон. Според указателя собственичката на „Шапки Дениз“ се казваше Дениз Гринкър и живееше на „Джаранда лайн“ №124. Набрах телефона ѝ. Някой вдигна слушалката и аз затворих.

Улицата се виеше като селски път между шосето и брега. Кипарисите затъмняваха пътя и скриваха къщите отстрани. Карак бавно, на втора, с насочени към фасадите фарове. Квартал на средната класа, който явно не можеше да устои на бохемския упадък — плевели в дворовете, мръсни витрини, които предлагаха ръчно направени глинени съдове и антикварни вещи. Цифрите 124 бяха изписани вертикално на ръка на вратата на къщичка от червено дърво.

Паркирах и минах под обрасла с бръшлян арка. На стената на верандата бе облегнат ръждясал велосипед. Почуках. Външната лампа светна и вратата се отвори. На прага се появи едра жена по халат. Косата ѝ бе навита на ролки и лицето ѝ изглеждаше оголено и много широко. Въпреки това, бе приятно лице. Замръзналата ми усмивка се отпусна.

— Госпожа Гринкър? Казвам се Арчър.

— Здравейте — каза благосклонно, и ме огледа с поизносените си големи кафяви очи. — Дано не съм забравила пак отключен глупавия магазин!

— Надявам се, че не сте.

— Вие не сте ли от полицията?

— Горе-долу. Личи си само когато съм уморен.

— Я чакайте... — извади от джоба на халата си кожена калъфка и сложи очила с рогови рамки. — Май не ви познавам.

— Не. Разследвам едно убийство, което стана в Бела Сити днес следобед — извадих тюрбана от джоба си и ѝ го показах. — Това принадлежеше на жертвата. Вие ли сте го правили?

— Носи моето име вътре — каза тя като го разгледа. — И какво, ако съм го правила аз?

— Може би ще се сетите на кого сте го продали.

Наведе се напред под лампата, като местеше, поглед от шапката към мен и обратно. Тъмните рамки на очилата придаваха на лицето ѝ умно и твърдо изражение.

— Да се идентифицира жертвата ли става дума? Нали казахте, че е нейна. Коя е тя?

— Казва се Луси Чемпиън. Около, двадесетгодишно чернокожо момиче.

— Искате да знаете дали на нея съм продала тюрбана?

— Не точно това имах пред вид. Въпросът е на кого точно сте го продали.

— Трябва ли да ви отговарям? Покажете си полицейската значка.

— Аз съм частен детектив, сътрудница на полицията.

— За кого работите?

— Клиентката ми не желае да използвам името ѝ.

— Точно така! — До мен достигна дъх на бира. — Професионална етика! Така е и при мен. Не отричам, че шапката съм я правила аз. Но как да кажа на кого съм я продала? Направих я по някое време миналата пролет. Едно знам със сигурност — не съм я продала на чернокожо момиче. В магазина ми никога не е влизало такова, ако не смятаме, разбира се, няколко от Индия и други подобни места. Но те са други.

— Просто са родени на друго място.

— Добре де, няма да спорим. Нямам нищо против чернокожите. Но те не си купуват шапките при мен. Това момиче сигурно е намерило тюрбана или го е откраднало, или някой му го е дал, или пък го е купило на старо. Дори и да си спомня на кого съм го продала, няма да е честно да въвличам името на клиентката си в убийство, нали? — В израза на лицето ѝ се появи нещо фалшиво, някакво ехо от ежедневния брътвеж в магазина ѝ.

— Мисля, че ако се опитате, ще си спомните, госпожо Гринкър.

— Може и да си спомня. — Тя се разтревожи и гласът ѝ стана писклив. — И какво като си спомня? Да наруша професионалната си етика, така ли?

— И модистите ли полагат клетва?

— Имаме си принципи. Не искам да си губя клиентелата, по дяволите! И без това тези, които могат да си позволят моите цени, се

срещат по-рядко от мъже за женене.

Положих усилие да изглеждам като мъж за женене и казах:

— Не мога да ви кажа името на лицето, за което работя. Но ще ви кажа само, че е свързано със семейство Сингълтън.

— Със Семейство Чарлз Сингълтън? — произнесе на срички тя, бавно и отчетливо, като че рецитираше любимо стихотворение.

— Ъхъ.

— Как е госпожа Сингълтън?

— Не е много добре. Тревожи се за сина си...

— Това убийство има ли връзка с него?

— Точно това се опитвам да открия, госпожо Гринкър. Но ми трябва помощ.

— Съжалявам. Госпожа Сингълтън не е моя клиентка — поръчва си шапките направо от Париж, но аз, разбира се, я познавам. Влезте.

Влязохме в облицована с ламперия от червено дърво всекидневна. Газовата уредба гореше слабо в камината. Стаята бе топла и занемарена. Мирищеше на котки.

Жената гостоприемно посочи с ръка към диван, покрит с шарено одеяло. На малката масичка до него чаша бира изпускаше последни мехурчета.

— Тъкмо се приспивах с една бира. Вие искате ли?

— С удоволствие.

Излезе от стаята и затвори вратата след себе си.

Седнах на дивана и изпод него се измъкна пухкава сива котка. Скочи на скута ми и замърка като далечен самолет. Стори ми се, че чух някой да говори някъде из къщата. Дениз доста се забави.

Пуснах котката на пода и се приближих до вратата, през която тя излезе. От другата ѝ страна Дениз говореше по телефона: „... твърди, че работи за госпожа Сингълтън“. Мълчание и после: „Разбира се, че няма. Обещавам ви. Исках да разбера вашето мнение“. Пак мълчание. Дениз сладко пожела лека нощ и затвори.

Върнах се на пръсти до мястото си. Сивата котка започна да преде между краката ми, като се отъркваше в крачолите, и ме гледаше с женско презрение.

— Пет — казах ѝ аз.

Дениз се върна с пълна чаша бира във всяка ръка. Обърна се към котката:

— Гадните мъже обичат ли сладки котенца, а?

Котката не ѝ обърна внимание.

— Искам да ви разкажа една случка с Конфуций, госпожо Гринкър. Той е китайец от пред комунистическата епоха.

— Знам кой е Конфуций.

— В едно съседно село, да речем Бела Сити, изгоряла конюшня. Конфуций попитал дали някой човек е пострадал — не се интересувал от конете.

Това я засегна. Пяната преля по стените на чашите и потече по пръстите ѝ. Постави ги върху масичката.

— Аз мога да обичам и котките, и хората — рече колебливо. — Ако искате вярвайте, но имам и син, сега е в колеж. Дори имах и съпруг някога. Какво ли става с него?

— Ще започна да го търся веднага щом приключва с този случай.

— Не си правете труда. Няма ли да си изпиете бирата? — Седна на ръба на дивана и си избръска пръстите с книжна салфетка.

— В този случай вече има едно убито момиче и един изчезнал мъж. Ако някой бе прегазил котката ви и съседът бе видял номера на колата му, щяхте да помолите да ви го каже, нали? На кого телефонирахте преди малко?

— На никого. Грешен номер. — Пръстите ѝ мачкаха мократа салфетка и я превръщаха в малък предмет — нещо като дамска шапка.

— Телефонът не е звънял.

На едрото ѝ лице се изписа болка.

— Жената ми е клиентка. Гарантирам за нея. — Болката бе отчасти морална и отчасти икономическа.

— Как Луси Чемпиън е получила тази шапка? Клиентката обясни ли ви?

— Разбира се. И затова няма никакъв смисъл да я замесвам. Луси Чемпиън е работила при нея. Избягала преди време и откраднала шапката и някои дреболии.

— Какви дреболии? Бижута?

— Как разбрахте?

— Черпя информация от извора — госпожа Ларкин.

Дениз не реагира на името. Сръчните ѝ пръсти несъзнателно бяха превърнали салфетката в копие на черния тюрбан. Забеляза това и го хвърли под носа на котката, която веднага се спусна отгоре му.

Жената поклати глава. Металните ролки потракваха като несвързани мисли.

— Всичко това е много объркващо. Е, хайде да пием — вдигна чаша, — в това няма грешка. И всичко потъва в пълен мрак.

Посегнах към чашата си. Хубавите пружини на дивана ни хвърлиха един към друг.

— Това откъде ви хрумна?

— Някога ходех на училище — странно, нали? Това бе преди да се поболея по изкуството. Та как беше името?

— Арчър.

— Не вашето. На жената, дето ви разказа за откраднатите бижута?

— Госпожа Ларкин. Сигурно не е истинското ѝ име. Малкото е Уна.

— Дребна и тъмнокоса? Около петдесетте? Мъжки тип?

— Точно така. Тя ли е вашата клиентка?

Дениз се намръщи към бирата си, замислено отпи и си сложи мустаци от пяна.

— Не би трябвало да говоря за това. Но ако използва фалшиво име, значи има нещо подозрително. — Колебанието ѝ премина в чувство за самосъхранение. — Няма да споменавате името ми пред нея, нали? Магазинът ми едва се крепи, а трябва да плащам и за образованietо на момчето. Не мога да си позволя никакви неприятности.

— И Уна, или както наистина се казва, не може.

— Уна Дюрано, мис Уна Дюрано. Поне тук така е известна. Вие откъде я познавате?

— Работих за нея, за кратко време — отдавна.

Следобедът ми се стори много отдавна.

— Откъде е?

— Не знам. Повече ме интересува сега къде е.

— По-добре да ви кажа всичко — рече кисело Дениз. — Живее в имението „Пепърмил“. Взе го под наем миналата пролет. Чувам, че плаща астрономическа сума — хиляда долара на месец.

— Значи диамантите са истински.

— О, да, истински са.

— И къде е това имение?

— Ще ви кажа. Но нали няма сега да ходите там? — Стисна ръката ми със силните си пръсти. — Ако отидете, тя ще се сети, че съм се разприказвала.

— Това е важно, Дениз.

— Знам. Но е важно и за мен. Стоте долара, които даде за тази шапка, ми платиха наема за месеца.

— Кой месец?

— Мисля, че март. Това бе първата шапка, която купи от мен. Оттогава идва още няколко пъти.

— Сигурно ѝ е отивала, ако въобще може нещо да ѝ отива.

— Не, нищо не може — тя не е никак женствена. Пък и не купи тюрбана за себе си. Плати го със сто долларова банкнота, но другата жена, която дойде с нея, го пробва и си го сложи на излизане от магазина. — Ръката ѝ все още бе върху моята като птиче, намерило удобно местенце за през нощта. Усети как мускулите ми се свиха. — Какво има?

— Другата жена. Можете ли да я опишете?

— Много красиво момиче, много по-младо от мис Дюрано. Блондинка с прекрасни сини очи. Като статуетка. Приличаше на принцеса с моята шапка.

— Тя у мис Дюрано ли живее?

— Не знам, но съм ги виждала заедно няколко пъти. Русата беше в магазина ми само веднъж.

— Разбрахте ли как се казва?

— За съжаление не. Важно ли е? — Пръстите играеха по мускулите ми.

— Не знам вече кое е важно и кое не е. Но вие ми помогнахте — изправих се аз.

— Няма ли да си допиете бирата? Не можете да отидете там сега. Минава полунощ.

— Мисля да огледам мястото. Къде се намира?

— Недейте. Обещайте ми поне, че няма да влизате и да говорите с нея сега.

— Не биваше да ѝ се обаждате. Но ще ви обещая нещо по-добро — ако открия Чарли Сингълтън, ще купя най-скъпата шапка в магазина ви.

— За жена ви ли?

— Не съм женен.

— Ооо — тя преглътна. — Е, добре. За да стигнете до „Пепърмил“, трябва да завиете вляво от крайморския булевард и да карате към края на града, покрай гробището. Първото голямо имение след него. Ще го познаете по парниците. Има си и собствена малка самолетна писта.

Повдигна се тежко и отвори вратата. Котката бе разкъсала книжната шапка на малки парченца, които покриваха килима като мръсни снежинки.

ГЛАВА 15

Върнах се по крайморския булевард и завих на юг. Усетих в лицето си свеж бриз, пълен с влага и с всички миризми на океана. Зад шумолящите палми, които фаровете ми осветяваха, водата блестеше на лунната светлина като сребро.

Булевардът се отклони от плажната ивица и се заизкачва нагоре покрай обрулени от вятъра вечно зелени растения, които се бяха стушили по хълма. До шосето изскочи каменна стена и удвои стърженето на гумите и шума на мотора. Зад нея мраморни ангели бяха обърнали взор към небето и светци бяха разперили ръце за желязна благословия.

Стената на гробището изведнъж свърши и на нейно място изникна желязна ограда с остри върхове. През нея забелязах огромна запустяла ливада и по-навътре — писта и хангар. Забавих ход.

Тежък портал от ковано желязо висеше между две колони с форма на обелиск и с голям надпис: „Продава се“.

Слязох от колата и бутнах портала. Заключен бе с верига. През процепите видях дълга прива алея с кокосови палми и в края ѝ — массивна къща. Отстрани блестеше наклоненият стъклен покрив на парник.

Железните декоративни листа между пръчките на оградата бяха удобни за стъпване. Изгасих фаровете и прескочих от другата страна. Направих голям полуокръг през ливадата, далеч от алеята, като си пробивах път през високата трева и плевелите. Плуващата луна ме съпроводи до къщата.

Сградата бе в стил испански ренесанс със силно влияние на инквизицията. В широката ѝ циментова фасада бяха дълбоко потънали тесни прозорци, преградени с декоративни железни решетки. На втория етаж един прозорец светеше като голям жълт правоъгълник с тъмни райета. Виждаше се част от тавана с танцуващи по него неясни сенки. После сенките се доближиха до прозореца и добиха човешка форма. Проснах се по гръб и загърнах отпред сакото си.

В долния край на жълтия правоъгълник се появиха рамене и мъжка глава. Върху размазаното от луната лице различих тъмни очи, обърнати към небето. Погледнах и аз нагоре в тъмния дълбок кладенец, от който капеха звезди, и се запитах какво вижда или какво търси там човекът на прозореца.

Той се раздвижи. От черния силует се отделиха две бледи ръце и се вкопчиха в решетката. Започна да се клати встрани и нещо бяло проблесна на главата му. Раменете му се сгърчиха. Опитваше се сякаш да измъкне пръчките от циментовата им основа. При всеки неуспешен опит тихо сумтеше: „Ад, ад, ад“.

Думите тежко се отронваха от устата му и това се повтори четиридесет-петдесет пъти. Тялото му се извиваше и яростно се мяташе встрани. Дръпна се от прозореца така неочеквано, както се бе и появил. Сянката пропълзя бавно назад по тавана и изгуби човешките си очертания.

Плъзнах се по стената към слабо осветен прозорец на долния етаж, видях дълъг коридор и светлина, която идваща от отворена врата в другия му край. Ослушах се ѝ чух музика — по похлупака на тишината почукваше и дращеше джаз.

Заобиколих къщата отляво покрай редицата затворени гаражи, червен тенискорт, обрасъл тук-там с трева, и запустяла градина, пълна с кактуси. От края ѝ започваше висока скала, под която океанът се простираше към хоризонта като нагъната ламарина.

Върнах се към къщата. Между нея и запустялата градина имаше вътрешен двор с цветя в големи саксии. Масичките и столовете ръждясаха като железни останки от мъртвото лято. Върху тях падаше светлина от голям прозорец. Музиката сечуваше по-силно — като забава, на която не съм поканен.

На прозореца нямаше пердета, но бе твърде високо и не можех да видя почти нищо. Виждах само черните греди на тавана и част от стената, украсена с портретите на белогърди жени в дантелени шапчици и мъже с широки бакенбарди и тесни рамене, облечени в черни викториански жакети. Нечии прадеди, но не тези на Уна. Тя бе машинно производство.

Повдигнах се на пръсти и видях върха на главата ѝ, покрита с къси черни къдри като каракул. Седеше неподвижно до прозореца. Срещу нея седеше млад мъж с провиснала плът под брадичката, около

устата и очите му. Погледът му бе прикован някъде ниско под перваза на прозореца. По движението на очите му познах, че играят карти.

Музиката спря и започна пак отначало — въртеше се една и съща стара плоча „Сантиментална жена“. Казах си: „Сантименталната Уна“, точно когато се чу вой. Приглушен от стената, звукът се извисяваше и замираше като койот, който вие към луната. Или пък като човек. Косата ми настръхна.

Уна каза достатъчно високо, за да я чуя през затворения прозорец: „За бога, иди му затвори устата!“.

Мъжът се изправи — носеше бяла престилка, но нямаше вид на опитен в професията. Стисна ръце по женски и каза:

- Какво, тук ли да го доведа?
- Май ще трябва да го доведеш.

Воят се засили. Санитарят обърна глава по посока на гласа и тръгна натам. Изчезна от погледа ми. Уна стана и тръгна в същата посока. Усили музиката, която се разля из къщата като тъмен прибой, а човешкият писък се изви над него, като че някой се давеше. После спря изведнъж. Музиката продължи и заглуши човешкото echo.

В стаята се чуха гласове. Уна на пресекулки каза: „Главоболие... да си почине човек... наркоза“. Същият ръмжащ глас, който бях чул и преди, постепенно се изви над музиката: „Не мога! Ужасно е! Ужасни неща стават! Трябва да ги спра!“.

- Точно ти пък ще ги спреш — изхили се по-младият.
- Остави го на мира! — яростно извика Уна. — Нека си каже. Цяла нощ ли искаш да вие?

Пак тишина, освен звука на песента. Качих се на верандата и се опрях на една ръждясала маса. Здрава беше. Качих се отгоре й, а тя се заклати за миг и аз се уплаших. Изправих се — главата ми почти достигна перваза на прозореца.

Уна стоеше до радиограмофон. Намали звука и тръгна право към прозореца. Инстинктивно приклекнах, но тя не гледаше към мен — със смесено изражение на състрадание и ярост гледаше мъжа в средата на стаята. Отстрани на главата му нещо проблесна като светкавица.

Дребното му тяло бе увito в халат от червен брокат, който висеше на него така, сякаш принадлежеше на някой по-едър мъж. Дори и лицето му се бе свило под кожата.

— Ужасни неща — изръмжа високо в тъмнината. — През цялото време. Хванах кучетата на мама. Те разпънаха на кръст татко. Изкачих се на хълма и видях пироните в дланите му и той ми каза да ги убия. Всичките да ги убия. Последният трамвай. Слязох в тунела под реката. Умрелите момчета лежаха. В гащите им стърчаха копия — и продължи на ужасна смесица от английски и италиански.

Санитарят седеше на рамото на едно кожено кресло. Под светлината на настолната лампа изглеждаше нереален, сякаш бе привидение. Извика като зяпач от скамейката:

— Покажи им, Дюрано! Добре се справяш, приятелю!

— За теб той е „господин“, пача такава! — обърна се към него Уна ядосано. — Викай му „господине“.

— Господин Дюрано. Извинете ме!

Човекът, който носеше това име, обърна лице към светлината. Изцъклените му черни очи блестяха като въгленчета в снега.

— Господин прокурор! — извика той. — Има плъхове в реката, трябва да ги убия. Плъхове във водата за пиене, плуват във вените. Обещах да ги изчистя.

— Дай му пистолета, за бога! — рече Уна. — Искам това да свърши.

— За бога — повтори след нея Дюрано, — видях го на хълма. Пирони в дланите му и кучетата. Той ми даде пистолета, каза да го скрия в панталоните, имам плъхове в кръвта. Казах, че ще ги изчистя. — Мършавата му ръка като невестулка се пъхна в джоба на халата и излезе оттам празна. — Взели са ми пистолета. Как да ги изчистя, като са ми го взели? — размаха агонизиращо юмруци и се забълска по главата. — Дайте ми пистолета!

Уна почти се затича към грамофона, сякаш понесена от вятъра. Пусна го високо и се обърна към Дюрано, като се бореше стъпка по стъпка с психическия вятър, който вееше в стаята. Дебелият санитар повдигна престиilkата си и извади изпод колана си черен пистолет. Дюрано неуверено се хвърли към него. Санитарят не оказа никаква съпротива. Дюрано измъкна пистолета от ръцете му и отстъпи назад.

— Хайде! — рече властно и изтърси поредица ругатни, сякаш устата му бе пълна с тях и ги изплюваше една по една. — Хайде, вие двамата, горе ръцете!

Санитарят изпълни заповедта. Уна се нареди до него с вдигнати ръце. Пръстените ѝ проблясваха. Лицето ѝ бе като каменно.

— Точно така! — тежко изрече Дюрано. На челото му имаше червени петна. Отпуснатите му устни продължиха да се движат, но аз не чух какво казва. Наведе се напред и побелелите му пръсти стиснаха пистолета, сякаш единствено той го крепеше в пулсирация океан на шума.

Уна тихо рече нещо. Санитарят слабо се усмихна. Дюрано направи малка стъпка напред и стреля в него три пъти. Санитарят се просна на пода, като подложи ръка под главата си. Продължи слабо да се усмихва.

Дюрано стреля три пъти и в Уна. Тя се преви на две и се просна на дивана. Дюрано се огледа за други възможни жертви. Като не намери такива, той пусна пистолета в джоба на халата. Още когато започна да стреля, забелязах, че е детски пистолет с капси.

Уна стана и намали музиката! Дюрано я гледаше без учудване. Човекът, с бялата престилка се изправи на крака и изведе Дюрано от стаята. На вратата той се обърна и замечтано се усмихна. Петната по челото му бяха посинели и се подуваха. Преди санитарят да го избута навън, Уна му помаха като майка на детето си. После седна на масата до прозореца и започна да разбърква картите. Сантименталната Уна.

Слязох от масата. Чувах как далеч долу на плажа вълните се гонят по пясъка и гукат като деца-идиотчета.

Минах пред къщата. Прозорецът с решетката на втория етаж още светеше и по тавана се виждаха сенки. Приближих се до високата дъбова входна врата. Тя сякаш подканяше да я забълъскаш с приклада на пушка. Застанах зад обраслите с плевели саксии, подпрях брадичка на парапета на терасата, попипах пистолета в джоба на сакото си и реших, че денят е приключил.

Нямах нито доказателства, нито власт да арестувам! Уна. Докато се сдобия с едното или с другото бе по-добре да я оставя тук, където можех лесно да я намеря — в топлите обятия на семейството ѝ.

ГЛАВА 16

Стълбът на планинския кръстопът бе разцепен от куршумите на ловци, които явно се бяха упражнявали. От него стърчаха четири боядисани в бяло табели. Едната сочеше обратно натам, откъдето идваш: Арою бийч 11 км, втората сочеше напред: Бела Сити 54 км, третата — надясно: Орлово гнездо 8 км и четвъртата — наляво: „Скай рут“. Петата — необозначена посока, бе право нагоре, където в сините небесни простори се носеше сокол. Бе ясна ранна утрин.

Седнах отново зад кормилото и завих по „Скай рут“ — чакълест път, който описваше контура на планината. От лявата ми страна тя потъваше надолу в каньона. Отсреща в далечината, гладък като тепсия, блестеше океанът и се белееше Арою бийч.

Минах покрай няколко пощенски кутии, които висяха на стълбове в началото на стръмни пътеки. Тази с номер 2712 носеше и яркочервен надпис: „Хайхолм, Х. Уайлдинг“. На дъното на каньона пътеката се разширяваше и образуваше площадка. Между дъбовете в единния ѝ край се бе свила малка каменна къщичка.

На двора кудкудякаха кокошки. Остарял пес ме погледна накриво, повдигна вежда и отказа да се отмести от пътя на колата. Дръпнах ръчната спирачка и слязох. Той изръмжа мързеливо, но не се помръдна. Към мен притича съскащ гъсок, но преди да ме стигне, свърна между дърветата. Долу в гората се чуваха индианските бойни викове на някакви деца.

Мъжът, който се показа от каменната къщичка, също можеше да мине за индианец. Бе облечен в мръсни платнени шорти. Тялото му бе обгоряло до черно от слънцето. Над ушите му се спускаше права черна, тук-там сивееща коса.

— Здрави — рече и засвири беззвучна мелодия по изпъкналите си ребра. — Чудесен ясен ден! Надявам се, забелязвате светлината — много е особена. Уистлър сигурно би могъл да я хване в картина, аз не мога.

— Господин Уайлдинг?

— Разбира се — протегна ми изцапана с боя ръка. — Удоволствие е за мен да се запозная с вас. Удоволствие е въобще да видя някого тук. Идвало ли ви е на ум, че светлината създава пейзажи и така светът се сътворява ежедневно в известен смисъл?

— Не, никога не съм се сещал.

— Е, помислете тогава — рече сериозно. — От прастария черен хаос светлината създава пейзажи. Ние, художниците, ги пресъздаваме. Не мога да изляза навън сутрин и да не се почувствам като самия господ през втория ден от сътворението. Или беше третият? Няма значение. Освободил съм се от времето. Живея в чистото пространство.

— Казвам се Арчър — вметнах, преди да потъна в планинския поток от думи. — Преди две седмици...

— Извинете, че бях неучтив. Толкова рядко виждам хора, че се превръщам в грамофон като дойде някой. Арчър, казвате? Случайно да сте зодия Стрелец? Би било много забавно!

— Стрелец е малкото ми име. По-забавно е, отколкото можете да си представите.

Уайлдинг се изсмя високо и пискливо като присмехулник, който имитира човешка радост. С индиански вик, като echo в гората, децата повториха смеха му.

— Кой сте вие всъщност? Заповядайте да пием чаша чай.

— Детектив съм.

— По случая Сингълтън ли?

— Да.

— Ох... — Той не повтори поканата си за чай. — Няма какво ново да ви кажа. Вече всичко разказах на другите.

— Работя самостоятелно. Не съм говорил с другите и не знам нито какво знаят, нито пък какво мислят. Имам предчувствие обаче, че е мъртъв.

— Чарлз мъртъв? — Учудване или никакво друго чувство сякаш като с връв събра лицето му и го набръчка. — Би било жалко. Той е само на двадесет и девет. И защо имате чувството, че той е мъртъв, господин Арчър?

— По аналогия. Вчера бе убита една жена очевидно, защото е знаела какво се е случило с него.

— Русокосата, тя ли е убита?

— Не, една чернокожа. — Разказах му за Луси.

Седна на земята по индиански и подпра лакът върху подвитите си колене. Започна да рисува с показалец върху прахта. Нарисува издължена маска във формата на ковчег. Приличаше малко на собственото му лице. Едно младо петле се приближи и го клъвна по ръката.

Уайлдинг се изправи на крака и леко се плесна по челото с ръката, която бе нарисувала ковчега.

— Ето ти символното мислене в най-груба форма. Чудя се понякога дали майка ми не е изневерила на баща ми с някой индианец. — Заличи рисунката със сандала си, като не спираше да говори. — Художникът прави предмети от събитията, а поетът прави думи. Какво прави човекът на действието, господин Арчър? Изстрадва ли ги?

— Вашият приятел Сингълтън ги изстрадаваше, нали? Разбрах, че ви е приятел, или не?

— Разбира се, че ми е приятел. Познавам Чарлз откак тръгна на училище. Аз бях учител в Аройо бийч, преди картините ми да започнат да се продават. Почти десет години той идваше тук при мен всяко лято. Оттук се вижда колибата му — посочи на север по продължение на каньона. Близо до върха, на около километър бе прилекната постройка от тъмни трупи и леко проблясващо между дъбовете. — Помагах му, когато я строеше, през лятото на 1941 година. Има само една стая, но Чарлз я нарича ателие. След първата си година в Харвард се върна тук с големи идеи да стане поет. Задушаваше се в къщата на майка си. И тя и къщата й — не знам дали знаете — пращят от традиции, но не такива, които могат да вдъхновят начинаещ поет. Чарлз идваше тук, за да избяга от тях. Наричаше каньона своята долина на сътворяване на душата.

— Бих искал да хвърля поглед на колибата му.

— Ще ви заведа.

Уайлдинг тръгна импулсивно към колата ми и аз го последвах. Бавно изкачих пътеката и свих наляво по каменистия път. На втората пощенска кутия бе написано името на Сингълтън. Завих пак наляво по пътеката, която се виеше надолу по каньона. Дървената колиба стоеше върху издатина естествено образувана при срещата на стените на каньона. Паркирах отпред и слязох от колата. Едва тогава забелязах, че вратата е запечатана с официален печат. Обърнах се към Уайлдинг:

— Не ми казахте, че къщата е запечатана. Шерифът да не се опасява от насилие?

— Той не ми се доверява — кисело отвърна Уайлдинг. — Когато му разказах, че съм чул изстрел, не го взе много на сериозно.

— Изстрелът ли?

— Извинете, мислех, че знаете. Късно в онази съботна вечер чух изстрел откъм тази посока. Тогава не му обърнах внимание — много изстrelи чувам тук и през ловния сезон, и извън него. Но когато ме разпитваха, разбира се, го споменах. Мисля, че добре огледаха мястото след това, но не намериха куршум.

— Няма и да намерят, ако е в тялото на Сингълтън.

— Да пази господ! Наистина ли смятате, че Чарлз е застрелян тук, в собствената му колиба?

— Сигурно и полицията мисли, че нещо се е случило тук, иначе нямаше да я запечатат. Какво друго чухте онази нощ?

— Нищо, съвършено нищо. Един-единствен изстрел около единадесет часа и толкоз. Минаха няколко коли, но по пътя винаги има движение нощно време.

Уайлдинг се приближи до големия прозорец, повдигна се на пръсти и надзърна през кафявите дипли на монашеското расо, което служеше за завеса. Надникнах над рамото му в квадратната стая, обзаведена с примитивен лукс — полирани мебели, домашнотъкани покривки, медни съдове. Всичко изглеждаше на мястото си. Срещу прозореца, над огнището, от избеляла дървена рамка едно хубаво момче, нарисувано с масло, се взираше над главите ни надолу по огрения от слънцето каньон.

— Това е Чарлз — прошепна Уайлдинг, сякаш момчето в рамката можеше да ни чуе. — Аз нарисувах този портрет и му го подарих. Когато бе двадесетгодишен, приличаше на младия Шели. За съжаление вече не прилича. Загуби въздушния си чар през войната, когато тръгна с онази жена. Или пък самата война му го отне. Аз май имам предубеждение към жените. Нали съм заклет ерген...

— Това блондинката, която споменахте ли е?

— Споменах ли я? Неволно е било — обърна се и постави почернялата си ръка на рамото ми. — Вижте какво, вие да не сте от разузнавачите на старата дама? Ако е така, не искам да говоря повече. Разбира се, всичко казах на шерифа.

— Всичко, което ми кажете, остава само между нас.

Блестящите му черни очи пропълзяха по лицето ми като бръмбари, които търсеха нещо за ядене.

— Защо се интересувате от Чарлз тогава?

— Компаньонката на госпожа Сингълтън ме нае.

— Силвия Трийн? Тя е прекрасно дете! Много е влюбена в Чарлз. Така поне мисля. Но не мислех, че...

— Тя знае за русокосата.

— Да, аз ѝ казах. Мислех, че го правя за добро. Каквото и да стане, Чарлз никога няма да се ожени за Силвия. Той не е човек за семейство. Но аз не казах на Силвия откога е връзката му.

— Тя мисли, че е от това лято.

— Аз я заблудих. Въщност продължава вече седем-осем години. Чарлз ме запозна с нея точно преди да отиде във въздушните сили. Името ѝ е Бес, но фамилията ѝ не помня. Беше съвсем млада и много вълнуваща — съвършена, ако не си отваря устата. Но аз не бива да дрънкам... — И продължи да дрънка: — Чарлз имаше пролетарски увлечения. Въпреки това или заради това, беше истинска любов. Децата бяха полуреди един за друг. Не бива да казвам „деца“. Тя не беше дете. Беше вече омъжена, така разбрах. Което несъмнено бе удобно за Чарлз. — И добави замислено: — Може би той трябваше да се ожени за нея.

— Мислите ли, че тя го е застреляла?

— Нямам причини да мисля така. Възможно е, разбира се. Седем години са дълго време младо момиче да чака младежът да се реши.

— Тя тук ли беше през нощта, когато той изчезна?

— Не знам. Видях наистина светлина в колибата. Въщност отдавна не съм я виждал, но имам впечатлението, че те често идваха заедно тук през лятото — всяка събота вечер.

— А преди това?

Облегна се върху запечатаната врата и се замисли с ръце скръстени на гърдите.

— Не идваха така често — знам това със сигурност. Бес се появи за първи път през лятото на 1943 година и аз тогава се запознах с нея. Исках да я рисувам. Чарлз обаче изпитваше силно чувство за собственост и вече никога не ме покани, когато тя бе тук. След онова лято не я видях повече до 1945 година, когато Чарлз се уволни. През

следващите три-четири години често я виждах отдалеч. През есента на 1948 Чарлз замина за Харвард да учи право и не ги видях тук чак до тази пролет. Възможно е тя да е била с него там. Никога не съм го питал за нея.

— Защо?

— Ревнив е и потаен за личните си работи. Отчасти е виновна майка му. Отношението към половото влечење е меко казано сурво.

— Значи не знаете откъде е момичето, нито къде е заминало? Или пък какво е правело в Аројо бийч, за кого е омъжено?

— На всички тези въпроси отговорът е „не“.

— Можете ли да я опишете?

— Ако мога да намеря думи... Млада Афродита, Венера на Веласкес, но с глава от северната раса.

— Я пак опитайте, господин Уайлдинг, но с по-прости думи.

— Северна Афродита, която излиза от Балтийско море — усмихна се на образа той. — Съвършена, ако не я чуеш как говори. Тогава ти става болезнено ясно, че се е учила да говори английски, ако това въобще е английски, в доста варварска среда.

— Искате да кажете синеока блондинка без маниери?

— Балтийски сини очи — настоя той, — коса като коприна от млада царевица. Прекалено драматична красота, за да можеш наистина да я нарисуваш. Аз имах силно желание да я рисувам гола. — Очите му горяха. — Но Чарлз не даваше дори да се издума за това.

— Можете ли да я нарисувате по памет?

— Мога, ако поискам — подритна в прахта като непослушно момче. — Но от години не се занимавам с човешки материал. Мой обект е чистото пространство, озарено от сиянието на природата, ако разбирате какво искам да кажа.

— Не разбирам.

— Във всеки случай никога не използвам изкуството си и не позволявам друг да го използва.

— Ъхъ, високо съзнание. Освободили сте се от времето. Вероятно и вашият приятел също се е освободил, но по по-труден начин. На ваше място човек би слязъл от пиедестала си и би се помъчил да помогне.

Погледна ме огорчено. Помислих, че ще се разплаче. Вместо това, той се изсмя нечовешки, а ехото разнесе силния му смях из

каньона като кряськ на изгубила се птица.

— Мисля, че имате право, господин Стрелец. Ако ме върнете в къщи, ще видя какво мога да направя.

Половин час по-късно се показва от собствената си къщичка, като размахва лист рисувателна хартия.

— Готово! Възможно най- подробно. Това е пастел, напръскан с фиксаж, така че не го прегъвайте.

Взех рисунката от ръцете му. Бе цветен портрет на млада жена. Светлорусите й плитки бяха кръстосани на главата й. Очите й имаха матовия блесък на керамични плочки. Уайлдинг бе хванал красотата й, но тя бе по-стара във времето, отколкото на портрета. Изглежда усети какво си мисля и каза:

— Скицирах я както я видях за пръв път. Така съм запазил образа й. Сега е седем-осем години по-стара.

— Сменила си е и цвета на косата.

— Значи я познавате?

— Не съвсем. Но ще я опозная по-добре.

ГЛАВА 17

Изкачих предните стъпала на къщата на доктор Бенинг и натиснах звънеца. Дупката, която бях направил в ъгъла на стъклото, сега бе покрита с картон и лепенки. Доктор Бенинг отвори вратата, беше по риза и висящи тиранти. Несресаната му коса приличаше на повехнали стръкчета трева по розовата пустиня на темето му. Приличаше на стар и уморен човек. Гласът му обаче бе нетърпелив и твърд.

— С какво мога да ви бъда полезен? Не бяхте ли в приемната ми вчера следобед?

— Не идват за преглед, докторе.

— А за какво идвate? Аз тъкмо ставам.

— Полицията беше ли вече при вас?

— Не! Вие полицай ли сте?

— Частен детектив, сътруднича на полицията. — Показах му разрешителното си. — Разследваме убийството на чернокожо момиче на име Луси Чемпиън. Тя бе при вас вчера следобед.

— Проследили сте я?

— Точно така.

— Ще ми кажете ли защо? — На ярката утринна светлина очите му изглеждаха безцветни и пълни с напрежение.

— Затова ми плащат.

— И сега тя е мъртва?

— Изплъзна ми се, а когато я открих отново вчера късно следобед, гърлото ѝ бе прерязано.

— Странно, че не ме потърсихте по-рано. Тъй като тя ми е пациентка, очевидно аз съм между последните, които са я видели жива.

— Търсих ви снощи. Жена ви не ви ли каза?

— Тази сутрин още не съм говорил с нея. Тя не е добре. Влезте, моля. Само да се облека и ще се опитам да ви помогна с каквото мога.

Покани ме в приемната. Чехлите му изхлопаха нагоре по стълбите. След малко се върна, облечен в измачкан евтин костюм и прясно избръснат. Подпра се на бюрото, запали цигара и протегна пакета към мен.

— Благодаря, но не пуша преди закуска.

— Глупаво е, че аз пуша, а винаги предупреждавам пациентите си да не пушат на гладен stomах. Но така сме ние лекарите — непрекъснато говорим за профилактика, а поне половината умираме преждевременно от преумора. „Докторе, излекувай първо себе си.“ — Заедно с дрехите, Бенинг си бе надянал и професионалния маниер.

— Като споменахте преждевременна смърт... — вметнах аз.

— Разбъбрих се. — Усмивката му бе запазила нещо от момчешкия му чар. — Лош навик, опитвам се да предразположа пациента. Та за пациентката мис Чемпиън... Казвате, че сте я намерили с прерязано гърло, господин... Арчър ли ви беше името?

— С прерязано гърло и името ми е Арчър.

— Какво точно искате от мен?

— Вашите наблюдения — лични и професионални. Вчера тя за първи път ли бе при вас?

— Мисля, че за трети. Съжалявам за неразборията в картотеката ми, но нямам помощничка. Пък и много от пациентите идват само по веднъж и плащат в брой. Това е естествено, да речем, за по-бедните хора. Само в счетоводната книга записвам подробно всичко. Но си спомням, че тя идва още два пъти преди това — веднъж май в средата на седмицата и веднъж миналата седмица.

— Кой я изпрати при вас?

— Хазяйката ѝ, госпожа Норис.

— Познавате ли госпожа Норис?

— Да, разбира се. Работеше при мен като медицинска сестра. Тя е от най-добрания тип негри, или както вие бихте се изразили — чернокожи.

— Синът ѝ е заподозрян в това убийство.

— Алекс? — нервно отметна крак и ритна бюрото. — Защо, за бога, го подозират?

— Беше на местопрестъплението, арестуваха го, а той изпадна в паника и избяга. Ако не са го хванали досега...

— Дори и така да е, мисля, че Алекс не е убиецът.

— И аз така мисля, но лейтенант Брейк мисли другояче. Тя му бе приятелка и той искаше да се ожени за нея.

— Тя не беше ли доста по-голяма от него?

— На колко години беше?

— На двадесет и няколко. Медицинска сестра с няколко години стаж.

— Какво ѝ беше?

От забравената му цигара падна пепел. Той я стъпка на килима несъзнателно с подметката на износената си черна обувка.

— Как какво ѝ беше?

— От какво я лекувахте?

— Нищо сериозно всъщност. — Замълча, преди да отговори. — Оплакваше се от болки в корема. Мисля, че причината бе спазъм на дебелото черво. За съжаление тя знаеше и прекалено много, и прекалено малко за болестите. Преувеличаваше симптомите си — мислеше, че е рак. Разбира се, нямаше нищо такова — просто леко психосоматично заболяване.

— Искате да кажете, че симптомите ѝ са били на нервна почва?

— Не бих казал точно нерви. — Бенинг искаше да блесне с професионалните си познания. — Цялостната личност може да е причина за психосоматичните заболявания. В нашето общество един негър, а още повече образована негърка като мис Чемпиън, често среща разочарования, които могат да доведат до невроза. Силната личност понякога превръща блудкава невроза във физически симптоми. Това е, грубо казано, което се случи с мис Чемпиън. Тя се чувстваше смачкана от живота и неудовлетворението намери израз в стомашни колики — спря да си поеме дъх той.

— Тя какво правеше в Бела Сити?

— И аз това се питам. Твърдеше, че си търси работа, но не мисля, че имаше разрешително да практикува в Калифорния. Бих искал да знам историята ѝ.

— От Детройт е. Бедно и необразовано семейство. Това стига ли?

— Не обяснява обаче психическия ѝ живот.

— Защо се интересувате от психическия ѝ живот?

— Явно страхът от болести не беше единствената ѝ фобия. Имаше по-дълбок и по-всеобхватен страх, който се изразяваше по

различни начини. Опитах се да ѝ обясня това, но тя не можа да ме разбере — разплака се и тогава ми разказа за другите си страхове.

— От какво се страхуваше?

Разпери ръце, като че изнасяше лекция.

— Трудно е да се каже. Не съм психиатър, въпреки че се опитвам да чета литература по въпроса. — Огледа мизерната приемна и импулсивно добави: — Което не може да се каже за колегите ми в този загубен град.

— Страхът ѝ истински ли беше или въображаем?

— Точно това е въпросът, на който не мога да отговоря, без да знам повече неща за нея. — Замисли се и добави: — Субективно страхът винаги е реален. Но дали ситуацията го оправдава? Струва ми се, че в този случай да. Мис Чемпиън вярваше, че я преследват, че е белязана да умре.

— Каза ли ви подробности?

— Не. Нямах достатъчно време да спечеля доверието ѝ. Едва при последното си идване спомена страхът от преследване. Вие разследвате смъртта и живота ѝ — наистина ли някой я е преследвал? Някой, който я стигна в края на краищата?

— Не знам. Аз самият я следях и тя разбра — не се справих добре. Ако е била заслепена от страх, това ѝ е било достатъчно. — Зададох му въпрос, който не исках да задавам: — Мислите ли, че може да се е самоубила от паника?

Доктор Бенинг започна да крачи напред-назад, после спря и ме погледна. Явно се чувстваше неловко.

— Ще бъда откровен с вас. Тревожех се за нея точно в този смисъл и затова направих всичко възможно да намаля страховете ѝ.

— Мислите ли, че бе способна на самоубийство?

— Имах го предвид като възможност. Това е всичко, което мога да ви кажа. Не съм психиатър — разпери ръце безпомощно. — Може ли раната да е от самоубийство?

— Твърде дълбока е — затова. Брейк и съдебният лекар могат да дадат по-точен отговор. Брейк ще иска показанията ви.

— Мога да дойда с вас, ако отивате в полицията.

Казах, че точно там отивам. Бенинг си сложи шапката.

Когато плешившата му глава бе покрита, изглеждаше доста помлад, но все пак нито достатъчно хубав, нито достатъчно богат, за да

има такава жена. Преди да излезем, извика към горния етаж:

— Излизам, Бес. Искаш ли нещо?

Отговор не последва.

ГЛАВА 18

Мръсно белият градски съвет се различаваше от околните магазини и други обществени сгради само по празния си пилон, който се издигаше пред него сред изгоряла от слънцето трева. Бетонна рампа водеше надолу към издраскана зелена врата — полицейското отделение. Вътре боядисаният също в зелено коридор едва-едва се осветяваше от няколко покрити с мрежа крушки. Миришеше на паркетин и смазка, на страх, мизерия и пот. В най-отдалечения и тъмен ъгъл на дървена пейка до стената седеше monumentalno тяло. То принадлежеше на едра негърка в черно палто. Кичурът, който се подаваше изпод черната ѝ шапка, приличаше на стоманена вълна. Обърна глава към нас и тогава я познах. Бенинг заговори пръв:

— Госпожо Норис! — И тръгна към нея с протегнати ръце.

Тя ги стисна и вдигна широкото си тъмно лице към него.

— Радвам се да ви видя, докторе. — Под пресичащите се сенки носът, устата и брадичката ѝ приличаха на черни камъни, загладени от времето. Единствено очите ѝ блестяха от мъката на живота. — Арестуваха Алекс. Обвиняват го в убийство.

— Сигурно е някаква грешка — рече той с успокоителен професионален тон. — Знам, че е добро момче.

— Наистина е добро момче. — И тя ме погледна въпросително.

— Това е господин Арчър, госпожо Норис. Той работи по случая.

Тъкмо ми казваше, че смята Алекс за невинен.

— Благодаря ви, господин Арчър.

— Кога го арестуваха?

— Рано тази сутрин. Опитвал се да напусне границите на щата. Колата се повредила. Въобще не е трябвало да бяга — този млад глупак. Сега стана още по-лошо.

— Наехте ли му адвокат? — попита Бенинг.

— Да — господин Сантиана. В планината е за почивните дни, но влязох във връзка с него.

— Той е добър адвокат — потупа я по рамото Бенинг и тръгна към вратата на дежурния. — Ще говоря с Брейк, да видим дали мога да направя нещо за Алекс.

— Знам, че във ваше лице Алекс има приятел, докторе.

В думите ѝ имаше надежда, но гърбът и раменете ѝ бяха отпуснати с примирение. Видя, че се каня да седна и прибра полите на палтото си, поотмести се на една страна и неволно въздъхна. Седнах върху издълбаните в мекото дърво най-различни инициали.

— Познавате ли сина ми, господин Арчър?

— Малко поприказвах с него снощи.

— И вярвате, че е невинен?

— Да. Изглеждаше силно влюбен в Луси.

Тя сви дебелите си устни с подозрение и рече тихо:

— Защо казвате това?

— Той самият го каза. А освен това си пролича от действията му.

Замълча. Черната ѝ ръка плахо ме докосна и се върна върху гърдите ѝ. На безименния си пръст, носеше венчална халка, дълбоко потънала в пътта.

— На наша страна ли сте, господин Арчър?

— На страната на справедливостта, когато мога да я намеря, а ако не мога, съм на страната на онеправдания.

— Синът ми не е онеправдан — рече тя с достойнство.

— Опасявам се, че ще бъде. Възможно е да го пратят в затвора за убийство. Единственият начин да предотвратим това е да намерим убиеца. Мисля, че можете да ми помогнете — въздъхнах дълбоко аз.

— Вие сте праведен човек, господин Арчър!

Оставих я да вярва в това.

— Готова съм да направя всичко необходимо. Вярно е, че момчето ми беше пощуряло по тази жена. Искаше да се ожени за нея. Опитах се да му попреча. Алекс е само на деветнадесет — много е млад да мисли за женене. Исках да му дам добро образование. Опитвах се да му обясня, че тъмнокожите в тази страна са нищо без образование. А и Луси не бе подходяща за нещо. Беше пет-шест години по-възрастна, а и беше леконравна. Изгоних я от къщата си вчера и какво — убиха я. Признавам, че направих грешка — надигнах се с гняв срещу нея. Тя нямаше къде да отиде. Ако знаех какво ще й се случи, нямаше да я гоня.

— Не се самообвинявайте. Мисля, че това така или иначе щеше да се случи.

— Защо?

— Носеше твърде тежък товар на плещите си.

— И аз имах такова чувство. Да, тя се страхуваше. — Госпожа Норис се наведе към мен много доверително. — Още от самото начало имах предчувствие, че Луси ще донесе нещастие на дома ми. Беше от Детройт. Аз живеех там, когато Алекс беше малък. Снощи, като ми казаха, че е убита, преживях пак всичко, от което се страхувах, докато се местехме с Алекс от град на град — търсехме препитание по време на кризата. Сякаш всичко това се беше събудило — тук, в тази долина. След толкова години труд... Успях да запазя почтеното си име...

Погледнах в дълбоките ѹ черни очи и не намерих какво да кажа.

— Но не това е важното — рече с нова сила тя, — не ме е грижа за доброто ми име. Тревожа се за момчето си. Вярвах, че ако се измъкнем от големите градове на север и заживеем в приличен дом, ще мога да го възпитам така, както баща му искаше. А сега какво — арестуваха го.

— Къде е баща му? Добре би било да е до него...

— Да, добре би било. Бащата на Алекс загина във войната. Господин Норис беше старшина в Американския морски флот. — Силно издуха носа си, вместо удивителен знак тя и попи очите си.

Изчаках малко и тогава попитах:

— Кога дойде у вас Луси Чемпиън?

— Пристигна с такси една неделна сутрин преди църковната служба. Трябва да е било преди две седмици. Не обичам да върша каквато и да било работа в неделя, нали е празник, но нямах право да я върна заради личните си предпочитания. В този град няма приличен хотел, който да я приеме, а повечето от стаите, които ние, чернокожите, можем да вземем под наем, не стават дори и за кучета. Говореше културно и беше добре облечена. Каза, че е на почивка и че иска да наеме частна квартира. От пролетта едната стая у нас беше свободна, а аз имах нужда от пари — Алекс започваше да учи в колежа. Изглеждаше кротка душа, въпреки че не бе нервна и срамежлива. Почти не излизаше, освен да обядва. Сама си приготвяше закуската и се хранеше с нас на вечеря.

— Добре ли се хранеше?

— Сега, като попитахте, се сещам, че не ядеше много. Чоплеше яденето като птиче. Попитах я веднъж-два пъти, да не би да не ѝ харесва как готвя, но тя смънка нещо.

— Да е споменавала нещо за болести?

— Не, господин Арчър. А, извинете, спомена, разбира се. Имаше ѝ нещо на стомаха. Нервен стомах.

— И вие я изпратихте при доктор Бенинг?

— Не я изпратих. Казах ѝ, че ако има нужда от лекар, той е добър. Но не мога да ви кажа дали е ходила при него?

— Да, ходила е. Никога ли не го е споменавала пред вас.

— Не си спомням.

— Да е споменавала госпожа Бенинг?

— Госпожа Бенинг ли? Аз не знам доктор Бенинг да има жена.

— Запознах се с нея снощи, в неговата къща. Поне се запознах с жена, която се нарича госпожа Бенинг.

— Сигурно имате пред вид Флорида Гутиерес — тя работи при доктора. Той никога не би се оженил за нея. Доктор Бенинг въобще за никакя жена не би се оженил след неприятностите, който имаше с първата си жена.

— Вдовец ли е?

— Разведен. — Не можа да прикрие неодобрението в гласа си тя.

— Не че го виня, освен, разбира се, за глупостта му, че се е оженил за жена толкова по-млада от него. Руса хетера, която безсрамно го измами. Всичко свърши както очаквах — тя избяга от него и се разведе. Поне аз така разбрах. — Стегна се и рязко каза: — Грехота е да разправям клюки.

— Как се казваше тя, госпожо Норис?

— Елизабет Бенинг. Докторът ѝ викаше Бес. Не зная фамилията ѝ по баща. Той се оженил за нея през войната, когато бил офицер в морския флот. Това е станало преди ние да дойдем в този град.

— И преди колко време го напусна тя?

— Почти две години оттогава. За него е по-добре така, въпреки че никога не посмях да му кажа какво мисля.

— Изглежда, че се е върнала.

— Тук, в къщата му?

Кимнах.

Стисна устни. Лицето ѝ сякаш се затвори. Недоверието към белите бе дълбоко и недосегаемо — като камък, струпан от поколения насам.

— Нали няма да кажете на никого това, което ви казах? Имам лош език и не се научих да го държа зад зъбите си.

— Опитвам се не да ви вкарам в беда, а да ви извадя от нея.

— Вярвам ви — каза бавно. — Тя наистина ли се е върнала?

— Да, у тях е. Луси въобще ли не спомена за нея? Три пъти е ходила при доктора и госпожа Бенинг е работила в приемната му.

— Никога не я е споменавала — отговори твърдо.

— Докторът ми каза, че сте медицинска сестра. Според вас, Луси имаше ли никакви признаци на заболяване — физическо или психическо?

— Хранеше се малко, но иначе ми изглеждаше здрава. Но, разбира се, който пие, не яде много.

— Тя пиеше ли?

— Със съжаление и срам разбрах, че пие. Сега, като ме попитахте за здравето ѝ, господин Арчър, има нещо, което ме учудва.

Бръкна в черната си чанта и затърси нещо в нея. Извади черен калъф и ми го подаде.

— Намерих това в стаята ѝ, след като тя си замина — термометър е. Не го тръскайте, погледнете го.

Отворих калъфа и завъртях стъклена тръбичка, за да видя живачната колонка. Показваше 41 градуса.

— Сигурна ли сте, че това е на Луси?

— Разбира се, че е неин. — И тя посочи инициалите върху калъфа. — Л.Ч. — Нали беше медицинска сестра.

— Не е възможно да е имала толкова висока температура, 41 градуса не са ли фатални?

— Фатални са. И аз нищо не разбирам. Смятате ли, че трябва да го покажа на полицията?

— Аз ще го покажа, ако искате. Но кажете ми още нещо за навиците ѝ. Беше сдържана, стеснителна, така ли?

— Отначало бе точно така. Вечер си седеше в стаята и слушаше плочи на портативния грамофон, който си донесе. Казах ѝ, че смяtam това за странен начин млада жена да си прекарва почивката. Засмя се, но не искрено — засмя се истерично и тогава разбрах, че е под

напрежение. Започнах дори да го чувствам във въздуха, когато тя си беше в къщи. От двадесет и четири часа в денонощието тя прекарваше двадесет и три в къщи.

— Някой да я е посещавал?

— Никога никой. — Но се поколеба, преди да каже това. — Седеше си в стаята и слушаше джаз. После разбрах, че пие. Един ден почиствах стаята ѝ, когато тя бе излязла да обядва. Отворих едно чекмедже да го покрия с чиста хартия и намерих там три-четири празни шишета от уиски. — Гласът ѝ бе пълен с негодувание.

— Може би помага на нервите.

— Точно това каза и Алекс, когато му разказах. Той я защити и аз се размислих за тях двамата. Това стана в края на миналата седмица. В средата на тази седмица, късно в сряда вечер я чух да вдига шум в стаята си. Почуках на вратата и тя отвори по копринена пижама. Алекс беше вътре с нея. Каза ми, че тя го учи да танцува. Явно го учеше на много по-лоши неща — в червената си копринена пижама — и аз ѝ го казах направо в лицето! — Гърдите ѝ се издуха от гняв при спомена. — Казах ѝ, че превръща благочестивия ми дом в танцувален салон и че трябва да остави момчето ми на мира. Тя отговори, че Алекс сам може да реши, и той я защити — каза, че я обича. Тогава станах жестока — червената ѝ копринена пижама ме вбеси. Сатанински гняв се надигна в мен и ѝ казах или да остави Алекс на мира, или да се маха от къщата ми веднага. Казах ѝ, че имам по-добри планове за сина си от това, което тя може да му предложи. Алекс се обади — ако Луси си тръгне, и той щял да тръгне с нея.

В известен смисъл той точно това бе направил. Майка му се взираше някъде, сякаш следващое образа му сред сенките — там, където Луси го бе отвела.

— Но вие ѝ позволихте да остане, нали?

— Да, синът ми има голяма власт над мен. Луси тръгна нанякъде следната утрин, но си остави нещата. Не знам къде и как е прекарала деня. Зная, че е взела автобуса, защото като се върна вечерта, се оплакваше от обслужването. Беше много развлечена.

— В четвъртък вечер ли?

— Да, беше четвъртък. В петък цял ден беше много смирена, но личеше, че е разтревожена. Помислих си, че крои нещо, и се уплаших

да не избяга заедно с Алекс. Вечерта имах още неприятности. Разбрах, че ако остане, ще имам още по-големи.

— Какво стана в петък вечер?

— Срамувам се дори да говоря за това.

— Може да се окаже важно. — Спомних си скандала, който бях чул, и реших, че госпожа Норис крие нещо. — При нея имаше някой, нали?

— Най-добре е да ви кажа, ако това ще помогне на Алекс. — Тя се поколеба. — Да, при Луси имаше мъж в петък вечер. Чух го да влиза през страничния вход и следях да видя кога ще си тръгне. Да, тя забавляваше мъж в стаята си — бял мъж. Страхувах се да не избухна и не направих нищо онази вечер. Исках да преспя и да се помоля на бога за решението си, но не можах да мигна. Луси спа до късно и аз бях на пазар, когато тя е отишла да обядва. Следобед започна да изкушава момчето ми. Целуваше го на сред улицата — разпусната безсръбница! Казах ѝ да си събира багажа и тя си тръгна. Момчето искаше да ме остави и да тръгне с нея — наложи се да му кажа за мъжа в стаята ѝ.

— Не биваше да му казвате!

— Сега знам, че не биваше. Признавам си — направих го прибръзано и се презирал за това. А и не успях да го откъсна от нея. Същия следобед тя му се обади по телефона и той тръгна да излиза. Попитах го къде отива, но той не пожела да ми каже. Взе колата без разрешение. Знаех си, че каквото и да стане, съм го изгубила. Преди това винаги е правил каквото му кажа.

Изведнъж се наведе и зарида в шепи — като някоя черна Рашел, която оплаква разбитите надежди на всички майки — черни и бели. Дежурният полицай се появи на прага на стаята си и се загледа безмълвно в нея. После попита:

— Да не ѝ е лошо?

— Тревожи се за сина си.

— Има право да се тревожи — каза с безразличие. — Вие ли сте Арчър?

Казах, че съм аз.

— Лейтенант Брейк ѝ сега ще ви приеме в кабинета си.

Благодарих му и той бързо се скри в стаята си.

— Много съжалявам! — каза госпожа Норис, след като овладя скръбта си.

— Няма нищо. Въпреки че не ви се е подчинил, Алекс е добро момче. Той вече е достатъчно голям сам да взима решения.

— Това мога да приема, но да ме остави заради една лека жена — това е грях. Тя го заведе право в затвора.

— Не е трябвало да предизвиквате ревността му.

— Заради това ли губите вяра в него?

— Не, но това е мотив. С ревността е опасно да си играе човек, особено ако не е сигурен във фактите.

— Нямаше съмнение каква е, щом приема бял мъж в стаята си късно вечер.

— Но нали тя държеше само тази стая?

— Вярно е.

— Къде другаде да приема гости?

— В предния салон. Бях й казала, че може да го използва.

— Може би е искала уединение.

— И защо й е уединение? — Въпросът не се нуждаеше от отговор.

— Съществуват хиляди причини един мъж да посети една жена. Как изглеждаше той?

— Видях, само за момент под уличната лампа — обикновен на вид, среден ръст, средна възраст. Движеше се бавно. Не видях добре лицето му.

— Забелязахте ли дрехите му?

— Да. Разбира се — панамена шапка и светло сако. Панталоните му бяха по-тъмни на цвят. Не ми се видя почтен човек.

— Сигурно не е почтен, госпожо Норис. Но мога да ви уверя, че посещението му при нея е било делово.

— Познавате ли го?

— Казва се Макс Хейс. Частен детектив е.

— Като вас?

— Не съвсем. — Надигнах се от пейката.

Хвана ме за ръката.

— Разприказвах се много, господин Арчър. Нали още вярвате, че Алекс е невинен?

— Разбира се. — Тревожех се обаче за мотива ревност. Госпожа Норис усети колебанието ми, благодари ми тъжно и отдръпна ръката си.

ГЛАВА 19

Кабинетът на Брейк бе гола кутийка, боядисана в същия зелен цвят в коридора. Високо на стената един-единствен малък прозорец ограждаше квадратче от синьото небе.

Доктор Бенинг седеше в неудобна поза и държеше шапката върху коленете си. Брейк говореше по телефона: „... Не разбираш ли, че имам работа, пък и от двадесет години не съм вече в транспортната“. Затвори слушалката и прекара длан през посивялата си сякаш от прах коса. Престори се, че едва сега ме забеляза до вратата.

— Оoo, това сте вие! Решихте да ни окажете благоволението си, като ни посетите. Влизайте и сядайте! Докторът ми каза, че проявявате голям интерес към този случай.

Седнах до Бенинг, който се усмихна виновно, и отворих уста да заговоря, но Брейк ме изпревари:

— Щом е такова положението, нека да изясним някои неща. Аз не работя сам — ценя помощта на частни детективи, на граждани, на всеки. Благодаря, че изпратихте доктора да ми разкаже каквото знае.

— Мислите ли, че е самоубийство?

— Ще стигна и дотам — подмина въпроса ми Брейк, — но първо искам да кажа ясно, че ако смятате да работите по случая, да говорите със свидетелите и въобще да се въртите наоколо, трябва да знам какво целите и какво цели клиентът ви.

— Първоначалната клиентка ми избяга.

— Е, какво тогава? Докторът каза, че според вас ние искаме да окошарим младия Норис.

— Не се изразих точно така — каза доктор Бенинг. — Аз споделям мнението на господин Арчър, че момчето сигурно е невинно.

— Така ли смятате, Арчър?

— Да, така. Бих искал да говоря с Алекс и...

— Разбира се, че ще искате! Майка му ли ви нае? Да ми прочите може би?

— Да не страдате от мания за преследване, лейтенант?

По лицето му, като сянка на облак, премина враждебност.

— Сам признавате, че смятате Норис за невинен. Преди да продължим разговора, искам да знам дали търсите доказателства в подкрепа на това мнение, също като някой адвокат, или търсите доказателства, точка?

— Доказателства, точка. Снощи ме нае мис Силвия Трийн. Тя е компаньонка на госпожа Чарлз Сингълтън.

Като чу второто име Бенинг се наведе напред и попита:

— Това не е ли жената, чийто син е изчезнал?

— Точно така — отговори Брейк. — Миналата седмица ни съобщиха за това. Сред вещите на Луси Чемпиън намерихме изрезка от вестник със съобщението. Опитваме се да разберем каква връзка може да има между изчезването на богаташ като Сингълтън и това убийство в мръсна стаичка тук. Докторе, вие да имате никакви идеи?

— Не съм се замислял за това — замисли се в момента той. — На пръв поглед сякаш връзката е съвсем случайна. Знам, че някои от пациентите ми носят какво ли не у себе си. Жени с нервно разстройство се идентифицират с хора, за които четат по вестниците.

Брейк нетърпеливо се обърна към мен:

— Ами вие, Арчър? Какво е вашето мнение?

Погледнах към издълженото лице на Бенинг и се запитах какво точно знае за жена си. Не беше моя работа да му разказвам историята й.

— В мнението ми все още има твърде много слаби места.

— Ами клиентката ви мис Трийн какво мисли?

— Мис Трийн ми разказа някои подробности за изчезването на Сингълтън. Предадох ги на Брейк — не всичките, но достатъчно, за да си осигура сътрудничеството му в Бела Сити, без то да ми пречи в „Аройо бийч“. Не споменах абсолютно нищо за русокосата жена.

Отегчен от цензурираната ми версия, Брейк ровеше между хартиите на бюрото си. Бенинг слушаше напрегнато.

Когато свърших, той се изправи рязко на крака и като завъртя шапката в ръцете си, каза:

— Моля да ме извините, но преди църковната служба трябва да се отбия в болница.

— Благодаря, че дойдохте. Огледайте трупа, ако искате, но мисля, че няма да откриете следи от несигурно движение. Не съм

виждал още прерязано гърло при самоубийство без следи от несигурност. Нито пък толкова дълбока рана.

— В мортата ли е?

— Да, чака за аутопсия. Идете направо там и кажете на охраната, че аз ви изпращам.

— Аз се числя към персонала на болницата — каза Бенинг и се усмихна кисело. Нахлупи си шапката и тръгна тромаво към вратата.

— Един момент, докторе. — Изправих се и му подадох термометъра, който ми бе дала госпожа Норис. — Това е принадлежало на Луси Чемпиън. Интересно какво ще кажете.

Извади термометъра от кальфа и го вдигна към светлината.

— 41 градуса — това е доста висока температура.

— Вчера Луси имаше ли треска?

— Не знам.

— Не трябва ли да мерите температурата на пациентите си?

Замълча и тогава отговори:

— Сега си спомням, премерих температурата на Луси Чемпиън. Беше нормална. Пък и нямаше да оживее дълго, ако имаше 41 градуса.

— Тя и не оживя.

Брейк стана от бюрото и взе термометъра от ръцете на доктор Бенинг.

— Откъде го имате, Арчър?

— От госпожа Норис. Намерила го в стаята на Луси.

— Може нарочно да го е загряла, а, докторе?

— Какъв е смисълът? — озадачено попита Бенинг.

— Може да се опитва да докаже, че Луси е имала треска, не е била на себе си и се е самоубила.

— Не мисля така — казах аз.

— Я чакайте! — Брейк удари тежко с длан по бюрото. — Тя нали е пристигнала в града около първо число на месеца?

— Точно преди две седмици.

— Така си и помислих. Знаете ли каква беше температурата тук в долината тогава? 41 градуса! Не Луси, а градът имаше треска.

— Възможно ли е, докторе, живачен термометър да запази температурата?

— Да, ако не го мърдате. Това става и с моя. Трябваше да се сетя.

— Значи сбогом на тази следа — рече Брейк.

— И аз ви казвам сбогом — несръчно се пошегува Бенинг.

Когато вратата се затвори след него, Брейк се облегна назад на стола и запали цигара.

— Какво мислите за твърдението на доктора, че Луси е имала фобия?

— Мисля, че е учили психология.

— Сигурно е така. Каза ми, че дори искал да специализира това, но нямал пари за още пет години следване. Щом твърди, че момичето не е било наред, аз му вярвам. Той е специалист по това. Лошото е, че аз не съм. — Направи кръгче дим и го разнесе с пръст. — Аз разбирам само от веществени доказателства.

— Много ли имате?

— Достатъчно. Но ще пазите тайна и няма да изтичате да ги кажете на адвоката, нали? — Извади от чекмеджето метална касетка и вдигна капака ѝ. Вътре лежеше ножът с черната дървена дръжка. Петната от кръв върху острието бяха изсъхнали и кафяви на цвят.

— Познавам този нож.

— Но не знаете на кого е.

— А вие знаете ли?

— Снощи го показвах на госпожа Норис — още не знаеше как е била убита Луси. Тя веднага го позна — мъжът ѝ го изпратил на Алекс от Филипините преди седем години. Момчето много го обичало — закачило го на стената в стаята си и тя го виждала там всяка сутрин, когато му оправяла леглото, всяка сутрин до вчера сутринта.

— Тя ли ви каза всичко това?

— Тя. Така че Луси може и да е имала нервно разстройство, както твърди докторът. Може обаче и да е имала някаква връзка със случая Сингълтън, за която ние не знаем. Но аз няма да чакам повече — имам достатъчно доказателства да призова заподозрения на съд и да го осъдя. — Затвори капака на касетката, заключи я и я прибра в бюрото си.

Цяла сутрин се питах дали да разкажа на Брейк всичко, което знам. Реших да не му казвам. В случая се преплитаха оръфаниите нишки на няколко живота — на Сингълтън и неговата блондинка, на Луси и на Уна. Мозайката, която съставях парче по парче, бе твърде сложна за обяснение с езика на веществените доказателства.

— Чухте ли историята на момчето? — попитах аз. — Той не е глупав. Би се сетил, че е лесно да се докаже, че ножът е негов. Надали би извършил с него убийство и би го оставил да се търкаля там.

— Не го е оставил. Върнал се е да си го прибере. Вие сте го видели там — дори ви е нападнал.

— Това не е точно така.

Той се ядоса, защото мислеше, че имам нещо с Луси. Беше напрегнат.

— Сигурно е бил. И това също е доказателство — той е емоционален тип. Непредумишлено убийство. Смяtam, че е убийство втора степен — престъпление от страст. Разпалил се е и се е нахвърлил върху нея. Може даже да е задигнал ключа от чантичката ѝ, докато са били в колата му. Тя се е дърпала, той полудял, прерязал ѝ гърлото и побягнал. После си спомнил ножа и се е върнал.

— Историята ви съвпада с привидните факти. Но не отговаря на характера на заподозрения. — Помислих си обаче, че когато открие мотива ревност, Брейк ще има бетонно обвинение.

— Вие не познавате тези хора така, както аз ги познавам. Имам си работа с тях всеки ден — разкопча левия си маншет той и оголи покритата с лунички ръка. От лакътя до китката му се спускаше нащърбен белег. — Един искаше да ми пререже гърлото, но само това успя да направи.

— И заради това Норис е убиец?

— Тук има и друго — рече Брейк отбранително. Жестокият свят, за който и срещу който се бореше, явно не му харесваше.

— И аз мисля, че тук има и нещо друго. Прекалено много хора се интересуват от Луси. Аз не бих се хванал за първия попаднал ми заподозрян. Не е толкова просто.

— Не ме разбрахте — каза той. — Искам да кажа, че момчето се държи така, сякаш е виновно. Познавам ги от тридесет години — гледам ги и ги слушам — не беше нужно да ми обяснява. — Тези трийсет години бяха оставили ясни следи по него, като следи от огън по старо дърво. — Е, добре, все още съм от нисшата лига, но това е моята лига. И убийството на Луси влиза точно в нея.

— Съзнанието за вина е доста измамно. Преди всичко то е нещо психологическо.

— Глупости, психологическо! Това е просто факт. Искаме да го разпитаме — той бяга, хващаме го и го водим тук — той мълчи. Опитах се да говоря с него — цупи се.

— Как се отнасяте към него?

— С пръст не сме го пипнали. — Брейк спусна ръкава си и закопча маншета.

— Къде е сега?

— В мортата.

— Това не е ли необичайно?

— При мен не е. В този град всеки ден стават по едно-две убийства. И аз ги разкривам — поне едното. Атмосферата в мортата влияе върху убиеца повече от всичко друго.

— Психология?

— Точно така. В моя отбор ли сте или искате кърпичка да си бършете сълзите? Ако ще играете с мен, ще отидем в мортата да видим дали е готов да говори.

ГЛАВА 20

Номерът на вратата бе 01. Стаята нямаше прозорци, стените бяха гол бетон, а таванът — много нисък. Когато вратата се затвори зад нас, се усетих като в гробница дълбоко под земята. Сянката на Брейк се простря върху мен, когато той застана под единствената лампа в стаята. Всъщност това бе гола крушка, която висеше над носилка с големи колела. Върху нея, под ярката бяла светлина, покрито с чаршаф, лежеше тялото на Луси. Главата ѝ бе обърната към Алекс Норис. Той седеше на стол при краката ѝ и втренчено гледаше мъртвото ѝ лице. Дясната му ръка бе прикачена за нейната с белезници. В стените пулсираха помпите на охладителната система, сякаш отмерваха времето. Зад двойните стъклени врати на хладилните камери другите тела чакаха под чаршафите си да дойде Страшният съд. Бе студено като в ад.

Униформеният полицай, който седеше срещу Алекс, се изправи на крака и мързеливо вдигна ръка за поздрав: „Добро утро“.

— Какво му е доброто? На бдение ли си тук, Шварц?

— Нали ми казахте да не го докосвам... Оставих нещата да се развиват естествено, точно както наредихте.

— Е, развиха ли се естествено? — Брейк се надвеси над Алекс, огромен и непроницаем срещу светлината. — Сега искаш ли да говориш?

Алекс бавно вдигна поглед нагоре. Лицето му изглеждаше по-слабо. Нощта бе стопила плътта на бузите му. Плътните му устни оголиха зъбите му и пак се отпуснаха, без да издадат нито звук.

— Хайде, да не искаш да седиш тук цял ден да си държите ръцете?

— Чу какво ти казват — изръмжа Шварц. — Той не се шегува. Ще седиш тук, докато проговориш. След час съдебният лекар щялата ще я разреже — ще довърши твойта работа. Да не искаш да гледаш най-отпред?

Алекс не обърна никакво внимание нито на Брейк, нито на неговия подчинен. Втренченият му поглед се върна предан и невярващ върху лицето на мъртвата. Под безжалостната светлина на крушката косата ѝ блестеше като стоманени стружки.

— Какво ти става, Норис? Нямаш ли човешки чувства? — почти изхленчи Брейк в неземната тишина.

— Брейк! — изрекох по-напрегнато, отколкото исках.

— Ти какво искаш? — намръщи се той. Изгасналата пура в ъгъла на устните му бе като черен пръст, който дърпаše лицето му на една страна. Отстъпих към вратата и той последва собствената си смаляваща се сянка към мен. — Да не искаш носна кърничка?

— Не това е подходът — отвърнах тихо, но така че да ме чуе Алекс. — Той е чувствително момче. Не можеш да се отнасяш към него като с главорез.

— Той ли бил чувствителен? — Брейк извади пурата от устата си и се изплю на пода. — Дебелокож е като хипопотам.

— Не си прав. Дай ми възможност да опитам. Свали му белезниците и ме остави да говоря с него насаме.

— Щях да ходя с жена ми на екскурзия в планината днес — рече без връзка Брейк. — Обещали бяхме на децата.

Изсмя се към угасналата пура в ръката си, пусна я неочеквано на пода и я стъпка.

— Шварц, освободи го! Дай го тук!

Белезниците изщракаха тихо, но многозначително, като смяна на моралната опорна точка. Шварц дръпна Алекс и го изправи на крака. Заедно пресякоха стаята — Алекс с отпуснати рамене се дърпаše назад, а Шварц го буташе грубо.

— Обратно в килията ли да го върна?

— Не още — Брейк се обърна към момчето. — Господин Арчър е твой приятел, Норис. Иска малко да си поговорите. Лично аз смяtam, че той на всички ни губи времето, но това от теб ще зависи. Ще говориш ли с господин Арчър?

Алекс премести поглед от Брейк към мен. Младото му гладко лице имаше същото изражение, което видях върху древното индианско лице на жената на улицата — изражение, което никой бял човек не можеше да промени, независимо какво щеше да каже или направи. Кимна безмълвно и погледна пак към Луси.

Брейк и Шварц излязоха от стаята. Вратата се затвори и Алекс се върна назад. Пристигаше неуверено и краката му се подгъваха като на старец. Циментовият под бе леко наклонен към покрит с решетка канал в средата на стаята. Момчето се препъна по едва забележимия наклон и с мъка се изкачи по другата му страна към носилката. Наведе се над Луси и я запита:

— Защо ти направиха това? — гласът му бе сух и твърд.

Пресегнах се през него и дръпнах чаршафа върху лицето й. Хванах го за раменете и го завъртях с лице към мен. За миг увисна в ръцете ми с цялата си тежест, но после мускулите му се стегнаха. Беше висок колкото мен, но главата му висеше върху още неразвития му врат. Вдигнах нагоре брадичката му.

— Хайде, Алекс, погледни ме.

Дръпна се встрани. Хванах го за рамото, но той се напрегна и отблъсна ръката ми.

— Спокойно, момче!

— Не съм кон! — извика той. — Не ми говорете като на животно! И не ме докосвайте.

— По-лош си от кон. Ти си опърничаво муле. Приятелката ти лежи тук мъртва, а ти не щеш да си отвориш устата и да ми кажеш кой го направи.

— Те мислят, че съм аз.

— Ти си си виновен. Не трябваше да бягаш. Имаш късмет, че не те застреляха.

— Късмет! — изплю през зъби той.

— Късмет, че си жив. Има едно положение, от което връщане назад няма. Мислиш си, че сега си го закъсал и наистина си, но това не е причина да се държиш като ням. Скоро ще излезеш от тук и тогава ще се разтревожиш какво наистина стана с Луси. Но ще бъде твърде късно — няма да можеш вече нищо да направиш. Трябва да ни помогнеш сега.

Пуснах го. Стоеше несигурно и дърпаше долната си устна с наяддения си показалец.

— Отпърво се опитах да им кажа каквото знам — тази сутрин, като ме докараха тук. Но те само за едно мислят — как да ме накарат да си призная, че съм аз. Защо ще убивам собствената си годеница? — Лицето му застинава в усилието да говори, в ужасното усилие да говори

като мъж, но не можа да издържи. — Защо и аз не умрях заедно с Луси?

— Ако беше умрял, нямаше да можеш да ни помогнеш.

— Никой не иска моята помощ. На кого му е притрябвала?

— На мен.

— Вие не вярвате ли, че аз съм я убил?

— Не вярвам.

Втренчи се в мен. Погледът му се местеше с ритъма на сърцебиене от едното към другото ми око.

— Тя нали не се е самоубила? Нали, господине? Не вярвате, че Луси сама си е прерязала гърлото? — прошепна той, за да не беспокой мъртвото момиче.

— Надали. Въпреки че имаше и такава идея. Ти защо смяташ, че не е?

— Нямаше причини, освен че се страхуваше. Затова ѝ дадох ножа си, когато си тръгваше от нас. Тя ме помоли да ѝ дам нещо, с което да се брани. Нямах пистолет — гласът му стана извинителен — и затова ѝ дадох ножа.

— Ножа, с който бе убита?

— Да, показваха ми го тази сутрин. Баща ми ми го прати от Южния пасифик.

— И тя носеше ножа у себе си?

— Да, в чантичката си. Сложи го там, когато ѝ го дадох. Каза, че ще ги нареже, ако я хванат — смръщи вежди той.

— От кого се страхуваше?

— От мъжете, които я преследваха. Това започна в четвъртък, когато се върна с автобуса от Аройо бийч. Каза ми, че едни мъже я следели. Каза ми да отида да я взема с колата. Прибрах я от гарата и им се изпълзнахме по стария път за летището. Спрях там, за да говорим. Тя трепереше от страх. Тогава решихме да се оженим. Мислех, че ако сме заедно, ще мога да я защищавам... — Гласът му загълхна. — Но не успях.

— Никой от нас не успя.

— Искаше веднага да напуснем града. Първо трябваше да се върнем в мотела да ѝ приберем багажа.

— Тя носеше ли ключа от стаята си?

— Каза, че го е загубила.

— На теб ли ти го даде?

— Защо ще ми го дава? Аз не можех да вляза там с нея. Кожата ми не е достатъчно светла, за да мина за бял, пък и не бих го направил. Тя сама отиде в стаята си. И повече не излезе оттам. Някой я е чакал вътре, взел ѝ е ножа и я е убил с него.

— Кой я е чакал?

— Може би Джулиън Дезмънд. Тя отказваше да направи това, което той я караше. Или пък другият, дето я следеше.

Срам ме бе да му кажа, че аз съм този друг. Раменете му се бяха прегърбили и плътта около устата му висеше почти глупаво. Губеше отново моралната си сила. Сложих го да седне на стола на Шварц.

— Хайде, Алекс, седни тук. Ти вече обясни повечето факти, които са срещу теб. Останаха още няколко дребни неща. Парите, например. С какви пари щяхте да живеете?

— Аз имам малко.

— Колко?

— Четиридесет и пет долара. Спечелих ги като брах домати.

— Не са много за младо семейство.

— Щях да си намеря работа. Гърбът ми е як. — В гласа му имаше наранена гордост, но отказваше да ме погледне в очите. — А и Луси можеше да работи. Тя и преди е работила като медицинска сестра.

— Къде?

— Не ми каза.

— Все нещо ти е казала.

— Не, сър. Не съм я питал.

— Тя имаше ли някакви пари?

— Не съм я питал. Никога не бих взел пари от жена.

— Тя не ти ли каза, че ще дели с теб, ако я изведеш от града?

— Какво да дели с мен?

— Наградата. Наградата за Сингълтън.

Черните му очи бавно се повдигнаха и бързо се спуснаха, без да ме погледне. Каза надолу към пода:

— Не беше нужно Луси да ми дава пари, за да се оженя за нея.

— Къде щяхте да се ожените? Накъде щяхте да тръгнете вчера?

— Лас Вегас или някъде другаде. Нямаше значение.

— Аройо бийч, например?

Той не отговори. Бях избързал. Погледнах наведената му глава, в която не можех да проникна, и разбрах отчаяния гняв на Брейк след тридесетгодишни опити да вмести човешката истина в тесните рамки на правосъдието, които съдиите му бяха определили. И като се замислих за гнева на Брейк, моят се стопи.

— Слушай, Алекс, пак се връщаме отначало. Луси бе убита. Ние и двамата искаме да открием убиеца и той да бъде наказан. Ти имаш повече причини от мен да желаеш това. Твърдиш, че си бил влюбен в нея.

— Наистина бях!

Явно уцелих нерва.

— Това е една причина значи. Друга причина е, че ако не открием истинския убиец, ти ще прекараш дълги години от живота си в затвора.

— Не ме интересува.

— Помисли за Луси. Докато ти я чакаше пред мотела, някой е взел ножа и е прерязал гърлото ѝ. Защо?

— Не знам защо.

— Какво я караше да направи Джулиън Дезмънд?

— Да му бъде свидетел —бавно отвърна той.

— Свидетел на какво?

— Не знам.

— На убийство ли?

— Може би. Не знам точно.

— На убийство, нали? Той искаше тя да му помогне да вземе наградата. Но Луси е мислела, че може и сама да я вземе. Затова ли я убиха?

— Не съм мислил за това, господине.

— Но ти знаеше за наградата, нали? Знаеше, че тя иска да я вземе?

— Не съм се надявал да получа нищо от нея — твърдо рече той.

— Тя ходи в Аройо бийч в четвъртък да се срещне с майка му, но в последния момент смелостта я е напуснала. Това ли е истината?

— Да, сър, така ми каза.

— И вчера щеше отново да опита?

— Може би. Аз нямам нищо общо с никакво убийство! И Луси нямаше.

— Но тя знаеше какво се е случило със Сингълтън, нали?

— Знаеше нещо.

— И ти знаеш нещо.

— Тя ми каза. Аз не съм я питал. Не исках да имам нищо общо.

Но тя сама ми каза.

— И какво ти каза тя, Алекс?

— Някакъв човек го убил. Един луд го застрелял и той умрял.

Това ми каза.

ГЛАВА 21

Шварц бе сам в коридора. Попитах го къде е Брейк.

— В колата, говори по радиотелефона.

Тръгнах към изхода — Брейк тъкмо се връщаше.

— Норис каза ли нещо?

— Каза много.

— Призна ли си?

— Не, разбира се. Но е готов да даде показания.

— Когато аз съм готов. Сега имам други по-важни неща. Отивам на пикник в планината. — Усмихна се тъжно и извика по коридора към Шварц: — Върни Норис в килията му. Заведи Пиърс в кабинета на прокурора, ако иска да даде показания. Ще се върна веднага, щом се освободя.

— Какъв пикник? — попитах.

— Пикник на скара. — Бутна обкованата с метал врата и тя се върна към лицето ми.

Последвах го навън до колата и се качих в нея.

— Мисля, че ще ти бъде интересно, Арчър. — Колата подскочи и гумите ѝ иззвистяха върху чакъла на паркинга. — Един се опекъл.

— Кой?

— Не е идентифициран още. Рано тази сутрин колата му се обърнала в каньона и се запалила. Когато я намерили, дори не разбрали, че вътре има някой. Не могли да влязат, преди да дойде кранът. Тогава онзи вътре е бил вече въглен.

— Убийство ли е?

— Така изглежда. Мислели, че е нещастен случай, но се сетили да погледнат резервоара. Цял е. Което значи, че бензинът за пожара е дошъл от другаде.

— Каква марка е колата?

— Буик, модел 1948. Номерът не се разбира. Търсят собственика по номера на мотора.

Зад нас останаха и последните къщички на предградието. Стрелката на скоростомера уверено показа 80 км/ч, после 100, 120 и се поколеба около 130. Брейк пусна сирената. Преди воят ѝ съвсем да заглуши гласа ми, попитах:

— Колата да не е зелена на цвят? Колата на Сингълтън е Буик, модел 1948.

Брейк хвърли шапката си на задната седалка.

— Не ми казаха цвета. Ти все за Сингълтън си мислиш. Каква е връзката?

— Норис казва, че е убит. — Опитах се да надвирам сирената.

Брейк я изключи.

— Норис какво знае за това?

— Луси Чемпън му казала, че Сингълтън е убит.

— Само че тя не става за свидетел. Не се оставяй да те преметне

— той всичко е готов да каже, за да отърве черния си врат от въжето.

Стрелката премина 130. На височината колата се повдигна нагоре и почти полетя. Сякаш скоростта ни бе откъсната от света и освободила Брейк от дълбоките му корени под раздробените тротоари на Бела Сити.

— Не е ли крайно време да признаеш, че сте направили грешка?

Погледна ме с присвирти очи. Колата поднесе леко и той отново се обърна напред.

— Но ние имаме оръжието на престъплението, собствения му нож.

— Той ѝ го е дал за самообрана. Носела го е в чантичката си.

— Може ли да докаже това?

— Не е необходимо. Вие трябва да доказвате.

— По дяволите, говориш като адвокат-шарлатанин. Мразя този вид — те винаги се опитват да попречат на закона.

— Големи думи.

— Помисли върху тях.

Прашният път се вля в асфалтовото шосе, което пресичаше долината от изток на запад. Брейк не спря на червената светлина и зави със скърцащи гуми.

— Аз какво да направя, когато те си прерязват гърлата и се запалват? Да ги потупам по рамото ли? Трябва да ги спра, да ги тикна в затвора.

— Тикни в затвора истинския убиец. Не можеш да разкриеш тези убийства поотделно — да прикачиш Лусиното на Алекс, а това, новото — на някой друг.

— Мога, ако няма връзка между тях.

— Мисля, че има.

— Дай ми доказателства.

— Сега да не съм тръгнал да събирам чист въздух!

Пътят се изкачваше нагоре през глинени склонове с жълти предупредителни знаци за свлачища. Педалът на газта почти залепна на пода, но стрелката се закова на 100 като спрял часовник. През предното стъкло като в рамка се виждаха сините гънки на планината. Имах чувството, че мога да я докосна, ако протегна ръка. Но след минута и след километър тя си оставаше все така далечна. Усетих височината в ушите си. Иззад върховете изплуваха няколко памучно бели облачета. Далеч под нас Бела Сити стоеше сред полята като шахматни фигури върху прашна дъска.

След още десетина километра и триста метра по-високо стигнахме вляво на шосето. Десетина души се бяха изправили на ръба и гледаха надолу. Брейк спря зад нов форд с отличителните знаци на транспортната полиция. От групичката се отдели един офицер и се приближи към нас.

— Здрави, Брейк. Казах на момчетата да оставят всичко така, както си беше след като угасихме огъня. Даже направихме и снимки.

— Учите се значи. Бих ти лепнал златна звезда на челото, но нямам. Искаш ли да се запознаеш с Лу Арчър Мислителя? Капитан Холмън.

Капитанът учудено ме погледна и ми протегна твърдата си десница. Приближихме се до бариерата на отбивката. Под нас каньонът се спускаше надолу към дъбова горичка и поточе сред нея. От височината, на която стояхме, то изглеждаше като виеща се пътечка с камъни и няколко кални локви. На брега му лежеше автомобил като играчка и изпускаше дим нагоре към слънцето. Беше зелен буик.

Там, където се бе преобръщал надолу по склона, буикът бе оставил след себе си следа от обгорени храсти. Брейк се обърна към Холмън:

— Намерихте ли нещо на пътя?

— Следи от гуми. Явно не се е движел бързо.

Това събуди подозрението ми. Някой го е запалил, дигнал е ръчната спирачка и го е бутнал. Късмет, че не се е запалила гората. Добре, че нямаше вятър.

— Кога е станало?

— Трябва да е било преди изгрев-слънце. Фаровете бяха запалени. На мен ми докладваха чак към осем часа. Реших, че е убийство и оставихме трупа така, както го намерихме.

— Още не знаете кой е?

— Чакай да го видиш — като прегоряла пържола е. Но по номера на мотора ще го открием.

— Това е колата на Сингълтън — обърнах се към Брейк.

— Може и така да е — въздъхна той, — явно трябва да слезем там долу.

— Остаряваш, а? — каза Холмън. — Бих слязъл с теб, но вече бях там два пъти. Оставил няколко от моите момчета да пазят.

Те седяха на голям камък зад изгорялата кола. Въздухът бе кристалночист и почти можех да прочета думите по движението на устните им.

Брейк прескочи бариерата и се спусна надолу. Последвах го като се държах за храстите и за клоните на осакатените дървета. И двамата се задържахме, когато стигнахме поточето. Двамата полициаи ни придружиха до обгорените останки на колата. Тя лежеше на дясната си страна. Изглеждаше така, сякаш цял отбор с чукове бе работил добре върху нея. Лявата врата бе излетяла.

— Страхувам се, че не може да се поправи — рече единият полицай, — дори ако я измъкнем оттук.

— Много лошо — обърна се яростно към него Брейк. — Тъкмо мислех да направя едно кръгче с нея.

Качихме се отгоре на колата. Погледнах в изгорялата и подгизнала от водата вътрешност. До дясната предна врата лежеше присвирто човешко тяло — лицето му не се виждаше. Брейк се спусна вътре. Задържа се с една ръка за кормилото, а другата протегна към черното тяло. Повечето от дрехите бяха изгорели, но коланът все още бе на мястото си. Брейк го дръпна и той се откопча и увисна в ръката му. Подаде ми го. Почернялата сребърна тока носеше инициалите Ч. А. С.

ГЛАВА 22

Позвъних три пъти през голям интервал, в който се разнасяха ударите на неделни камбани. Най-накрая госпожа Бенинг отвори вратата. Стискаше здраво около шията си кафяв халат. Лицето ѝ все още носеше следи от сън — сякаш се беше борила с кошмари.

— Пак вие!

— Пак аз. Тук ли е докторът?

— На черква е — опита се да затвори вратата тя.

— Това е добре. — Пъхнах крак в отвора. — Искам да говоря с теб.

— Още не съм се облякла.

— Ще се облечеш по-късно. Стана още едно убийство. Още един твой приятел.

— Още един? — Стисна с ръка устата си, сякаш я бях ударил.

Избутах я навътре и затворих вратата. Стояхме и се гледахме очи в очи, далеч от обедното слънце и неделните шумове навън. Тя се обърна олюлявайки се. Едвам се сдържах да не я хвана.

— Кой е убит? — попита тя огледалото.

— Мисля, че знаеш.

— Мъжът ми ли? — В огледалото лицето ѝ приличаше на маска.

— Зависи за кого си омъжена.

— Самюъл? — Завъртя се като балерина. — Не е вярно!

— Хрумна ми, че може да си омъжена за Чарлз Сингълтън.

Неочаквано се разсмя. Не беше приятен смях и си отдъхнах, когато спря.

— Никога не съм чувала за Сингълтън. Това ли е името — Сингълтън? От осем години съм омъжена за Сам Бенинг.

— Това не ти е попречило да познаваш Сингълтън... интимно. Имам доказателства. Той е бил убит тази сутрин.

Отдръпна се назад. Дишаше тежко.

— Как е бил убит?

— Ударили са го с чук или нещо друго тежко. Пукнали са черепа му, но не това го е довършило. Закарали са го горе в планината в собствената му кола, залели са я с бензин и са я запалили. После са я бутнали надолу по стръмното и Сингълтън е изгорял вътре.

— Откъде знаете, че е неговата кола?

— Буик, модел 1948, тъмно зелен със светлозелен покрив.

— Сигурно ли е, че това, вътре е неговото тяло?

— Идентифицирано е. Повечето от дрехите му са изгорели, но токата на колана му носи неговите инициали. Защо не дойдеш в мортата да го видиш?

— Казах ви, че дори не го познавам.

— Тогава проявяваш твърде голям интерес към един непознат.

— Естествено, като идвate тук и едва ли не ме обвинявате в убийството му. Всъщност кога е станало?

— Преди изгрев-слънце.

— Бях в леглото цяла нощ и цяла сутрин. Снощи взех приспивателно и сега съм като пребита. Защо дойдохте при мен?

— И Луси Чемпиън, и Чарлз Сингълтън ти бяха приятели, нали Бес?

— Не, не са. — Тя спря. — Защо ме наричате Бес? Името ми е Елизабет.

— Хорас Уайлдинг те нарича Бес.

— Никога не съм чувала за него.

— Живее на „Скай рут“ близо до колибата на Сингълтън. Каза ми, че Сингълтън ви е запознал през 1943 година.

— Уайлдинг е лъжец, винаги е бил лъжец — прехапа долната си устна.

— Каза, че не го познаваш.

— Тук вие приказвате. Наприказвайте се до смърт!

— Затова ли умря Луси?

— Не знам нищо за Луси.

— Тя ти беше приятелка — идваше тук да те види.

— Луси Чемпиън бе пациентка на мъжа ми — твърдо каза тя. — Казах ви още снощи.

— Да, но изльга. А тази сутрин съпругът ти също изльга, за да те прикрие. Обясни ми на широко защо Луси няма картон и от какво я е лекувал. Той добре знае, че всяко истинско заболяване ще се открие

при аутопсията. И затова трябваше да я изкара хипохондричка. За фобията няма постмортем^[1].

— Тя наистина бе хипохондричка. Сам ми каза.

— Не знам дали има хипохондрик, който да не си мери температурата поне веднъж на ден. Луси не бе докосвала термометъра си цели две седмици.

— Това надали ще прозвучи убедително в съда срещу мнението на добър специалист и жена му.

— За мен е достатъчно убедително. А и ти нали искаш да се стигне до съд.

— Аха. Значи ти си и съдия, и съдебни заседатели. Това не е ли твърде много за слабак като тебе?

— Не прекалявай с търпението ми. Ако ми писне от теб, знаеш ли какво ще ти се случи? Да видим какъв съдия ще ти се падне! Давам ти шанс да говориш, преди да предам доказателствата на ченгетата.

— Защо? — попита тя и ми предложи тялото си. Леко се завъртя и вдигна ръка към лицето си, така че едната ѝ гърда подскочи нагоре. Широкият ръкав падна назад и откри закръглената ѝ бяла ръка. Повдигна бялото си лице към мен. — Защо си създаваш толкова неприятности само заради мен?

— Нищо не ми коства.

Сложи хладната си длан върху бузата ми и ме погали.

— Ела в кухнята. Тъкмо правех кафе. Ще говорим там.

Последвах я. Вече не бях сигурен кой на кого се подчинява. Кухнята бе голяма, но лошо осветена от прозорец над умивалника, който бе затрупан с мръсни съдове. Седнах на ръба на масата и я погледнах. Тя наля две чаши кафе и сложи едната пред мен. Аз я бутнах обратно към нея и взех нейната.

— Ти май не ми вярващ, господин Голям мъж? Как ти беше името?

— Арчър. Аз съм последен от моя клон на фамилията Арчър. Не искам да умра внезапно от отрова.

— Нямаш ли жена и деца?

— Нямам. Това интересува ли те?

— Може и да ме интересува — леко присви плътните си добре очертани устни тя. — Но вече си имам съпруг, от когото съм много доволна.

— Наистина ли си доволна от него?

Очите ѝ, които не бяха изгубили твърдостта си като останалата част от лицето ѝ, се превърнаха в леденосини цепнатини.

— Него не го забърквай!

— Защото можеш да го въртиш на пръста си, нали?

— Казах, не го забърквай! Ако не искаш да ти плисна горещото кафе в лицето — поsegна към чашата си тя.

— Какво ще кажеш да ми лиснеш бензин?

Чашата ѝ изтрака върху масата и кафето се разля.

— Приличам ли ти на убиец?

— Виждал съм някои доста хубави. Не можеш да отречеш, че си мъжко момиче.

— Минах през мъжко училище. И го завърших с отличен. Това обаче не ме прави престъпник. Можех и да стана, но Сам ме измъкна. Когато се ожени за мен, имах условна присъда.

— За какво?

— Нищо особено. Просто бях непълнолетен законо нарушител, но не се чувствах такава. Баща ми беше пияница. Всяка събота вечер ме биеше. Писна ми да се крия под кревата и избягах от къщи — в големия свят. Ха-ха-ха! Станах сервитьорка и после един мъж ме взе под крилото си — сложи ме да работя на гардероба в един нощен бар. Не беше кой знае какво, но бях на шестнадесет години и изкарвах от бакшиши повече, отколкото баща ми можеше да изкара с пот в мелниците. Но късметът ми изневери. В бара незаконно се играеше комар, полицията направи рейд и ме прибраха. Бях малолетна и ме осъдиха условно. Вече не можех да работя по заведенията. Не това бе обаче най-лошото — трябваше да се върна в къщи.

Сънищата, с които се беше борила, сега побеждаваха. Не издавах нито звук.

— Разбира се, при първия удобен случай избягах от смрадливия апартамент и побоищата. Сам ме спаси. Запознахме се в едно кино. Отначало го мислех за хиена, но той бе наивник. Наистина бе забавно да видиш лекар толкова наивен. По това време Сам бе във военния флот. Беше първият мъж в живота ми, който ми направи почтено предложение, и аз приех. Следващата седмица го местеха в Калифорния. Оженихме се и заедно дойдохме тук.

— Той знаеше ли какво взима?

— Нали ме виждаше — рече тя спокойно. — Е, не му казах за условната присъда. Но едно трябва да ти е ясно — аз правех услуга на Сам, а не той на мен. Така е било винаги между нас.

Като я гледах и си представих съпруга ѝ, повярвах на думите ѝ.

— Доста колоритно за докторска жена в малък град. И съм сигурен, че не ми каза дори половината от истината.

— Не, разбира се. Още кафе?

— Още информация. Кога дойдохте тук двамата с Бенинг?

— През пролетта на 1943. Пет-шест месеца живяхме под наем в Аройо бийч. След това го мобилизираха и той прекара в морето две години. През това време го видях само няколко пъти.

— Друг някого да си виждала?

— Тъп въпрос.

— Тъп отговор. Защо напусна Бенинг преди две години?

— Наистина си душил наоколо, а? Имах си лични причини.

— Избяга със Сингълтън, нали?

Тъкмо се надигаше от масата, но замръзна с лице, обърнато настрани.

— Защо се бъркаш в чужди, работи?

— Сингълтън изгоря тази сутрин. И моята работа е да разбера кой е драснал клечката кибрит. Странно е, че теб не те интересува.

— Защо да е странно? — Наля си още кафе с нетрепваща ръка.

Някъде в чикагската пустош тя бе събрала голяма сила и се бе научила на хладнокръвие. Погледнах белите ѝ крака. Тя улови погледа ми и бавно изви очи към мен. Ако някой надзърнеше през прозореца, това щеше да му заприлича на спокойна семейна сцена в неделня сутрин. Почти ми се прииска наистина да е така.

Изправих се и погледнах през прозореца. Задният двор бе обрасъл с кафяви бурени. В единия му край, в сянката на едно дърво, едвам се държеше да не се срути стара плевня.

Жената се приближи към мен. Усетих дъха ѝ на тила си. Тялото ѝ ме докосна.

— Нали не искаш да ми създаваш неприятности? Доста съм преживяла и искам малко спокойствие на стариини.

Обърнах се и срещнах бедрата ѝ.

— На колко си години?

— На двадесет и пет. Тук черковната служба трае дълго. Той обикновено остава след това за неделното училище.

Взех лицето ѝ в длани си. Разделяше ни само високата ѝ гръд. Ръцете ѝ се раздвижаха по гърба ми. Взрях се в пътя, който разделяше тъмната ѝ коса. Коренчетата бяха руси.

— Не вярвам на блондинките, Бес.

— Аз съм естествено кестенява.

— Ти си естествено лъжкиня.

— Може и да съм — рече с променен глас. — Вече сама не знам каква съм. Тази история ме разкъса на две, ако искаш да знаеш истината. Просто се опитвам да не се разпадна.

— И да предпазиш приятелите си от неприятности.

— Нямам приятели.

— Ами Уна Дюрано?

Лицето ѝ доби глупаво изражение — от неведение или учудване.

— Купила ти е шапка миналата пролет. Мисля, че добре я познаваш.

Устните ѝ се изкривиха, сякаш щеше да се разплачне. Овладя се.

— Кой уби Сингълтън?

Разтърси глава. Късата черна коса падна върху лицето ѝ. То бе посивяло и нещастно. Изпитах срам от това, което ѝ причинявам, но продължих:

— Ти беше със Сингълтън, когато той напусна Аройо бийч. Клопка ли беше? Примами ли го за някоя банда и после го убихте? Или трябваше да го убиеш, защото Луси се намеси? На Луси са се присънили пет хиляди, но тя умря преди сънят ѝ да се събудне, така ли?

— Нищо не разбираш! Аз не примамих Чарлз Сингълтън. Не бих го наранила никога, нито пък Луси. Тя ми беше приятелка, както ти казваш.

— Продължавай!

— Не мога. Не съм предател. Не мога.

— Ела в мортата да хвърлиш поглед на Чарли. Тогава ще проговориш.

— Не — отряза тя. — Ако обещаеш да ме оставиш на мира, ще ти кажа нещо, което не знаеш. Нещо важно.

— Колко важно?

— Обещаваш ли? Кълна ти се, че съм чиста!

— Хайде да чуем голямото разкритие.

Отпусна глава, но присвитите ѝ сини очи продължиха да ме следят.

— Това в моргата не е Чарли.

— А кой е?

— Не знам.

— Къде е Чарли?

— Не мога да отговарям на повече въпроси. Обеща да ме оставиш на мира.

— Откъде знаеш, че не е Сингълтън?

— Това не влиза в сделката — рече неуверено. Зад трепкащите ѝ мигли сините очи играеха като пламъка на газта.

— Ще ти кажа нещо хипотетично. Знаеш, че това тази сутрин не е бил Сингълтън, защото той е бил убит преди две седмици. Застреляли са го и ти си видяла това. Да или не?

Въобще не отговори. Отпусна се тежко върху мен. Дишаше учестено като животинче. Трябваше да я прихвана, за да не падне.

---

[1] Буквално: посмъртно (лат.). В случая — установяване на заболяване след смърт. — Б.р. ↑

ГЛАВА 23

Писклив глас извика зад гърба ми:

— Свали си ръцете от жена ми!

Доктор Бенинг стоеше на кухненската врата с ръка върху дръжката. В другата си ръка държеше подвързана в черно библия. Пристъпих към него:

— Чаках ви да говоря с вас, докторе.

— Мръсник! — изсъска той. — Аз се връщам от божия храм и...

— Разтрепери се и не можа да довърши изречението.

— Нищо не е станало — каза жената зад мен.

Очите на Бенинг бяха като свредели. Цялото му тяло трепереше.

— И двамата лъжете! Ти я държеше в ръцете си! — Думите засядаха в гърлото му и го задушаваха. — Като кучета... Като кучета в собствената ми кухня...

— Достатъчно! — Жената тръгна към него. — Казах ти, че нищо не е станало, а ти продължаваш... А и да е станало, какво ще направиш?

— Подадох ти ръка, измъкнах те от калта. Дължиш ми всичко на този свят!

— Добрият победял доктор-самарянин! Какво щеше да направиш, ако бе станало нещо?

— Прекалено много съм изтърпял от теб — задавено рече той. — В бюрото ми има пистолет...

— Значи искаш да ме застреляш, нали съм кучка! — Здраво стоеше на краката си тя, без да трепне. Наклони се напред към него. Цялото ѝ тяло излъчваше сила, сякаш се подхранваше от неговата слабост.

— Ще се самоубия! — изсъска той. От очите му се отрониха няколко сълзи. Явно бе самоубиец — от тези, които никога не събират сили да го направят. Изведнъж ми стана ясно защо толкова убедително бе описал страховете на Луси — това бяха неговите собствени страхове.

— Хайде! — рече жена му. — Няма да те спра. Това е добра идея.

Пристипи към него с ръце на кръста. Той се отдръпна и протегна ръка за милост. Шапката му се закачи на един пирон и се търкулна на пода. Той сякаш се разпадаше пред очите ми.

— Моля те, Бес! — прошепна задъхано. Едва долавях думите му.

— Не исках. Обичам те! Ти си всичко, което имам!

— И откога съм твое притежание?

Той се обърна и долепи лице до стената. Раменете му се разтърсиха. Библията падна на пода.

— Остави го на мира! — хванах я за лакътя.

— Защо да го оставя?

— Мразя, когато някоя жена прекупва мъж!

— Можеш да излезеш навън.

— Ти си тази, която ще излезе.

— Ти на кого говориш? — Тя все още изпускаше огън, но вече поугасваща.

— На любовницата на Сингълтън — изрекох на ухoto й. — Хайде, махай се оттук. Искам да поговоря с мъжа ти.

Избутах я навън и затворих вратата. Тя остана зад нея, но се опита да се върне в кухнята.

— Доктор Бенинг.

Той се успокояваше вече. Обърна лице към мен. Въпреки плешивината, средната си възраст и пребития си вид, приличаше на юноша с разбито сърце.

— Тя е всичко, което имам. Не ми я взимайте! — Спускаше се стъпка по стъпка в ада на самоуниженieto.

— Не бих я взел и като подарък! — изгубих търпение аз. — А сега ми кажете къде беше жена ви вчера следобед между пет и шест часа.

— Тук, с мен — изхълца нещастно той.

— А къде беше между полунощ и осем часа тази сутрин?

— В леглото, разбира се.

— Ще се закълнете ли с ръка върху библията?

— Да — вдигна той библията. — Кълна се, че жена ми Елизабет Бенинг бе с мен тук, в тази къща вчера следобед между пет и шест и цяла нощ до тази сутрин. Сега доволен ли сте?

— Да, благодаря. — Не бях доволен, но не можех да се надявам на нещо повече, ако не намерех още доказателства.

— Това ли е всичко? — разочаровано попита той. Може би се страхуваше да остане насаме с нея.

— Все още не. До вчера имахте помощничка — Флори.

— Да, Флори Гутиерес. Жена ми я освободи.

— Знаете ли къде живее?

— Разбира се. Тя работи при мен почти цяла година. Живее на „Ист идалго“ №437, апартамент 5.

Госпожа Бенинг стоеше отвън до вратата. Долепи се до стената и ми направи път. Никой от двама ни не проговори.

Лесно открих бялата едноетажна сграда. По-надолу по улицата телена мрежа ограждаше склад за дървен материал. Усетих мириса на борови трупи.

Пред къщата седеше дебел мексиканец. Яркозелената му риза не успява да прикрие дебелите гънки на гърдите и стомаха му.

— Добро утро — поздравих аз.

— Мисля, че вече е добър ден — извади цигарата от устата си той и се раздвижи.

Там, където побелялата му глава се бе опирала в стената, бе останало мазно петно. На отворената врата до него стоеше голяма червена цифра „1“.

— Добър ден, тогава. Къде е апартамент №5?

— Предпоследната врата. Ако търсите Флорида, тя замина.

— Флорида Гутиерес?

— Гутиерес — повтори името, като сложи ударението на втората сричка. — Няма я.

— Къде е?

— Откъде да знам. Каза, че заминава при сестра си в Салинас и че ще остане там. — Кафявите му очи гледаха цинично.

— Кога замина?

— Около десет часът снощи. Не си беше платила наема за пет седмици. Дойде с пачка банкноти и попита: „Колко дължа? Местя се да живея при сестра си в Салинас“. Видях, че навън в голяма кола я чакаше някакъв мъж, и й казах: „Сестра ти май не ти прилича?“. А тя отвърна: „Това е зет ми“. Казах й: „Щастливка си ты, Флорида! До тази сутрин гладуваше, а сега заминаваш със зет си в този хубав буик!“.

Той върна цигарата между зъбите си и изпусна дим.

— Буик, казвате?

— Хубав голям буик, с дупки отстрани. И глупаво момиче в него с дупки в главата си. Какво да направя? — разпери той ръце с весело примирение. — Тя не е от нашето семейство. Gracias a Dios!^[1] — добави под носа си той.

— Забелязахте ли цвета на колата?

— Не съм сигурен. Беше тъмно. Синя или зелена.

— А мъжът?

Погледна ме внимателно.

— Флорида да не е загазила? Вие от полицията ли сте?

Показах му разрешителното си и той бавно го засрича.

— Знаех си, че ще загази!

— Мъжът млад и хубав ли беше!

— Не, на средна възраст. Не слезе от колата дори когато Флори си изнасяше куфарите. Какви обносци! Не ми хареса!

— Можете ли да го опишете?

— Не го видях добре.

— Имам някого пред вид — къса кестенява коса, пълен, очи на пияница, панамена шапка, светло кафяво сако. Нарича се Джулиън Дезмънд.

— Той е! — щракна с пръст. — Флорида го нарече Джулиън. Той наистина ли й е зет?

— Не. Имате право за него. Май добре познавате хората тук, а, господине?

— Познавам ги от шестдесет и три години! — въодушеви се той.

— И баща ми е роден тук.

— Е, тогава сигурно ще можете да ми отговорите на този въпрос: ако бяхте на мястото на Джулиън и искахте да прекарате нощта с Флорида в някой хотел, къде щяхте да я заведете?

— В някой в долната част на града.

— В кой по-точно? — извадих бележника си аз.

Погледна ме унило — боеше се, че щях да запиша това, което ми казва.

— Сериозно ли е загазила?

— Тя не. Търся я за свидетел.

— Свидетел! Само това ли? Какъв свидетел?

— Буикът е катастрофирал тази сутрин. Искам да разбера кой точно го е карал.

— Е, тогава с удоволствие ще помогна! — въздъхна облекчено той.

Когато си тръгнах, носех в бележника си адресите на няколко хотела: „Ранчерия“, „Бела“, „Оклахома“, „Калифорния“, „Ривиера“ и „Пасифик“. На третия опит късметът ми проработи — хотел „Ривиера“.

---

[1] Слава богу! — Б.пр. ↑

ГЛАВА 24

Хотелът се намираше надолу по главната улица между гарата и шосето. От фасадата му тъжно гледаха тесни прозорци — сякаш големите камиони, които минаваха покрай него, бяха пречупили духа му.

Във фойето имаше очукани месингови плювалници, а по стените — пожълтели гравюри. Близо до прозореца четирима мъже играеха карти. Лицата им бяха спокойни и ръцете уверени, като на ветерани-железничари, които дори оstarяват по разписanie.

На рецепцията стоеше мършав възрастен човек в черно сако от алпака. Да, господин и госпожа Дезмънд бяха регистрирани, стая 310, на третия етаж. Няма нужда да им звъни — направо ще се кача.

Тръгнах към асансьора и гласът му се спря:

— Почекайте, млади човече! Така и така се качвате, предайте моля тази телеграма на господин Дезмънд. Тя пристигна тази сутрин, но не исках да ги беспокоя.

— Ще я предам на господин Дезмънд. — Взех запечатания жъlt плик.

— Асансьорът не работи — изхриптя той, — ще трябва да се качите по стълбите.

На втория етаж бе по-горещо, а на третия направо не се дишаше. В края на осветения от двадесетватова крушка коридор намерих вратата, която търсех. На дръжката висеше табела: „Моля не ни беспокойте!“.

Почуках. Изскърца пружина и женски глас сънливо попита:

— Кой е? Ти ли си Джулиън?

— Флори! — тихо казах аз.

Несигурно стъпки се приближиха до вратата. Ключът изщрака в ключалката. Пъхнах телеграмата във вътрешния си джоб. Вратата се отвори навътре и аз влязох с нея. Флори тъпо ме погледна. Черната ѝ коса бе разрошена и погледът ѝ замъглен под тежките клепачи. В уплахата ѝ бедрата и гърдите ѝ сякаш загубиха всичката си сила.

Начервената ѝ уста приличаше на повехната роза, забодена на бледото ѝ лице. Хвърли се на леглото и се покри с чаршафа. Устата ѝ зяпна. Затвори я с усилие.

— Какво искате?

— Не тялото ти, Флори. Не се плаши.

Въздухът в стаята тежеше от изпаренията на евтин алкохол и парфюм. На пода до леглото стоеше полупразна бутилка мускатово вино. Дрехите ѝ лежаха разхвърляни наоколо.

— Кой сте вие? Джулиън ли ви праща?

— Наёт съм от хотелската асоциация да правя проверки за фалшиви регистрация.

— Аз не се регистрирах — заговори бързо тя над опънатия ръб на чаршафа. — Той ни регистрира. Той е виновен. А и нищо не сме правили. Доведе ме тук късно снощи и ме заряза с това глупаво вино. Тръгна нанякъде и не съм го виждала оттогава. Чаках го почти цяла нощ. Но не се е връщал. Какво ще ми направите?

— Хайде да се спогодим — ти ще ми помогнеш и няма нищо да ти се случи.

— Как да ви помогна? — Подозрение затъмни лицето ѝ и тялото ѝ се сви под чаршафа.

— Просто ще отговориш на няколко въпроса. На мен ми трябва Дезмънд. Той май те е зарязал.

— Колко е частът?

— Един и половина.

— Неделя.

— Ъхъ.

— Наистина ме е зарязал! А обеща да ме заведе на пътешествие!

— Тя седна на леглото, като стискаше чаршафа върху пищните си гърди.

— Как се запозна с него?

— Не съм се запознавала. Дойде в приемната миналата седмица, май в четвъртък вечер. Тъкмо почиствах. Докторът беше излязъл — тръгна за библиотеката и аз бяха сама.

— Къде беше госпожа Бенинг?

— На горния етаж. Да, беше горе с чернокожата си приятелка.

— Луси Чемпиън?

— Точно тя. Някои хора имат странни приятели. Та тази Луси дойде да я види и двете се качиха горе. Джулиън Дезмънд каза, че идва заради мен. Пробута ми нещо, че уж набирал медицински сестри за Хавай — четиристотин долара на месец! Аз излязох глупачка и се хванах. Разказах му за доктор Бенинг, а същата вечер той ме заведе на ресторант, напи ме и ме заразпитва за госпожа Бенинг и за Луси. Казах му, че нищо не знам за тях. Той питаше кога госпожа Бенинг се върна при доктора, дали косата ѝ е боядисана, дали наистина са женени.

— Ти какво му каза?

— Разказах му как тя се върна преди две седмици. Отидох в понеделник сутринта на работа и тя беше там. Докторът каза: „Запознай се с жена ми. Тя се върна от санаториум“. Но на мен не ми изглеждаше болна — Флори рязко спря и стисна устни. — Това му казах. Разбрах какво целеше, но аз не се замесвам в изнудване!

— Какво друго знаеш?

— Нищо друго. Аз въобще не знам нищо за госпожа Бенинг. Много е потайна.

— Тя защо те изхвърли снощи? — смених подхода аз.

— Тя не ме изхвърли!

— Ти защо напусна?

— Не исках да работя повече там.

— Но ти работеше там до вчера.

— Ами да, преди тя да ме изхвърли, тоест преди да напусна.

— Там ли беше в събота следобед?

— Да, докъм шест часа. Тръгвам си в шест, ако няма нищо спешно.

— Госпожа Бенинг цял следобед ли си бе в къщи?

— Повечето време. Излезе на пазар в късния следобед.

— В колко часа?

— Около пет, малко преди пет.

— В колко се върна?

— Аз си тръгнах преди тя да се върне.

— А докторът?

— Той беше там, доколкото си спомням.

— Не излезе ли с нея?

— Не, каза, че ще подремне.

— След това кога я видя?

— Не съм я виждала.
— Не я ли видя в „Томс“ около осем часа?
— А, да. Забравих за това — Флори се обърка.
— Тя даде ли ти пари?
— Не! — Поколеба се, но се обърна и погледна червеното портмоне върху нощното шкафче.
— Защо ти даде пари?
— Не ми е давала.
— Колко ти даде?
— Ами заплатата — запъна се тя, — заплатата за месеца.
— Колко.
— Триста долара.
— Доста, а?

Вдигна тежкия си поглед към тавана и после пак се обърна към червеното портмоне. Гледаше го втренчено, сякаш бе оживяло и се мъчеше да отлети нанякъде.

— Даде ми премия. — Бе намерила думата. — Премия.
— Премия за какво? Нали не те обичаше?
— Вие не ме обичате! — с детински глас рече тя. — Нищо лошо не съм направила! Защо ме нападате?
— Не че не те обичам — изльгах аз, — но се опитвам да разкрия няколко убийства. Ти си важен свидетел.
— Аз?
— Да, ти. Тя ти плати да мълчиш. За какво?
— Ако съм свидетел, трябва ли да върна парите? Премията?
— Не, ако не кажеш на никого за нея.
— И вие няма да кажете, нали?
— Защо да казвам? Тя за какво ти плати, Флори?
Чаках и слушах учестеното ѝ дишане.
— За кръвта. Намерих изсъхнали капки кръв на пода на кабинета. Почистих ги.
— Кога?
— В понеделник преди две седмици, когато се запознах с госпожа Бенинг. Попитах доктора за кръвта и той ми каза, че имал спешен случай през почивните дни. Някакъв турист се срязал пръста. Бях забравила за това, но госпожа Бенинг ми го припомни снощи.

— Като жената, която забранила на децата си да пъхат грахови зърна в носа си.

— Каква жена? — любопитно запита Флори.

— Това е приказка. Децата започват да пъхат грахови зърна в носа си веднага, щом майка им се обърне с гръб. Басирал се, че си разказала на Дезмънд за кръвта веднага, щом госпожа Бенинг си е обърнала гърба.

— Не съм — изхленчи виновно тя. — Пък и той не се казва Дезмънд. Казва се Хейст, или нещо подобно. Хвърлих поглед в шофьорската му книжка.

— Кога?

— Снощи в колата.

— В бутика?

— Да. Мисля, че го е откраднал. Но аз нямам нищо общо. Дойде да ме вземе заедно с багажа ми. Опита се да ми каже, че го е намерил, можете ли да си представите? Каза, че струва поне пет хиляди. Аз отговорих, че това са доста пари за стара кола, но той само се изсмя.

— Зелена лимузина, модел 1948?

— Не знам точно. Но беше зелен буик. Откраднал го е, нали?

— Не. Мисля, че наистина го е намерил. Каза ли къде?

— Не. Но сигурно някъде в града. Следобед нямаше кола, а когато дойде да ме вземе от къщи към девет часа, караше буик. Къде може човек да намери буик?

— Добър въпрос. Облечи се, Флори. Аз ще се обърна с гръб.

— Нали няма да ме арестувате? Нищо лошо не съм направила!

— Искам само да се опиташ да идентифицираш един човек.

— Кога?

— И това е добър въпрос.

Опитах се да отворя прозореца. В малката стая не се дишаше. Той се повдигна няколко сантиметра и заседна. Гледаше на север към градския съвет и „Мишън хотел“. Двама-трима пешеходци се влачеха по горещите улици, няколко коли пълзяха и похъркваха. Зад мен Флори дърпаше косите си с гребен, после чух шумолене на копринени чорапи, дърпане на цип, потропване на токчета по пода, шум на вода в умивалника.

Под прозореца имаше автогара. Прашен син автобус товареше пътници — бременна мексиканка с няколко полуоголи мургави деца,

полски работник, който може и да беше бащата, старец с тръстиков бастун, който хвърляше тройна сянка върху асфалта, двама войници, които с отегчение очакваха пътуването през долината, под палещото слънце. Опашката бавно мърдаше напред като пъстроцветна змия, опиянена от слънцето.

— Готова съм.

Флори бе облечена в батистена блуза и яркочервен жакет. Косата ѝ бе вчесана назад и лицето ѝ изглеждаше по-твърдо под червено-бялата козметична маска. Погледна ме нервно и стисна червеното портмоне.

— Къде отиваме?

— В болницата.

— Той в болницата ли е?

— Ще видим.

Свалих мукавения й куфар във фоайето. Хейс бе предплатил за стаята. Възрастният човек на рецепцията не спомена за телеграмата. Картоиграчите ни изпратиха с многозначителен поглед.

В колата Флори се отпусна махмурливо и сънено. Пресякох града и паркирах пред болницата. Замъглени от прахта по предното стъкло, трептящи в жегата, улиците и сградите бяха като образ, пречупен през мътното съзнание на Флори. Под колелата асфалтът се бе размекнал като плът.

В мортата обаче бе хладно.

ГЛАВА 25

Когато излезе от там, Флори трепереше. Притискаше червеното портмоне към гърдите си като пулсиращо сърце. Прихванах я за лакътя. Дръпна се и сама тръгна към колата, като се запрепъва на токчетата си по чакъла. Светлината я заслепяваше.

Настаних се зад кормилото. Тя ме погледна ужасено и се долепи до вратата. Очите ѝ приличаха на големи стъклени топчета.

Извадих от джоба си жълтия плик, адресиран до господин Джулиън Дезмънд, хотел „Ривиера“, Бела Сити, Калифорния. Ако Хейс бе жив, щеше да е престъпление да го сторя. Но тъй като той бе мъртъв, това се превръщаше в доказателство. Съдържаше телеграма, изпратена от Детройт от някой си Ван.

„Лео Дюрано осъден за физическо насилие 1925 излежава 6 години арестуван 1927 отвличане липса на доказателства член пурпурната банда арестуван 1930 подозрение убийство няма свидетели 1932 убийство освободен желязно алиби бандата се разпада Лео Чикаго връзки синдикат има законно прикритие арестуван развръщаване малолетни 1942 влиза в болница неизвестна диагноза изписан октомври 1942 попечителство на сестра си Уна счетоводител незаконен комар опит за покушение на Руж и Уилоу бягство провал на комара 1943 Лео и Уна организират незаконен комар 1944 в Детройт още съществува добра протекция от януари не са се появявали в Милигън къщата в Ипсиланти затворена Уилям Гарибалди псевдоним Гарболд стар другар от пурпурните движи бизнеса няма сведения Елизабет Бенинг Лео живее с Бес Вионовски преди да замине от Милигън да търся ли още Ван“

— Трябва да отида да полегна някъде — едва рече Флори. — Не ми казахте, че е мъртъв. Не ми казахте, че е изгорял. Такъв шок може да убие човек.

— Съжалявам — прибрах телеграмата аз. — Не знаех точно кой е, но ти го идентифицира. Защо си толкова сигурна, че е той?

— Някога работех при зъболекар. Забелязвам зъбите на хората. Джулиън имаше развалени зъби. Познах го по пломбите. — Покри стъклените си очи с ръка. — Заведете ме някъде да полегна.

— Първо отиваме в полицията.

Брейк седеше на бюрото си и дъвчеше сандвич. Залъкът бе издул бузата му и тя подскачаше нагоре-надолу.

— Жена ми беше приготвила сандвичи за цяла казарма, преди да се сетя да ѝ се обадя, че няма да ходим на пикник. Казах ѝ да ги донесе тук, да спестя парите за обяд.

— Нали ти плащат за извънработно време?

— Тях ги спестявам за яхта. — Брейк знаеше, че аз знам, че нито едно ченге не е получило никога нито цент за допълнителни часове в участъка.

— Това е мис Гутиерес, която току-що идентифицира изгорелия труп. А това е лейтенант Брейк — обърнах се аз към нея.

Флори, която до този момент стоеше до отворената врата, пристъпи плахо напред и каза:

— Приятно ми е да се запознаем. Господин Арчър ме убеди, че трябва да изпълня граждansкия си дълг.

— Браво на него! — Брейк подхвърли трохите в устата си. — Тя познава ли Сингълтън?

— Не, но това не е Сингълтън.

— Защо да не е, по дяволите! По номера на мотора открихме, че колата е негова.

— Колата е негова, но не и тялото вътре. Трупът е на Максфийлд Хейс — частен детектив от Лос Анджелис. Флори добре го познава.

— Не чак толкова добре. Той ме ухажваше, но всъщност търсеше информация за шефа ми.

— Заповядайте, мис Гутиерес. Затворете вратата. Кажете ми сега кой е шефът ви?

— Доктор Бенинг — рекох аз.

— Остави я сама да говори. Какво се опитваше да научи за него Хейс?

— Питаше кога се е върнала жена му и дали си е боядисала косата.

— Нещо за убийство да е питал?

— Не, сър. Джулиън нищо не е споменавал за убийство.

— Кой Джулиън?

— Хейс е използвал псевдоним — обясних аз. — Трябва да отидем у Бенинг.

Обърнах се към вратата. До нея висеше дъска с обяви за издирвани лица. Замислих се как би изглеждала госпожа Бенинг на подобна черно-бяла снимка.

— Можете ли да се закълнете за трупа, мис Гутиерес? — попита Брейк.

— Ами, ако настоявате...

— Защо, ако настоявам?

— Не обичам никого да кълна, не е възпитано.

Брейк изръмжа и излезе. След малко се върна заедно с униформена жена-полицай с побеляла коса и гранитни очи.

— Госпожа Симпсън ще остане тук с вас, мис Гутиерес, докато аз се върна. Вие, разбира се, не сте задържана.

Двамата с Брейк се изкачихме до рампата при паркинга.

— Да вземем моята кола. Искам да ти покажа нещо — подадох му телеграмата от Детройт.

— Надявам се, че не е някоя глупост като тези, дето дрънка дамичката. Тя да не е слабоумна?

— Важното е, че вижда и помни.

Качи се в колата и изръмжа:

— И какво е видяла?

— Кръв. Засъхнала кръв по пода на кабинета на доктор Бенинг.

Тя я е почистила.

— Кога? Вчера?

— Преди две седмици. В понеделник, след като Сингълтън е бил застрелян.

— Убеден ли си, че е застрелян?

— Прочети телеграмата. Да видим ти какво ще разбереш от нея.

— Запалих и потеглих. На кръстовището завих към къщата на Бенинг.

Брейк вдигна поглед от листа:

— Не ми говори кой знае колко. Доклад за гангстер, когото не познавам. Кой е този Дюрано?

— Върти незаконен комар в Мичигън. Сега е тук в Калифорния. Сестра му Уна ме нае за този случай.

— Защо?

— Мисля, че брат ѝ е застрелял Сингълтън. Луси е била свидетел и Уна Дюрано се опитваше да я намери и да я накара да мълчи.

— Къде е брат ѝ сега?

— Не знам — казах, но виждах пред очите си отвратителното същество с пистолета играчка.

— Защо не ми каза всичко това досега?

— Не можех да ти кажа нещо, което сам не знаех — отвърнах малко неискрено. — Преди малко ми попадна телеграмата, в хотела, където бе отседнал Хейс.

— Голяма история градиш върху някаква си телеграма. Тя дори не е доказателство, освен ако не докараши този дето я е изпратил. Познаваш ли го?

— Не. Звучи като детектив в някое бюро в Детройт.

— Това струва пари. Хейс имаше ли толкова?

— Надали, но той хранеше големи надежди. Например да вземе наградата за Сингълтън.

— Защо е карал колата на Сингълтън?

— Казал на Флори, че я намерил. Била е доказателство, за да получи наградата. Преди това се е опитвал да накара Луси да му бъде свидетел. Но наградата явно е била за него само началото — смятал е да получи големи пари.

— От изнудване? От Дюрано?

— Значи според теб гангстерите са го пречукали?

— И това е възможно.

Стигнахме до улицата на Бенинг. Паркирах пред бръснарницата. Брейк не се помръдна да слезе.

— И твърдиш, че това, което казваш, е възможно?

— Нищо не твърдя със сигурност. Това е особеното в този случай — почти нямаме веществени доказателства, нито пък честни свидетели. Но имам *gestalt* за цялостната картина.

— Какво имаш?

— Да речем предчувствие как се връзват нещата в случая. Не е просто, защото са замесени доста хора.

— Остави сега философията. Да говорим по случая — ако това е разпра между гангстери, ние какво правим тук? Госпожа Бенинг няма място сред тях.

— Госпожа Бенинг е централната фигура в композицията — върти на пръста си трима мъже: Дюрано, Сингълтън и Бенинг. Дюрано е застрелял Сингълтън заради нея. Страхувала се е от разследване и е избягала. Върнала се е тук при доктор Бенинг за помощ.

— А какво е направила със Сингълтън?

— По-добре нея да попитаме.

ГЛАВА 26

Със сивите стени и затъмнените си прозорци къщата на доктор Бенинг сякаш излъчващ своя собствена мътна светлина. Докторът се появи на вратата блед и премигващ като същество от полумрака.

— Добър ден, лейтенант.

Погледна към мен, без да каже нищо. Брейк му показва полицейската си значка като знак, че това не е посещение на вежливост. Бенинг рязко се обърна и взе шапката си от закачалката.

— Ще ходите ли някъде, докторе?

— А не, няма. Често стоя с шапка в къщи — усмихна се смутено към Брейк.

В коридора бе тъмно и хладно. Усетих мириз на гниещо дърво — не бях го забелязал преди това. Хора като Бенинг — с чувство за провален живот — винаги намират подходяща атмосфера за този провал или я създават около себе си. Ослушах се за други шумове в къщата. Чуваха се само капките на чешмата — като бавен вътрешен кръвоизлив.

Брейк каза с официален глас:

— Искам да говоря с жената, която се нарича госпожа Бенинг.

— Искате да кажете с жена ми?

— Да.

— Защо не кажете така тогава — хапливо каза Бенинг. Опитваше се да се стегне под шапката си.

— Тя тук ли е?

— В момента не. — Докторът захапа горната си устна. Така приличаше на разтревожена камила, която преживя нещо горчиво. — Преди да отговоря на каквото и да било въпроси, бих искал да знам дали сте тук като официално лице или просто изпитвате детинско удоволствие да си размахвате значката.

Брейк почервения.

— Това не ми доставя никакво удоволствие, докторе. Две убийства, а може би и трето ми висят на главата.

Бенинг прегълтна няколко пъти — гърклянът му нервно подскочи.

— Вие не искате да кажете, разбира се, че има някаква връзка...

— Думите му потъваха в тишината, която явно го притесняваше. Опита се да я запълни — ... между жена ми и тези убийства.

— Моля за вашата помощ, докторе. Вече ми помогнахте веднъж тази сутрин. Не мога да се справям с престъпността без помощта на гражданите.

Двамата стояха един срещу друг и се гледаха. Мълчанието на Брейк бе тежко и упорито, а това на Бенинг — напрегнато, сякаш се чуваше звук, който нашият слух не можеше да улови. Изкашля се и каза:

— Госпожа Бенинг замина за Сан Франциско за няколко дни. Трудно ѝ е да свикне пак с Бела Сити и... със семейния живот. След неприятностите през последните дни решихме, че трябва да си почине. Замина преди около час.

— Къде ще отседне в Сан Франциско? — попитах аз.

— Съжалявам, но не знам адреса. Бес държи на пълната си лична свобода и аз ѝ я разрешавам. — Бледите му очи сякаш ме предизвикваха да спомена последната ни среща.

— Кога ще се върне?

— След няколко седмици. Зависи от хората, на които ще гостува.

— Какви хора?

— Не мога да ви помогна... Не познавам приятелите на жена си. Живяхме разделено през последните две години.

Внимателно подбираще думите си, сякаш и най-малката грешка можеше да помете и него, и дома му. Хрумна ми, че Бес сигурно го е напуснала и няма да се върне. Това се опитваше да скрие от мен и от Брейк, а може би и от самия себе си.

— Тя защо се върна след тези две години?

— Мисля, че бе разбрала грешката си, като ме напусна. Но това не е ваша работа.

— Докторът има право — рече Брейк. — Впрочем тя как ще пътува?

— С кола, взе колата ми. — И добави надуто: — Аз ѝ разреших.

— Шевролет ли е, докторе?

— Син шевролет, модел 1946.

— Номерът?

— 5T 1381.

Брейк го записа.

— Откъде ще мине?

— Нямам представа. Вие да не би да искате да спрете госпожа Бенинг някъде по пътя?

— Първо искам да се уверя, че не е някъде в къщата.

— Мислите, че ви лъжа?

— Ни най-малко. Просто си върша работата. Моля за вашето разрешение да огледам тук.

— Имате ли разрешение за обиск?

— Не, нямам. Но смятах, че нямате какво да криете.

Бенинг успя да се усмихне.

— Не, разбира се. Просто полюбопитствах — разпери ръце и кокалчетата му се удариха в стената. — Моля, чувствайте се като у дома си, господа!

Брейк тръгна нагоре по стълбите, а аз последвах Бенинг в кабинета му. Той рече тихо:

— Знам кой ми е враг, господин Арчър, и кой е враг на жена ми. Познавам и вашия тип похотливци. Ако не можете да имате нещо, опитвате се да го унищожите — гласът му се изви като вятър.

— Защо се върна жена ви при вас?

— Защото ме обича.

— Защо тогава пак ви напусна днес?

— Страхува се.

— От семейство Дюрано ли? Или от полицията?

— Страхува се — повтори той.

Огледах ожулениите стени и лъснатия линолеум на пода. Чешмата продължаваше да капе.

— В тази стая ли Флори е забелязала кръвта?

— Кръвта? Каква кръв?

— В понеделник след връщането на жена ви по пода тук е имало капки кръв. Така казва Флори.

— Ааа, да. В неделя имах спешен случай — срязан пръст.

— Аз мисля, че пациентът ви е дошъл при вас късно в събота вечер. Госпожа Бенинг го е довела. Имел е не срязан пръст, а куршум в тялото си. Името му е Сингълтън.

— Какво стана с него, докторе? На операционната маса ли умря?

— Не съм имал такъв пациент.

— Мисля, че тайно сте направили операция на този умиращ човек и не сте успели да го спасите.

— Това ли казахте на Брейк?

— Не, не съм. Аз не съм ваш враг. Не ме интересува нарушаването на лекарската етика. Преследвам убиеца. Но не мога дори да докажа, че Сингълтън е бил убит. Застрелян ли е?

Погледите ни се срещнаха, Бенинг не издържа и обърна очи встрани. После рече на пресекулки:

— Аз не се тревожа за себе си.

— А за жена ви ли? Тя ли го застреля?

Не смееше да ме погледне. Над главите ни се чуваха стъпките на Брейк. Той се спусна надолу по стълбите и дойде при нас.

Веднага забеляза напрежението помежду ни и попита:

— Какво става тук?

— Нищо не става — отвърнах аз.

Бенинг ме погледна с благодарност и явно се стегна.

— Погледнахте ли под всички кревати, лейтенант?

— Погледнах. И в долапите също. Никъде никакви женски дрехи не видях. Сигурен ли сте, че жена ви има намерение да се връща?

— Тя няма много дрехи.

Брейк пресече стаята и ядосано разтърси дръжката на заключения шкаф, който бях отворил предната нощ.

— Провери ли тук, Арчър?

— Това е празен шкаф. Вътре е само скелетът ми.

— Какво е вътре?

— Анатомичен модел.

— Отворете шкафа.

Бенинг извади връзка ключове, отключи шкафа и горчиво се усмихна през рамо:

— Да не помислихте, че съм заключил жена си вътре?

Широко отвори вратата. От убежището си извън времето черепът се хилеше презрително. Бенинг се обърна и ни погледна — явно очакваше шока или изненадана ни. Разочарована се, когато не откри нищо такова по лицата ни.

— Откъде го имате? — попитах аз.

— От медицинския склад — посочи той металната табелка, която бе закачена на едно от ребрата.

— Днешните лекари вече не държат такива неща в кабинетите си.

— Аз си имам причини — работех, за да се издържам, като следвах, и знанията ми по анатомия не бяха много добри. Но уучех сам, с помощта на този приятел тук — бутна с пръст гръденния кош и целият скелет се залюля. — Горкият! Често съм се питал кой е, какъв е бил. Престъпник или някой бедняк? *Memento mori!*^[1]

Брейк се почувства неудобно.

— Хайде да вървим. Имам много работа да върша.

— Има още няколко неща, които искам да изясня с доктор Бенинг.

— Давай, но бързо! — Брейк сякаш бе пропаднал в тънкия лед и краката му се бяха измокрили. Отдръпна се от мен така, сякаш ми отнемаше властта.

Докторът го последва, за да подчертава прегрупирането на силите. Досега бяхме двамата срещу него — сега те двамата бяха срещу мен.

— Нямам нищо против, лейтенант. Бих искал напълно да удовлетворя господин Арчър. Ако той въобще може да бъде удовлетворен! — Бенинг се обърна с лице към мен като актьор, който търси верния тон.

— В показанията има разминаване — казах аз. — Флори Гутиерес твърди, че Луси Чемпиън е приятелка на жена ви. Вие твърдите, че не е. Флори твърди, че жена ви не си е била в къщи вчера следобед, когато бе убита Луси. Вие твърдите, че тя е била тук с вас.

— Когато явно се поставя под съмнение репутацията на жена ми, не мога да се преструвам, че съм обективен. Но ще ви кажа мнението си за Флорида Гутиерес — тя е патологичен лъжец. И когато жена ми я изгони снощи...

— Защо я изгони?

— За некадърност. Нечестност и некадърност. Гутиерес заплаши, че ще си го върне. Знам, че е готова на всичко, за да ни навреди. Няма граници за човешката злоба.

— Беше ли си жена ви вкъщи между пет и шест часа вчера?

— Да.

— Не можете да сте сигурен — нали сте се качили горе да подремнете?

Замълча. Брейк ни наблюдаваше с отегчение от вратата.

— Да, но не заспах. Усещах присъствието ѝ в къщи.

— Но не сте могли да я видите. Може това да е била Флори. Не можете да се закълнете, че е била жена ви.

Бенинг си свали шапката и започна да я разглежда. Каза бавно и с болка:

— Не можете да ме накарате да отговарям на такива въпроси. Дори и в съда не могат да принудят съпруга да дава показания срещу съпругата си.

— Но вие доброволно ни съобщихте алибита ѝ. А всъщност с нищо не сте доказали, че тя наистина ви е съпруга.

— Нищо по-лесно от това! — Излезе и след малко се върна със сгънат документ, който подаде на Брейк.

Брейк му хвърли един поглед и ми го подаде. Беше удостоверение за брак, издадено на 14 май 1943 година в щата Индиана. В него се казваше, че Самюъл Бенинг, тридесет и осемгодишен, на тази дата е склучил брак с Елизабет Вионовски, осемнадесетгодишка.

Бенинг го дръпна от ръцете ми.

— А сега, господа, крайно време е да ви напомня, че личният ми живот, както и този на жена ми не са ваша работа. Тъй като тя не е тук и не може да се защити, ще ви напомня също така, че съществува закон срещу клеветата.

— Няма нужда точно на мен да напомняте! — натърти Брейк. — Не ви обвинявам, нито пък ви арестувам. Благодаря ви за помощта, докторе.

От прага на вратата Брейк ми хвърли поглед, който ме впримчи като с ласо. Оставихме Бенинг в коридора да се подпира на стената. Притискаше брачното свидетелство към тесните си гърди, сякаш то бе любовен знак, лек или банкнота, а може би комбинация от трите.

В колата бе горещо като в пещ. Брейк си свали сакото и го сгъна на коленете си. По ризата му имаше петна от пот.

— Твърде далеч отиде, Арчър.

— Аз пък смятам, че не отидох достатъчно далеч.

— Но ти не носиш моята отговорност.

Признах, че е така.

— Аз не мога да поемам рискове — продължи той, — ако нямам доказателства. С нищо не мога да оправдая заповед за арестуването на госпожа Бенинг.

— За нея имаш точно толкова доказателства, колкото и за Алекс Норис. Той все още е в затвора.

— Задържаме го без обвинение за двадесет и четири часа — отвърна Брейк твърдо. — Това е напълно законно. Но не можем да постъпим така с госпожа Бенинг. Тя е съпруга на лекар. Достатъчно си пъхнах главата в торбата като въобще отидох у доктор Бенинг. Той цял живот работи в този град. Баща му беше директор на гимназията тук цели двадесет години. — И добави от branително: — Пък и нямаме нищо срещу нея.

— Забеляза ли фамилията й в брачното свидетелство? Елизабет Вионовски. Името от телеграмата. Тя е любовницата на Дюрано.

— Но това не доказва нищо за Сингълтън, дори ако е вярно. Не мога да разбера защо мислиш, че жената си сменя партньорите непрекъснато — като в менует. В живота това не става така.

— Зависи от жената. Познавам жени, които въртят шестима мъже едновременно. Госпожа Бенинг сменя само трима. Имам свидетел, който твърди, че е любовница на Сингълтън от седем години. Върнала се е при Бенинг, защото е имала нужда от помощ.

— Стига толкова. — Брейк замахна с длан, сякаш гонеше думите като мухи от лицето си. — Стига толкова. Трябва бавно и внимателно да обмисля това, защото може да загазя.

— Ти или Норис?

— Не ме дразни. Разследвам този случай така, както трябва. Ако можеш да накараш госпожа Бенинг да даде показания, добре, ще я изслушам. Но аз самият не мога да я принудя. Не мога да направя нищо на доктора само защото жена му е заминала нанякъде. Никой не ѝ е казвал да стои тук.

Потта, която се стичаше по ниското му чело, се събираще във веждите му като роса в гъсталак. Очите му гледаха мрачно.

— Това е твоят град, лейтенант!

Оставил го зад градския съвет. Не ме попита какво смятам да предприема.

[1] Помни, че си смъртен! — Б.пр. ↑

ГЛАВА 27

Бе късно следобед, когато стигнах Арою бийч. Зад Палмите на булеварда пясъкът бе осеян с тела като след битка в пустинята. На хоризонта морето и небето се сливаха в синя мараня, сред която трепкаха сините хълмове на островите. Над тях слънчевият огън изгаряше пространството.

Карах на юг сред залепените една за друга брони на колите — като армия в отстъпление. Болните от артрит дървета хвърляха дълги сенки по стената на гробището, а къщата на Дюрано беше като огромна черна сянка сред пущинака зад желязната ограда. Спрях пред заключения портал. Позвъних три пъти безрезултатно и се върнах в колата. След малко от къщата излезе дребна фигура — Уна. Крачеше забързано по алеята между кокосовите палми. През оградата проблясваше златното ламе на халата ѝ.

— Какво искаш, хей ти?

Излязох от колата и се приближих. Погледна ме, после погледна назад към къщата, сякаш главата ѝ бе закачена на невидими нишки, които я дърпаха. Позна ме и уплашено се отдръпна.

— Искам да говоря с Лео — опитах се да надвирам шума на колите аз.

— Не разбирам какво искаш. — Тя се приближи отново към портала.

— Нали Лео Дюрано ти е брат?

— И какво от това? Мисля, че вчера те уволних. Колко пъти искаш да го правя?

— Затова ли ликвидира Макс Хейс? Защото не искаше да стои уволнен?

— Какво каза за Макс Хейс?

— Бе убит тази сутрин. При теб работната сила не се задържа дълго. И всичките ти бивши служители свършват по един и същ начин.

Лицето ѝ не промени изражението си, но отрупаните ѝ с диаманти пръсти стиснаха една от металните пръчки на оградата.

— Хейс беше пълен с пиянски идеи. Ако някой го е пречукал, това не е моя работа. Нито пък на брат ми.

— Странно, но когато видях трупа на Хейс в моргата, се сетих за теб и за Лео. Той има богат опит в тези неща.

Пръстите ѝ изпуснаха решетката и се вкопчиха в гърлото ѝ.

— Ти си говорил с Бес Вионовски!

— Да, поговорихме малко.

— Тя къде е сега? — Уна говореше така, сякаш я болеше гърлото.

— Вятърът я отнесе. По-добре ме пусни да вляза. Не можем да говорим тук.

Бръкна в големия джоб на златния си халат. Поставих пръста си на спусъка на пистолета в джоба на сакото ми. Но тя извади само ключ и отключи катинара. Махнах веригата и бутнах портала.

— Какво е станало с Макс Хейс? — Тя се вкопчи в ръката ми. — И на него ли му прерязаха гърлото като на Луси?

— Не, изгорили са го като Жана Д'Арк.

— Кога?

— Рано тази сутрин. Намерихме го в планината, в преобръната кола. Колата е на Чарлз Сингълтън и Хейс бе облечен в неговите дрехи.

— В чии дрехи?

Ноктите ѝ се впиваха в мен. Допирът с нея бе странен и неприятен, сякаш се бях оплел в клоните на бодлив храст. Отблъснах ръката ѝ.

— Ти го познаваш, Уна. Златното момче — любовникът на Бес. Някой запалил Хейс, но преди това го облякъл в дрехите на Сингълтън — сякаш Сингълтън е умрял тази сутрин. Но ние двамата с теб знаем истината, нали Уна?

— Ако мислиш, че е работа на Лео, трябва да си луд!

— Учудвам се, че още не сте спрели да употребявате тази дума във вашето семейство.

Извърна поглед встрани. Отпусна глава и каза:

— Тази сутрин Лео бе в къщи, в кревата си. Мога да го докажа — имам човек, който се грижи за него. Лео е много болен.

— Параноя? — произнесох отчетливо.

— Тези лъжливи свине в клиниката! — Застиналото ѝ спокойствие се разкъса като хартия. — Обещаха ми да пазят

профессионална тайна! Ще ги оправя аз като ми пратят сметката!

— Не е виновна клиниката. Мога и сам да позная симптомите на параноята.

— Но ти никога не си виждал брат ми.

Не отговорих на незададения въпрос.

— Ще го видя сега, с теб.

— Аз се грижа добре за Лео — развика се тя. — Наела съм медицински персонал, най-добрания. Всеки ден идва лекар. Превърнала съм се в роб на брат си, готвя му това, което обича, и когато се налага, дори го храня в устата. — Потокът от думи я задуши. Тя се извърна настрана — засрами се от грижовната възрастна жена, която победи другите ѝ превъплъщения.

Прихванах я за лакътя и я подбутнах към къщата. Червеният ѝ керемиден покрив скриваше слънцето. Погледнах нагоре към решетката, зад която Лео Дюрано се радваше на най-топли грижи, и чух незагълъхващото ехо от една повтаряна непрекъснато зад стените дума.

Близо до входната врата започваше желязна стълба и се извиваше нагоре към втория етаж. Уна тръгна по нея и аз я последвах. Коридорът бе пълен с боклуци. Едър младеж в бяла престилка седеше на стол пред една затворена врата. Стресна се, като ме видя.

— Това докторът ли е? — обърна се към Уна.

— Не, просто посетител.

— Аз не бих влязъл, ако съм на ваше място, мис Уна — поклати глава той. — Днес трудно го удържам.

— Отвори вратата, Доналд! — нареди му Уна.

Той извади от джоба си ключ и отключи. В стаята имаше само един железен креват и продължен стол, прикован за пода. От завесите на прозорците бяха останали само няколко висящи парцала. Стената около прозореца бе изподрана, а вътрешната страна на вратата — разцепена и поправена с нови дъски.

Дюрано седеше на пода, облегнат на стената. Ръцете му, отпуснати между коленете, бяха стегнати с кафяви ремъци, върху които личаха следи от зъби. Погледна нагоре към нас през мазната черна коса, която висеше над челото му. Разкървавената му уста се отваряше и затваряше — явно се опитваше да изрече нещо.

Думата, която се отрони, звучеше като „прости“.

Уна се втурна към него и тромаво се отпусна на колене:

— Не се отнасяме добре към тебе, Лео! Прости ми! — Тя притисна главата му към златните си гърди.

— Прости! — повтори той сподавено. — Аз простен. Освободен. Няма обвинения. Казах им, че не могат да накажат честен човек. Сина на честен човек. Аз поех търговията на татко.

Като стискаше боботещата глава в двете си ръце, Уна ме погледна презрително.

— Това е бедното момче, което е извършило убийство тази сутрин! Кажи му, Доналд, къде беше Лео днес сутринта?

— Полиция, а? — Доналд болезнено прегълътна.

— Нещо такова — отвърнах аз.

— Беше тук в тази стая. Цяла нощ и цяла сутрин. Всяка нощ и всяка сутрин. Дюрано предпочита да си стои в къщи — не излиза много-много навън.

— Млъкни! — Уна остави брат си и тръгна към Доналд. — Той дори сега е по-добър, отколкото ти някога ще бъдеш! Ако не беше Лео Дюрано, сега щеше да миеш подлоги. Наричай го „господине“!

Той се отдръпна от нея и се изчерви.

— Но вие ме попитахте...

— Млъкни! — Тя мина покрай него като леден полъх и тръгна надолу по коридора.

— Доналд, къде беше Дюрано в събота вечер преди две седмици? Тук, в тази стая ли?

— Тогава не бях тук. Събота ни е почивен ден.

— Ни?

— На мен и на Луси преди тя да напусне. Мис Дюрано ми плати допълнително да остана снощи. Той беше много зле.

— Идваш ли? — извика Уна от стълбите.

Заведе ме в задната стая с големия прозорец. Сънчевите лъчи бяха подпалили цялото небе на запад и пламъците вече обхващаха океана. Седнах така, че да виждам цялата стая. На дневна светлина тя изглеждаше просторна и красива със старомодните си мебели. Тоест щеше да е красива, ако не беше толкова мръсна. Килимите и мебелите бяха побелели от прах. Наоколо се въргалаха останките от седмицата — списания, смачкани вестници, угарки от цигари, мръсни съдове. Купа с гниещи плодове бе оживяла от жужашите в нея насекоми.

Цветята бяха съвсем увехнали във вазите. От тавана висяха паяжини. Римска вила, превзета от вандалите.

Уна седна на масичката до големия прозорец. Там бяха разхвърляни картите, с които Уна и Доналд играеха снощи. Уна плъзна ръка напред и започна да ги събира.

— Откога е болен Лео? — попитах аз.

— Какво значение има? Нали виждаш, че не той е убил Хейс.

— Не е само Хейс.

— Луси Чемпиън ли? Той не би вдигнал ръка срещу Луси. Те двамата се разбираха добре. Тя беше чудесна медицинска сестра — трябва да призная това.

— Но ти не заради това искаше да я върнеш тук, нали?

— Защо не? — горчиво се поусмихна тя.

— Той откога е луд, Уна?

— От началото на годината. Откачи на новогодишната забава в „Дайъл“ — един бар в Детройт. Опитващ се да накара оркестъра да повтаря непрекъснато едно и също парче, от една опера. Те го изсвириха три пъти и спряха. Лео каза, че това е обида за големия италиански композитор. Искаше да застреля диригента, но аз го спрях. Беше Нова година и всички помислиха, че е пиян. Но аз знаех истината — следях го още от лятото. Често имаше главоболие миналата година и непрекъснато избухваше — заради Бес, тя много го дразнеше. Не трябваше въобще да я прибира пак. Непрекъснато се деряха като диви котки. После той започна да губи паметта си — забравяше имената на инкасаторите.

— Какви инкасатори?

Ръката ѝ замръзна сред картите. Кръстоса крака и каза:

— Той ръководи инкасаторско бюро.

— С пистолет ли го ръководи?

— Лео винаги носеше големи суми у себе си. Пистолетът беше за самоотбрана. Аз не подозирах, че е опасен, докато не се опита да застреля онзи музикант. Лекарите в Детройт казаха, че е безнадежден случай, че няма да живее дълго. Разбрах, че трябва да го изведа от Мичигън. Нямаше да позволя да го затворят в лудницата.

— Пак да го затворят.

— Да, пак, по дяволите! Ти твърде много знаеш!

— И ти нае медицински персонал и се премести в Калифорния. Несъмнено си решила, че няма да е голяма загуба, ако някой калифорниец умре, в случай че Лео пак се опита да стреля.

Извърна се и ме погледна в очите — искаше да разбере какво точно целя.

— Тя предложи Калифорния. Но не разбирам защо непрекъснато говориш за убийство. Държа го добре охраняван. Смешно е дори да се помисли, че Лео е извършил тези убийства!

— Не беше чак толкова смешно, когато ги споменах първия път. Ти бая се потруди да му създадеш алиби. Освен това очерта главната линия на защитата — невинен поради лудост, а имаш и медицинско свидетелство за това.

— Не! Само се опитвам да покажа, че Лео не може да бъде обвинен в убийство. А за осъждане и дума не може да става!

— Защо си даваш толкова зор, щом и дума не може да става?

Наведе се напред и твърдо стъпи на пода.

— Ти нали не искаш да тормозиш горкия болен човек? Какво ще стане, ако пуснеш ченгетата след него? Ще се опитат да му прикачат убийствата заради миналото му, а когато това не стане, ще го тикнат в лудницата.

— Има и по-лоши места от лудницата — казах. — Аз самият седях в едно такова.

— Не мога да го понеса. Той вече беше там и видях как се отнасяха към него. Има право да прекара последните си дни с някого, който го обича.

Въпреки че ги изрече с голямо напрежение, думите й прозвучаха кухо. Разгледах лицето ѝ — от страната на прозореца то розовееше под слънчевите лъчи. От другата страна тънеше в дълбока сянка — така приличаше на половин жена. Или пък на жена, направена от две половини — плът и мрак.

— Колко му дават лекарите?

— Не повече от година. Можеш да попиташ в клиниката. Най-много две.

— Значи между сто и триста хиляди.

— Какво, по дяволите, искаш да кажеш?

— Имам сведения, че Лео прави две-три хиляди на седмица от комар в Мичигън. За две години това прави триста хиляди преди

данъците, ако въобще плащаш данък.

— Не разбирам за какво говориш.

— За пари. Само не ми казвай, че ти не управляваш парите на Лео! Няма да ти повярвам.

По устните ѝ се изписа слаба усмивка, сякаш ѝ бях направил комплимент.

— Но имам огромни разходи.

— Сигурно имаш визоново палто, диаманти, изглед към океана.

Това струва бая пари.

— Медицински разходи. Няма да повярваш колко скъпо струва.

— Разбира се, нали трябва да го държиш жив. Докато е жив, ще има и пари. Докато го криеш тук, той може да мине за комарджийски бос на почивка, който обаче получава седмичните си разходи. Но ако умре или ако го приберат ченгетата, или пък ако в Мичигън разберат за състоянието му, свършено е с парата. Ти си твърда жена, но сама няма да можеш да се пребориш с другите гангстери. Ако можеше, въобще нямаше да идваш в кантората ми.

Седеше безмълвно и трепереше в металния си халат. Вдигна тестето и го хвърли върху масата. Една чаша се закачи в ръкава ѝ, падна на пода и се строши.

— Не си се сетил за всичко това сам — изрече с леден глас. — Бес Вионовски ти е помогнала.

— Може и да ми е помогнала.

— Това ѝ е благодарността. — Лявото ѝ слепоочие пулсираше като малко животинче, което рита, за да се освободи от мрежата. — Миналата година, преди Лео да я прибере обратно, тя бая беше закъсала. Платихме да я освободят от затвора в Детройт и се отнесохме с нея като с кралица. А като тръгнахме за Калифорния, тя избра града, в който да се установим. Трябваше да се досетя, че има причини, за да избере тъкмо това място.

— Сингълтън — казах аз.

Името подейства на Уна като електрически шок. Скочи на крака и ритна парчетата стъкло по пода, сякаш мразеше всичко около себе си.

— Тази непочтена мръсна кучка! Къде е тя? Ако си я скрил някъде и тя чака своя дял, иди ѝ кажи, че не плащам на издайници!

Надвеси се над мен със злоба и ярост — вече не беше и половина жена, а малко мъжко чучело.

— Успокой се. Ще получиш мигрена. Никой не ще мръсните ти пари.

— Щом са мръсни, ти какво търсиш тук?

— Просто истината, мила моя! Ти знаеш какво е станало със Сингълтън, нали? И сега ще mi кажеш.

— А ако не ti кажа?

— Ще кажеш на ченгетата. Ще ti ги пратя, преди да се мръкне.

Седна на ръба на стола и се загледа към залязващото слънце. Полускрито от хоризонта, червеното му кълбо приличаше на гигантско око на птица, чиито син долен клепач бавно се затваря.

— Какво точно се случи?

— Дай mi време да помисля...

— Мислиш вече две седмици. Сега ще говориш!

— За всичко е виновна Бес Вионовски! На тази евтина чикагска кучка не ѝ бяха достатъчни луксът и голямото имеение! Миналата пролет започна да се среща с онази издънка на великия род Сингълтън. Сетих се, че го познава отпреди, когато е живяла тук през войната. Скоро започна да прекарва нощите с него. Опитах се да скрия от Лео, но той е разбрал някак. Има периоди, когато е нормален — имаше допреди две седмици. Беше събота вечер и Бес бе горе в планината с надутия си любовник. Лео разбрал къде е — мисля, че от Луси Чемпиън. Луси трябваше да се грижи за него онази вечер. Той полудял от ярост и тя не е могла да го удържи. Повикала такси и тръгнала нагоре да предупреди влюбените — думата прозвуча зловещо от устата на Una.

— Ти къде беше?

— Долу в града. Когато се върнах, Лео ме чакаше с пистолета в ръка. Беше измъкнал пружините от леглото си, бе разбил вратата и бе намерил пистолета в моята стая. Принуди ме да го закарам до колибата на Сингълтън — заплаши ме с пистолета. Сингълтън излезе навън и Лео стреля в корема му. Хвърлих се върху Лео веднага, щом отклони пистолета от лицето mi. Четирима души едвам го вързахме.

— Кои четирима?

— Аз, Бес и Луси. Луси беше там. И Сингълтън.

— Нали каза, че Сингълтън е бил ранен.

— Да, но можеше да се движи, когато го видях за последен път. Веднага щом вързахме Лео, аз си тръгнах. Трябаше да го докарам в къщи.

— Значи не знаеш какво е станало после със Сингълтън?

— Не знам. Те и тримата изчезнаха. Наех Макс Хейс да разбере дали Сингълтън е жив или мъртъв. Той следеше тяхната къща цяла седмица. В четвъртък Луси се появила там — сигурно е искала да вземе наградата. Хейс се качил след нея в автобуса за Бела Сити и явно е разбрал повече от това, което разказа на мен. Дойде при мен в петък вечер и ми каза, че е изгубил следите на Луси в Бела Сити. Разбрах, че ме мами, защото се изтърва и спомена нещо за стрелбата. Явно искаше да му платя и освен това да прибере парите от наградата за Сингълтън.

— И ти го уби заради алчността му.

— Опитай нещо друго.

— Ти си тази, която можеш всичко да загубиш. С помощта на Луси и на Хейс.

— Аз и сега мога да загубя всичко. Но щях ли да ти поднасям това на тепсия, ако не бях чиста?

— Кой друг има причини да ги убие?

— Бес — отвърна рязко тя. — Луси се е видяла с Бес в Бела Сити — разбрах го от разговора ми с нея. Макс Хейс бе по следите ѝ. Откъде да знам какво е направила Бес със Сингълтън? Може да е умрял в ръцете ѝ и това я прави съучастник. Бес се страхува от полицейско разследване — има си работа с полицията вече десет години.

Надвесих се над нея и казах:

— Ти напомни ли на Бес за миналото ѝ, там горе при колибата на Сингълтън, след като брат ти стреля в него? Затова ли тя изчезна и с нея изчезна и Сингълтън?

— Опитай се сам да разбереш!

— Искала си да я сплашиш, за да си мълчи, а? Разбира се, от сестринска преданост — да запазиш брат си и парите му.

Размърда се нервно на стола, кръстоса крака сякаш да се стегне за отбрана.

— Каква друга причина мога да имам?

— И аз това се опитвам да разбера. Дойде ми на ум един случай отпреди петнадесет години — мъж, жена и син в Лос Анджелис. Синът

беше монголоиден идиот и мъжът мразеше жената, че му бе родила такъв син. Когато момчето стана на десет-дванадесет години, бащата купи пистолет и започна да го учи да стреля. Мозъкът на момчето стигаше колкото да дърпа спусъка. Една вечер бащата му каза да убие майка си, която кротко спеше в леглото си. Синът пръсна черепа ѝ, за да изпълни желанието на баща си. Не го осъдиха, но осъдиха мъжа, въпреки че не бе физически извършител. Получи присъда първа степен — умъртвиха го с цианид.

— Лошо си е изпалил.

— Лошо ще си изпали всеки, който се опитва да убие чрез посредник. Ако подбудиш някой ненормален да извърши убийство, по закон ти носиш цялата отговорност. Знаеш ли, че е такъв законът, когато водеше брат си към колибата на Сингълтън и когато му даде пистолета?

Погледна ме с омраза — мускулчетата около устата ѝ подскачаха. Лявата страна на лицето ѝ се бе разкривила — слепоочието ѝ пулсираше, сякаш го бълскаше някакво вътрешно напрежение. Светлината от прозореца падаше върху нея като пламък от отворената врата на пещ.

— Не можеш нищо да ми лепнеш — нямаш дори трупа му. Знаеш къде е златното момче точно колкото и аз знам.

Последното прозвуча като въпрос. Оставих го да се върти като нож в съзнанието ѝ.

ГЛАВА 28

В прозорците на ренесансовата вила горяха светлини. Тревата и дърветата около нея тънха в зелен мрак. Паркирах пред страничния вход и дръпнах връвта на старовремската камбанка-звънец. Едра жена, препасана с бяла престилка, отвори вратата. Пръстите ѝ оставиха бели брашнени следи върху дръжката.

— Какво обичате?

— В къщи ли е мис Трийн?

— Мисля, че е заета в момента. За кого да й съобщя?

— Господин Арчър.

Тя ме пусна във входното антре. Наканих се да седна на елегантния стол с извити крачета, но хванах неодобрителния поглед, който ми хвърли през рамо и останах прав.

Китайският мъдрец продължаваше пътешествието си в безвремието — през долини и реки, нагоре към заснежения планински връх, към светилището. Той имаше седем превъплъщения — за седемте етапа на пътешествието му. Аз бях само един и то не много мъдър.

Силвия се появи — бледа, с разсеян поглед, облечена в червен костюм като униформа.

— Добре че дойдохте!

— Как е госпожа Сингълтън?

— Не е добре. Много ѝ дойде — особено следобед. От полицията в Бела Сити се обадиха, че са намерили колата на Чарлз с трупа му вътре. Искаха да го идентифицира. Но преди да тръгнем, те пак се обадиха. Идентифицирали тялото — бил някакъв частен детектив. Така се радвам, че не сте вие!

— И аз се радвам. Трупът е на Макс Хейс.

— Да, разбрах. Знаете ли защо е бил убит? Защо е бил облечен в дрехите на Чарлз?

— Някой е искал да създаде впечатление, че Чарлз е починал при катастрофата тази сутрин. Трупът е бил изгорен, за да не може да се

разпознае.

Зъбите ѝ се оголиха.

— Защо стават такива отвратителни неща на този свят?

— Защото в умовете на хората има отвратителни неща. В този случай е лесно да се обясни защо — ако Чарлз е умрял при катастрофата тази сутрин, значи не може да е бил застрелян преди две седмици.

— Искате да кажете, че той наистина е умрял преди две седмици? Нали не е?

— Най-вероятно Чарлз е мъртъв, Силвия. Знам, че е мъртъв. Мисля, че е починал от раната.

— Кой е застрелял Чарлз?

— Имел е любовница — Бес. Тя обаче е имала и други любовници. Един от тях ги е хванал двамата с Чарлз в колибата му и го е застрелял. Бес има полицейско досие и е трябвало да прикрие следите. Завела е Чарлз при съпруга си в Бела Сити — той е лекар. Явно Чарлз е починал там. Оттогава никой не го е виждал.

— Тя го е виждала — прошепна Силвия.

— Коя тя?

— Тази жена, Бес. Обади се тук преди малко. Сигурна съм, че е тя.

— Кой говори с нея?

— Тя настояваше да говори с госпожа Сингълтън, но госпожата нямаше сили. Жената не се представи, а и нямаше нужда. От това, което каза, разбрах, че е... любовницата на Чарлз.

— Тя какво точно каза?

— Каза, че може да ни даде информация.

— За пет хиляди долара?

— Да. Твърдеше, че знае къде е Чарлз.

— Уговорихте ли среща?

— Поканих я да дойде тук, но тя отказа. Каза, че пак ще се обади в седем часа да определи мястото на срещата. Искаше парите в брой. Добре че госпожа Сингълтън ги е приготвила — държи ги готови още откакто обяви наградата.

— Значи госпожа Сингълтън ще ѝ даде парите?

— Да. И аз така я посъветвах. Може и да греша, но няма към кого да се обърна за съвет. Жената ме предупреди да не се обаждам

НИТО в полицията, нито на частните детективи, които госпожа Сингълтън нае, нито пък на нейния адвокат. Каза, че иначе сделката отпада.

— Но мен не ме спомена, нали?

— О, господин Арчър, моля ви, помогнете ни. Не мога сама да се справя. Не знам дори какви доказателства да искам от нея.

— Тя какви доказателства предлага?

— Доказателства, че знае къде е Чарлз. Не каза точно какви, а и аз не се сетих да попитам. Бях много объркана. Не се сетих дори да попитам дали е жив. — Поколеба се и развълнувано добави: — Разбира се, че се сетих... Но се страхувах — отлагам този момент. После тя трябваше да прекъсне разговора, защото монетите ѝ свършиха.

— Тя въобще ли не каза името си?

— Не. Но го наричаше Чарли. Малко хора го наричат така. Знаеше и моето име. Сигурно Чарлз ѝ е разказал за мен — прехапа устни Силвия. — Когато разбрах това, се почувствах измамена. Тя не просто ме наричаше на малко име, но ми говореше снизходително, сякаш знаеше всичко за мен — за чувствата ми към Чарлз.

— Ще се почувствате по-добре, ако знаехте всичко за нея.

— Вие знаете ли го?

— Никой не го знае. Преживяла е няколко живота, а е само на двадесет и пет години.

— Само на двадесет и пет? Мислех, че е много по-възрастна, по-възрастна дори от Чарлз.

— Бес е пораснала рано и бързо. На осемнадесет се е омъжила за човек два пъти по-стар от нея. Той я довел тук през войната. И така тя се запознала с Чарлз през 1943.

— Толкова отдавна! — рече тя нещастно. Губеше Чарлз окончателно. — Много преди аз да се запозная с него.

— Уайлдинг я е виждал с Чарлз през 1943.

— Той не ми каза това.

— Нарочно. Оттогава насам тя е обиколила страната и затворите.

— Казахте, че има съпруг. Ами той?

— Отдавна му е пречутила волята. Използва го, когато ѝ трябва и когато няма друго по-добро.

— Не разбирам... Не мога... Как Чарлз е тръгнал с такава жена?

— Красива е. И е била омъжена за човек, който никога не би й дал развод.

— Но той е такъв идеалист! Има такива високи изисквания.

— Може и сам да не е могъл да отговори на изискванията си. Не познавам Чарлз, но ми звучи като спукан балон — цял живот се е стремил да намери нещо реално, но все не е успявал. — Не бях сигурен дали прямотата ми бе плод на загриженост за живота момиче или на ревност към мъртвото момче. — Куршумът в корема сигурно е бил най-реалното нещо, което някога му се е случвало.

Лешниковите ѝ очи бяха тревожни, но ясни като кладенчова вода.

— Не бива да говорите така за него.

— За мъртвите не се говори лошо, а?

— Вие откъде знаете, че е мъртъв? — дясната ѝ ръка обхвана лявата ѝ гръд. — Тук вътре чувствам, че е жив.

— Разпитах днес една свидетелка — тя е видяла как са стреляли в него.

— Тогава защо имам толкова силно усещане, че е жив?

— Може и да е — казах неубедено. — Доказателствата, които аз имам, не са достатъчни.

— Тогава защо се опитвате да ми отнемете всяка надежда? Мисля, че искате той да е мъртъв.

Докоснах ръката върху гърдите ѝ и казах:

— Не познавам друго момиче с толкова доброта. Не искам да я хвърляте за паметта на човек, който никога не е мислил за никой друг, освен за себе си.

— Той не беше такъв — зачерви се тя от гняв. — Имаше красива душа.

— Простете! Уморен съм. Не бива да се меся в живота на другите. Винаги е неуспешно. — Седнах на елегантния стол и оставих мислите си да потънат в мрак.

Стреснах се, когато ме докосна по рамото. Погледна ме с невинна усмивка.

— Не ми се извинявайте и не ми се сърдете. Не бях много любезна.

„Любезна“ ѝ подхождаше за малко име, но не ѝ казах. Погледнах си часовника.

— Вече е почти седем. Какво ще ѝ кажете?

— Каквото вие решите. Говорете по-добре вие.

— Не, ще ме познае по гласа. Вие ще говорите. Кажете ѝ, че сте приготвили парите, но искате доказателства. Ако е някъде наблизо, уговорете в десет часа или по-късно. Да отиде в Холивуд и да паркира пред №8411 на „Булеварда на залеза“. Ще се срещнете там.

— Аз ли?

— Ще отидем двамата. — Написах адреса на листче от бележника си и ѝ го подадох. — Колкото и да се опъва, не я оставяйте тя да избере място за срещата.

— Защо?

— Бес може и да не е толкова опасна, когато е сама, но има много опасни приятели.

— Това какво е? — попита, след като прочете адреса на листчето.

— Моята кантора — добро и сигурно място за разговор с нея. Имам вградени микрофони. Запомнихте ли какво ви казах?

Повтори всичко без грешка и каза като дете, което изведнъж си е спомнило за добрите обноски:

— Моля, заповядайте в гостната, господин Арчър. Мога ли да ви предложа чаша чай, докато чакаме? Или предпочитате уиски?

Казах, че предпочитам чай. Преди да успея да го опитам, телефонът иззвъня. Обаждаше се Бес.

ГЛАВА 29

В девет и половина вечерта бяхме вече в кантората ми. Обадих се на дежурната телефонистка и тя ми каза, че между осем и девет, двадесет четири пъти ме е търсила някаква жена, която отказала да остави името си. Благодарих ѝ и казах, че вече сам ще отговарям на телефона.

Запалих настолната лампа на бюрото. Светлините от булеварда преминаваха през силуeta на момичето до прозореца.

— Погледнете тези красиви светлини нагоре по хълма! — каза тя. — Никога не съм виждала града през нощта — млад и вдъхновяващ.

— Млад — да, но вдъхновяващ...

Застанах зад нея и се загледах в колите, които профучаваха долу. В полумрака почувствах Силвия много близка. Усещах забързаното време. Фаровете проблясваха и изчезваха като ярки минути, които изкачат от мрака и потъват пак в мрак.

— Някой ден ще се наложи да го повдигнем целия и да сложим здрави основи под него.

— Харесва ми така, както е — отвърна тя. — Цяла Нова Англия е само основи и нищо друго. На кого са му притрябвали основи?

— На вас, например.

Обърна се и рамото ѝ ме докосна като приятелска ласка на мрака.

— Да, вярно е. Вие нали имате здрави основи, Арчър?

— Не съвсем. Вътрешността ми е жироскопична. Не смея да спра въртенето ѝ.

— Това е даже по-добро от основи. И от нищо не се боите, нали?

— Не, не се боя — с циничен смях отвърнах аз. После се засмях истински, но Силвия не се присъедини.

Телефонът рязко иззвънтя. Вдигнах слушалката и казах:

— Ало.

Никакъв отговор. Само леко жужене в празното пространство и изщракване на другия край. Аз също затворих.

— Никой не се обади.

— Може би беше тази жена Бес. — На светлината, която влизаше отвън, лицето на Силвия изглеждаше побеляло, а очите ѝ — огромни.

— Съмнявам се. Тя не знае, че това е адресът на кантората ми.

— Мислите ли, че ще дойде?

— Да. Трябват ѝ пари за бягство — потупах се по издущия от банкнотите джоб.

— Бягство — повтори Силвия, като че за пръв път чуваше тази дума. — Какъв ли мизерен живот води! Оoo, така се надявам, че ще дойде!

— Толкова ли е важно?

— Трябва да разбера истината за Чарлз, каквато и да е тя. — И добави тихо: — Искам и да я видя.

— Ще имате тази възможност — посочих ѝ тайното прозорче, през което можеше да следи какво става в приемната, и ѝ подадох слушалките на микрофона. — Стойте тук и водете бележки. Аз ще говоря с нея в приемната. Всичко ще бъде наред.

— Не ме е страх. Толкова дълго се страхувах от всичко. Сега изведнъж спрях.

В десет без осем минути син шевролет бавно премина по отсрещната страна на булеварда. Фаровете осветиха лицето на жената зад кормилото.

— Това е Бес. Стойте тук и не мърдайте.

Затворих вратата след себе си и хукнах надолу по стълбите към улицата. В десет без две шевролетът се върна и спря точно срещу входа, където чаках. С три крачки пресякох тротоара, отворих вратата на колата и опрях дулото на пистолета в ребрата на жената. Тя дигна ръчната спирачка и форсира мотора. Измъкнах ключа. Опита се да одраска лицето ми, но аз здраво стиснах пръстите ѝ.

— Успокой се, Бес. Хванах те.

— Винаги ме хващат — дълбоко въздъхна тя. — Е, какво искаш?

— Същото, каквото и преди. Само че този път ти всичко ще ми кажеш!

— Кой ти каза?

— Пет bona mi казват.

— Искаш да кажеш, че ти ми носиш парите?

— Да, но първо трябва да ги заслужиш.

— И след това ще ме пуснеш да си отида?

— Да, ако си що-годе чиста, нямам предвид пороците, разбира се.

Наведе се напред и се взря напрегнато в очите ми, сякаш бъдещето ѝ бе скрито там. Отдръпнах се.

— Дай да видя парите!

— Горе в кантората ми.

— Какво чакаме тогава?

Слезе от колата. Тялото ѝ бе ослепително в плътно прилепналата жълта рокля с редица златни копчета отгоре до долу. На стълбите я опипах, не намерих оръжия, но си поопарих пръстите. В светлината на стаята обаче видях, че губи това, което притежаваше. Миналото ѝ вече се изписваше по лицето ѝ. На флуоресцентната светлина пудрата и червилото ѝ — бяло и оранжево — изглеждаха напукани и олющени. Порите на носа и шията ѝ бяха мръсни. Разпадаше се сякаш от неизлечима болест, която бе прихванала в кабинета на съпруга си.

Усети студения ми поглед и механично вдигна ръка към прическата си. Косата ѝ висеше на зеленикаво руси и черни кичури. Сигурно цял следобед се бе опитвала да я оправи с кислородна вода пред огледалото в някой евтин хотел. Какво ли си мислеше, като я гледаше момичето в другата стая?

— Не ме зяпай — рече Бес. — Прекарах тежък ден.

Седна на стол далеч от лампата и кръстоса крака. Те поне бяха все същите.

— И тежък ден те чака. Хайде, говори.

— Няма ли да ми покажеш парите?

Седнах с лице към нея и поставих на масичката между нас петте кафяви пачки. В настолната лампа до мен бе вграден микрофон и аз го включих.

— Пет хилядарки, казваш?

— Имаш работа с честни хора. Можеш да им вярваш.

— Какво очакваш да ти кажа?

— Всичко! Всичко, което знаеш.

— За това ще трябват години.

— Надали. Ще започнем с нещо просто — кой уби Сингълтън?

— Лео Дюрано го застреля. — Замъгленияят ѝ поглед се върна към парите. — Сега сигурно ще попиташ кой е Лео Дюрано.

— Вече се запознах с него. И с досието му.

Нищо вече не я учудваше.

— Но ти не познаваш Лео така, както го познавам аз. По-добре никога да не бях го срещала!

— Преди десет години са го арестували за развращаване на малолетни. Ти ли беше малолетната?

— Аха. Той беше този, за когото ти казах, че ме настани на гардероба в онзи нощен бар. Разбраха, че живеем заедно незаконно. Той лесно се отърва — съдебният лекар каза, че е ненормален. Мен трябваше да питат, да им кажа колко е луд. Тикнаха го в лудницата за известно време, но Уна го измъкна оттам. Тя го измъква от всякакви неприятности още от дете.

— От това няма да може да го измъкне. Кажи сега за Сингълтън.

— За мен и Чарли?

— За теб и Чарли.

— Той беше единствената голяма любов в живота ми — изрекоха напуканите й устни. Прекара бледите си ръце от гърдите надолу по бедрата си сякаш избърсваше или пък съживяваше някакъв спомен. — Срещнах го твърде късно, вече бях омъжена за Сам. Сам и аз живеехме в Аройо бийч. Сам бе потънал в работа — никакви забавления, а аз не съм родена за това. С Чарли се запознахме в един бар. Той имаше всичко — хубава външност, висока класа и пилотска униформа. Високата класа — това е единственото нещо, към което винаги съм се стремяла. Прекарах с него още онази първа нощ — бях като омагьосана. Преди Чарли не знаех какво наистина е това. Лео и Сам, и останалите не можеха дори да достигнат до повърхността ми. Чарли трябваше да се върне в частта си, но идваше през почивните дни. Как само го чаках! Когато Сам го мобилизираха на кораба, аз забравих дори как изглежда. И сега не си спомням. Беше съвсем различно, когато Чарли трябваше да замине. Пратиха го в Гуам. Не можеше вече да идва така често. Чакането се проточи. Той не ми пишеше.

Но Сам ми пишеше и скоро се върна. Избрах по-малката от двете злини. Пък и му бях жена. Установихме се в Бела Сити и аз започнах да се грижа за домакинството и любезно да поздравявам глупавите му пациенти. Никога не споменах за Чарли пред него, но мисля, че той се е досетил за това, което премълчавах. Едва издържах този живот и една година. Следях новините за семейството на Чарли във вестника и

броях дните — така цяла година. Събуждах се сутрин, задрасквах датата на календара и пак си лягах.

Една събота сутрин не се върнах обратно в кревата. Качих се на автобуса, отидох в Ароий бийч и се обадих на Чарли. Започнахме пак отначало, почти всяка събота и неделя. Мисля, че това бе през лятото на 1946. Но не продължи дълго — през септември ми каза сбогом и замина да учи в Харвард. През зимата останах при Сам. Беше дълга зима. Лятото бе хубаво, но кратко. Следващата година, щом започнаха дъждовете и видях зеленината по хълмовете, не издържах повече. Вече не чувах какво ми казва Сам — минаваше през главата ми като вятър.

Качих се на влака за Ню Йорк и оттам за Бостън. Чарли имаше самостоятелен апартамент в Белмънт, но не се зарадва, като ме видя. Каза, че съм част от ваканциите му в Калифорния, че не ставам за Бостън. Глупости. Казах му какво мисля за него и си тръгнах оттам само с роклята на гърба си. Беше март и валеше сняг. Исках да се хвърля в реката, защото се казваше река Чарлз и това щеше да го пощури. Поне така се надявах.

Стоях и гледах снежинките, които потъваха във водата. После се обърнах и тръгнах към метрото. Дори и настинка не хванах. Станах проститутка и заживях в Бостън. Веднъж се обадих на Чарли и му разказах какво правя. Той ми тресна телефона. Исках да се хвърля под влака. Взирах се в релсите цял час, но не можех да се помръдна.

Някакъв тип в бяла риза с колосана яка ме видя и ме прибра. Okaza се безработен танцьор от Монреал — Пол Терие. Живя на мяа издръжка до края на годината — опитвахме се да направим танцов номер. Да си чувал за улица „Лагошетиер“ в Монреал?

— Не съм.

— Мизерна улица. И номерът ни бе мизерен. Пол твърдеше, че от мен може да стане добра танцьорка. Боже, колко се опитвах! Но явно не ми достигаше талант. А той беше твърде стар, със схванати стави. Успяхме да продадем номера в няколко третокласни заведения в Бъфало, Толедо и Ниагара. После се озовахме в Детройт. Станах сервитьорка, опитвах се да събера пари да отворим балетно студио, но нищо не излезе. Няколко пъти опитахме стария номер с изнудването, но Пол обърка нещата и избяга в Канада. Остави ме аз да обера пешкира. Тогава Лео отново се появи в живота ми.

— Време беше вече.

— Ти поиска да чуеш всичко — усмихна се накриво тя. Това бе нейната сага и тя щеше да я разкаже посвоему. — Лео разбрал, че съм в затвора в Детройт. Беше станал доста голяма клечка в комарджийския бизнес в Мичигън. Не ме беше забравил и ме измъкна оттам. След толкова години отново се преместих при Лео и Уна. Ниска класа, но имаха пари.

— И заживяхте щастливо заедно!

— Въобще не е смешно. Лео започна да откача, по-лошо от преди. Стана толкова лошо, че изпратих пари на Сам за осигуровка. Мислех, че ако стане нетърпимо, ще се върна тук, при Сам. Те не знаеха нищо за него.

— Кои те?

— Лео и сестра му. Тя се разпореждаше с парите му, когато той започна да губи паметта си. В края на миналата година съвсем откачи. Опита се да застреля един диригент. Заведохме го на лекар и ни казаха, че е болен от двадесет години и че е в последната фаза на парезата. Повече не можехме да останем в Мичигън. Той имаше много врагове. Ако разбераха, че е откачил, щяха да го извадят от играта или да го ликвидират. И така дойдохме тук в Калифорния. Пробутах на Уна идеята за „Аройо бийч“.

Още от Бостън, когато Чарли Сингълтън ме изрита от живота си, една мисъл не ми даваше покой. Той смяташе, че аз съм от калта и затова исках да се върна в Аройо бийч с много пари и да го накарам да се гърчи като червей. Да го подмина на улицата и да се престоря, че не го познавам. За това мечтаех, но когато наистина го срещнах, проявих слабост и пак се озовах там, откъдето бях започнала — в планинската му колиба, събота вечер. Не ми пукаше какво ми бе причинил в миналото. Той бе единственият мъж, с когото ми беше приятно. Допреди две седмици всичко вървеше както в доброто старо време. Тогава бомбата избухна — Лео разбра за мен и Чарли. — Замълча, стоманеносините ѝ очи се замъглиха.

— Луси ли му каза?

— Невъзможно! В онази къща Луси ми беше единствената истинска приятелка. Освен това тя бе медицинска сестра — не би направила такова нещо с един психически болен. Тя ни предупреди, че Лео ни преследва. Дойде с такси в планината минути преди Лео.

— Тогава кой е насыскал Лео?

— Уна, разбира се, но ние късно се сетихме за това. Луси ме закара до хотела, където имах среща с Чарли. Когато се върнала, Уна я подложила на разпит къде съм и с кого съм. Луси нищо не ѝ казала и Уна я уволнила. Мисля, че Уна е знаела всичко още от преди. Пуснала Лео и го насьскала срещу нас. Може би лудостта им е семейна черта, тя трябва бая да е откачила, за да даде на Лео зареден пистолет и зелена светлина. Но тогава не разбрах това. Бяхме в колибата с Луси, когато погледнах през прозореца и видях Лео в колата заедно с Уна. Чарли излезе навън — не разбираше на каква опасност се излага. Приближи се до колата и Лео стреля в него. Чарли падна, но пак се изправи. Уна отне пистолета на Лео, а ние се притекохме и всички заедно успяхме да го вържем. След това Уна започна да ни разказва как Лео я принудил да го докара горе. Тогава ѝ повярвах. Бях много уплашена и ѝ повярвах. Винаги ме е било страх от Уна. Каза, че трябва да прикрием случилото се, иначе... Все едно, че нищо не е било. Забрани да водим Чарли в болницата. Беше ме страх да ѝ противореча. Взех каквito дрехи имах в колибата, и закарах Чарли и Луси през прохода в Бела Сити.

През пролетта и лятото няколко пъти бях ходила при Сам — в случай че пак ми дотрябва. Той мислеше, че работя като манекен в Лос Анджелис. В добри отношения бяхме, но не можех да му кажа истината — че единият ми любовник е застрелял другия и че Сам трябва да оправи нещата. Казах му, че Чарли ме е нападнал и аз съм го застреляла. Луси потвърди. А Чарли вече бе изгубил съзнание и не можеше да говори.

Сам ми повярва. Накара ме да му обещая, че ако оправи Чарли, ще остана при него в Бела Сити завинаги. Обещах му — бях в ръцете му.

Може би раната беше по-сериозна, отколкото изглеждаше, или пък Сам не го биваше за хирург. Той обвини Луси за това, което се случи после — твърдеше, че не му асистирала както трябва. Сам винаги и за всичко прехвърля вината на някой чужд гръб. Чарли умря през онази нощ — на операционната маса, без даже да се свести от упойката.

— Кой му сложи упойката?

— Не знам. Не бях там. Не можех да гледам как изтича кръвта му.

— Странна жена си ти, Бес.

— Защо да съм странна? Можех ли да гледам как Сам го реже? Чарли беше моето момче. Обичах го. — Замълча и след малко добави:

— Но ще ти кажа какво наистина е странно: човек никога не обича онзи, който го обича. Не можех да обичам мъж, който бе влюбен в мене като Сам. Сам беше добър човек, когато го срещнах, но беше луд по мене. Аз не го обичах, а той не е глупак и разбра това. Това го съсира.

В неделя сутринта Сам направи нещо ужасно. Чарли лежеше мъртъв в къщи и Сам мислеше, че аз съм го застреляла. Беше твърде късно да му кажа истината. Сам се страхуваше да не ме загуби пак и това го подлудяваше. Тогава той наряза Чарли на парчета — като някой месар. Беше се затворил долу в мазето и не ме пусна там. По шума разбрах какво прави. Долу имаше стара газова пещ, останала там от майка му. Когато Сам се качи пак горе, в мазето бяха останали само кости. Прекара следващите три нощи да ги връзва с тел. Винаги е имал сръчни ръце. Когато скелетът бе готов, той го лакира и му сложи етикет от един медицински склад. После го окачи в шкафа. Заплаши ме, че ако посмея някога да го напусна, той ще... — И тя направи движение сякаш прерязваше гърлото си с лакирани пръсти.

От съседната стая се чу сподавен стон.

— И това ли е доказателство? — високо попитах аз.

— Ще го намериш в шкафа в кабинета му. Освен ако вече не си го намерил.

— Какво направихте с колата на Чарли?

— Сам я скри в плевнята, под някакви стари дъски и отпадъци.

Аз му помогнах.

— Ти ли му помогна да изгорите Макс Хейс, когато откри колата?

Бес не ме чу. В другата стая плачът се усили. Бес се заслуша в него — бледата плът висеше по лицето й като мокра глина върху арматура.

— Ти ме измами — извика тя.

Нешо падна меко и тежко от другата страна на вратата. Опитах се да я отворя, но тялото на Силвия пречеше. Пресегнах се и я обърнах по гръб. Беше припаднала. Отвори бавно очи и каза:

— Много се извинявам. Такава глупачка съм!

Бес се опитваше да отключи външната врати. Пачките с парите бяха изчезнали от масичката.

— Сядай тук! — извиках към напрегнатия й жълт гръб. — Още не съм свършил с теб!

Тя не отговори. Цялата сила, която й бе останала, бе насочена към ключалката и бягството. Ключалката се завъртя и вратата рязко се отвори — отвън нахлу Уна. Устата й бе запенена. В очите й видях същия мрак, който познавах от очите на брат й. Но пистолета, който стискаше, бе истински.

— Знаех си, че ще те намеря тук с него! Ето това е отплатата за продажни приятели като тебе, Вионовски!

— Не, недей! — Бес се подпираше несигурно на отворената врата.

Отдръпнах се до стената и бързо измъкнах пистолета си, но закъснях. Бес политна напред от първия курсум, който изстреля Уна, и се свлече на пода от втория.

Стрелях, за да убия. Уна умря, както стоеше на крака, от една малка дупчица в слепоочието й. После тялото й рухна. Стисках ръката на Силвия, докато пристигна полицията. Отначало тя бе студена като лед. Постепенно се стопли и усетих пулсирането на кръвта й.

ГЛАВА 30

Звездното небе покриваше града като кристален покрив. Долината приличаше на пещера, а планините — на сталагмити по проблясващите ѝ стени. Улиците на Бела Сити бяха пусты. Среднощните сгради, загубили цвета си под алкалната лунна светлина, се изправяха като сиви сенки върху собствените си черни сенки.

Паркирах пред къщата на доктор Бенинг, натиснах звънеца и чух как проплака някъде вътре. В края на коридора изскърца врата. Бенинг мина през потока светлина и затвори вратата след себе си. Лицето му изплува над парчето картон в ъгъла на стъклото. Бе сгърчено и набраздено, сякаш бе смачкана рисунка с въглен. Отвори вратата.

— Какво има? Защо пак идвate?

— Я да видя ръцете ви, докторе? — показах му пистолета в моите.

Излезе на верандата и протегна празните си ръце.

— Мръсни са — тъкмо почиствах в къщи — обясни той.

— Жена ви е мъртва.

— Знам. Обадиха ми се от Лос Анджелис. Пригответям се да тръгна. — Погледна към пистолета ми като нещо неприлично, което не трябва дори да се споменава. — Да не са ви пратили да ме доведете?

— Не. Сам дойдох.

— Да си пъхате носа в скръбта ми ли, господин Арчър? — попита с тъжна ирония. — Ще останете разочарован. Не мога да изпитам скръб. Твърде много изстрадах заради нея. — Обърна нагоре мръсните си длани и ме погледна.

— Нямам нищо! — Юмруците му бавно се свиха и стиснаха лунната светлина. — Коя е жената, която я уби?

— Уна Дюрано. Тя също е мъртва. Аз я застрелях.

— Благодаря ви за това. — Думите му бяха толкова безплътни, колкото и лунната светлина в юмруците му. — Тя защо направи това с Бес?

— Имаше много причини. Едната е, че жена ви бе свидетел на убийството на Сингълтън?

— Бес? Свидетел?

— Тя е била там, когато са застреляли Сингълтън.

— Кой по дяволите е този Сингълтън.

— Знаете не по-зле от мен, докторе. Бил е любовник на жена ви почти откакто сте женени.

Бенинг огледа празната улица.

— Влезте. Имам няколко минути. Можем да говорим вътре.

Отстъпи и ми направи място да вляза пръв с някаква официална любезност, сякаш ходеше по трапец и се страхуваше да погледне надолу. Аз обаче го подканих с пистолета и го последвах в кабината му. След хладния нощен въздух изпитах усещането, че вътре в къщата се задушавам.

Дръпнах въртящия се стол в средата на стаята.

— Седнете тук, докторе, далеч от бюрото.

— Много сте любезен — рече той с изкривената си усмивка. — Бес също бе много любезна — посвоему. Няма да отричам, че знаех за връзката ѝ със Сингълтън. Радвам се, че го застреля. Мисля, добре стана, че тъкмо тя премахна този арогантен младеж.

— Не го премахна Бес.

— Грешите. Сега, когато Бес не е между живите, съм свободен да ви кажа истината. Тя ми призна, че го е застреляла.

— Изльгала ви е.

Стоеше разкрачен и непреклонен и клатеше глава.

— Не е възможно да е изльгала! Никой не би изльгал за такова нещо!

— Но Бес изльга. Това е бил единственият начин да ви накара да се погрижите за него. Всъщност истинският престъпник е Уна Дюрано. Както ви казах, Бес е била свидетел на случилото се.

— Сигурен ли сте? — рухна на стола той.

— Не мога да го докажа в съда, но не се и налага. Уна е мъртва заедно с главните свидетели Сингълтън, Луси и Бес.

— Тази жена ли ги уби всичките? Що за човек е това?

— Твърда и гадна. Но не тя ги уби. Тя застреля само Бес.

Мислеше, че Бес доносничи срещу нея.

— Казахте, че тя е убила Сингълтън.

— Не точно.

— Казахте, че тя е извършила престъплението — настоя той.

— Престъплението е опит за убийство чрез посредник, но всъщност вие сте довършили Сингълтън. Мисля, че щеше сега да е жив, ако не беше попаднал под ножа ви.

Тялото на Бенинг се разтърси. Големите му изцапани ръце се събраха на корема му. Палецът и показалецът му започнаха да дърпат нагоре-надолу ципа на синия му работен комбинезон, сякаш беше защит разрез в плътта му.

— Това са пълни глупости — едвам продума той. — Не можете да го докажете. Няма и мотив. Смъртта на Сингълтън бе нещастен случай. Не успях да спра вътрешния кръвоизлив.

— Унищожили сте трупа. Това доста много значи.

— Ако можете да го докажете! Но нямате труп. Нищо нямате — рече като ехо на думите, които бе употребил за самия себе си.

— Стигат и костите му.

— Какви кости?

— Скелета, който направихте, за да вържете ръцете на Бес. Но той се превърна в капан за самия вас.

— Нищо не разбирам! За какъв скелет говорите?

Раздвижих пистолета в ръката си, за да привлече вниманието му.

— Отворете шкафа!

Изправи се, като продължаваше да се държи през корема — там, където го бе ударило обвинението. Стори ми се, че проявява твърде голяма готовност. Шкафът бе празен. Затвори вратата и се облегна на нея. Озъбената му усмивка ми заприлича на усмивката на липсващия череп.

— Къде е?

— Предполагам, че Бес го е взела със себе си. Точно както подобава!

До вратата на шкафа имаше желязна решетка. Бенинг неволно погледна към нея. Решетката явно бе останала от някаква стара система за отопление. С пистолет насочен към Бенинг се наведох да я разгледам. Бе топла и някъде в отвора зад нея усетих слаби талази от огън.

— Покажете ми пещта!

Бенинг стоеше залепен за стената, очите му блестяха, сякаш бяха очи на изтормозено животно, което се бе свило вътре в него. Клюмна изведнъж, но аз не се доверях на покорността му. Беше принудена и опасна. С дуло, опряно в гърба му, прекосихме къщата и слязохме долу в мазето. Там все още гореше светлина. Голата крушка хвърляше мръсножълт блесък върху рафтове с празни буркани, върху изпотрошени мебели, стари вестници и списания и няколко поколения паяжини. До стълбите клечеше стара газова печка, а над нея висеше очукан и позеленял от времето бойлер. В далечния край на мазето, зад груба дървена преграда тежко дишаше като бик стара чугунена пещ. Отворих вратичката ѝ с върха на обувката си и погледнах в сърцето на огъня — пламъците лижеха череп сред фениково гнездо от кости.

Бенинг бе потънал в съзерцание. Оранжевите отблъсъци на огъня танцуваха по долната част на лицето му. За миг ми се стори млад и усмихнат.

— Изгасете огъня!

— Не мога — стресна се той и се посъвзе. — Не знам как.

— Намерете начин и по-бързо. Тези кости струват пари.

Намири някакъв маркуч, закачи го на чешмата и насочи водната струя срещу огъня. От вратичката на пещта засвистя пара. Той се закашля, отдръпна се и седна върху куп подпалки до дървената преграда. Взрях се в овъглените кости на стойност пет хиляди — всичко, което бе останало от златното момче. Ужасен начин да спечелиши пари. С ритник затворих вратичката.

Бенинг седеше със затворени очи, отметнал глава назад — като още един мъртвец.

— Готов ли сте за пълни самопризнания?

— Не, никога! Не могат да ме осъдят!

— Защо не? Поне за едно от трите убийства...

— Три?

— Ако беше само Сингълтън, можеше и да има място за съмнение, дори за състрадание. Той ви е отнел Бес. Имали сте известно оправдание да направите погрешно движение със скалпела.

— Врагът ми бе предаден в собствените ми ръце — с дълбок глас каза той, след което учудено отвори очи, сякаш бе проговорил на сън и се бе събудил от кошмара.

— Но това не се отнася за Луси. Тя се е опитала да ви помогне.

Бенинг се изсмя. С голямо усилие задуши смеха си и замълча.

— Преди да умре, Бес ми каза, че Луси ви е асистирала при операцията — тоест тя е знаела кой и как е убил Сингълтън. После ѝ се случиха доста неприятности — хазияката ѝ я изгони, нямаше работа, следяха я частни детективи — тя е решила да продаде тайната на майката на Сингълтън. Но допуска грешка като идва тук при вас вчера да ви даде последен шанс, преди да предприеме нещо безвъзвратно.

Ако получи пари от вас, няма да се налага да ви продава или да се замесва в убийство. Давате ѝ парите, които имате под ръка — достатъчно да си купи билет за влака и да напусне града. Застраховате се обаче срещу възможността тя да не замине, като измъквате ключа от стаята ѝ. Луси изпусна влака — и в прекия, и в преносния смисъл. Когато се връща в мотела, вие вече я чакате там. Тя се опитва да се защити с ножа, но вие сте по-силен.

— Не можете да го докажете. — Бенинг седеше наведен напред и се взираше в мокрия циментов под.

— Все ще се намери свидетел. Някой сигурно ви е видял да излизате оттук, дори и да не е Флори. Все сте срещнали някого, който ви познава, по пътя до мотела или обратно. Ако се наложи, готов съм да разпитам един по един цялото население на този град.

Протегна глава, сякаш стягах примка около шията му. Знаеше, че все някой го е видял.

— Защо ви е всичко това? Защо ме мразите? — Бенинг не се обръщаше единствено към мен, той питаше всички онези, които го познаваха и не го обичаха.

— Луси бе млада, имаше си приятел, който искаше да се ожени за нея. Но прекараха медения си месец в мorgата. Алекс все още е в затвора и обира пешкира вместо вас. Мислите ли, че си заслужавате всичките неприятности, които причинихте?

Не ми отговори.

— Не само убитите — вие заклахте и изгорихте човешката идея. Не я понасяте! Но нито вие, нито Уна Дюрано можете да я победите и го знаете. По-противен сте дори и от дребен мошеник като Макс Хейс. Затова го подпалихте? Нали така направихте?

— Не е вярно. Той искаше пари. Нямах пари да му дам.

— Можехте обаче да вземете някое хапче. Но това не ви е хрумвало. Когато Макс е открил буика в плевната, се е превърнал във ваш враг. И естествено е трябало да умре. Върнал се е за парите, а вие сте го чакали с дрехите на Сингълтън и с тенекия бензин. Сигурно ви се е сторил чудесен този план — освобождавате се от Хейс и Сингълтън умира при катастрофа. Но единственото, което сте постигнали, е, че Бес се е досетила какво сте направили. Още щом й казах за изгорялата кола, тя е разбрала, че вие сте ликвидирали Макс. И ви напусна.

— Да, напусна ме! След всичко, което направих за нея...

— Не за нея — за себе си. Убихте трима души, защото те бяха заплаха за сигурността ви. Щяхте да убиете и Бес, ако не бе побързала да се измъкне. Не ми каза, но мисля, че това ѝ беше ясно. Още от началото сте искали нея да убиете, но ви е било страх.

— Защо ме измъчвате? — Той се разтрепери и покри лицето си.

— Искам самопризнания!

Трябваха му няколко минути да се стегне. Когато свали ръце от лицето си, то изглеждаше много слабо, но спокойно. Изправи се тежко и неуверено пристъпи към мен.

— Ще направя пълни самопризнания, господин Арчър, ако ме пуснете до шкафа с лекарствата — само за секунда!

— Не!

— Това ще спести време и неприятности на всички ни.

— Много е лесно. Обещал съм си поне едно удовлетворение от този случай — да ви видя как влизате в затвора и как Алекс излиза на свобода.

— Твърд човек сте.

— Надявам се, че съм твърд. Меките момчета, дето се самосъжаляват като вас, ми причиняват кошмарни сънища.

До гуша ми бе дошло от това мазе, натъпкано с изпочупени предмети и разбити надежди — горещо, мокро и окаяно.

— Да вървим, Бенинг!

Навън разпусканата бяла луна се бе издигнала високо над звездите. Бенинг погледна нагоре към тях, сякаш нощта наистина се бе превърната в пещера от сенки.

— Излъгах ви. Скърбя за нея. Обичах я. Всичко бих направил за Бес!

Тръгна надолу по стъпалата на верандата и черната му сянка се проточи и подскочи по петите му.

Издание:

Рос Макдоналд. Усмивката на черепа
Американска. Първо издание.

ИК „Перо“, София, 1992

Редактор: Светлозар Жеков

ISBN: 954-448-007-2

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.